

Mục Lục

Hình bìa: *Nguyễn Đức Phổ*

- 02 Thư tòa soạn
- 03 Thông báo tân ban chấp hành cộng đồng
- 04 Thời sự
- 07 Thời sự "đặc biệt"
- 11 Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng Hoà Lan
- 13 Tin Hòa Lan
- 15 Tin Thế Giới
- 17 Tin Việt Nam
- 20 Truyền thông xã hội dân sự
- 21 Truyện:
 - 21 "Ngàn ánh dương rực rỡ" (Trúc Hà dịch)
 - 23 "Mơ Chuyến Ra Khơi" (Ngô Thụy Chương)
 - 28 "Hoàng Thụy Liên Hoa" (Tô Pa)
 - 35 "Người Nữ Tu Trong Tu Viện Pleiku" (Phạm Tín An Ninh)
- 40 "con là quê hương của mẹ" (Trang Đài)
- 44 khoa học & đời sống (Ks. Trần Tấn Hồng Đức)
- 47 Trang sức khỏe (Bs. Nguyễn Ý Đức)
- 49 Vui cười (sưu tầm)
- 50 Đố vui "sukoku"
- 51 Góp nhặt cát đá (Đăng Trình)
- 51 Quảng cáo
- 53 Thư tòa soạn
- 54 Nhạc: Nguyễn Quyết Thắng

Thơ

- Nguyễn Minh Tâm "Khúc giao hưởng mùa thu" (10)
- Khanh Vũ "Mùa thu vẫn đẹp" (10)
- Miên Thụy "Nắng thu" (27)
- Lê Mỹ Hạnh "Em Đi Qua Mùa Thu" (43)
- Trần Mộng Tú "Tháng mười hoa cúc" (52)

Việt Nam Nguyệt San

Cơ Quan Ngôn Luận CDVNTNCS/HL

Vietnam Magazine

Tijdschrift van Vietnamese

Vluchtelingen in Nederland

Website: www.congdonghoalan.com

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS

Kroeten 9

4871 JT Etten-Leur Nederland

Email: info@congdonghoalan.com

Telefoon: +31 (0)6.38544847

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64

t.n.v. AVVN

Chủ nhiệm: Nguyễn Hữu Phước

Chủ bút: Nguyễn Đắc Trung

Thủ Quỹ: Nguyễn Khai Trí

Kỹ thuật: Bạch mai

Phát hành: Hans Smeekens

Với sự cộng tác của

Bạch Mai, Đinh Ngọc Hiền, Đặng An, Đỗ Văn Bùi, Hoài Tâm Niệm, Vành Khuyên, Lê Quang Kế, Miên Thụy, Ngô Thụy Chương, Nguyễn Đắc Trung, Trần Hữu Sơn, Nguyễn Quyết Thắng, Ông Năm Chuột, Tiểu Yến Tử, Thái Tăng An, Trúc Hà, Trần Quốc Hiền, Nguyễn Lê Hồng Hưng, Nguyễn Hoàn Nguyên, Nguyễn Hiền, Võ Đức Tiến, Thảo De Wit, Trang Đài Nguyễn, Ý Nga, Topa, Trần Tấn Hồng Đức, Tuyết Lê, Hans Smeekens, Anh Quang, Trần Hoàng Yến, San Hàn, Nguyễn Đức Phổ.

Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Thư Tòa Soạn

Kính thưa quý đồng hương,

Trong thời gian gần đây, chúng ta thấy xuất hiện một cái gọi là “*Hội Người Việt Nam tại Vương Quốc Hà-Lan*”. Trong thư đề ngày 7 tháng 9 năm 2022 chiêu dụ người Việt đang sinh sống ở Hoà-Lan gia nhập hội, họ nêu lên lý do lập hội là hiện có 20.000 người Việt đang sinh sống ở Hoà Lan nhưng “trong cộng đồng lớn của chúng ta chưa hình thành được một tổ chức mang tính đại diện cho toàn thể bà con...(trích đoạn nguyên văn trong thư của ban chấp hành lâm thời của họ), do đó họ cần phải thành lập hội này. Khi tìm hiểu thêm, chúng tôi chỉ thấy một e-mail của ban chấp hành lâm thời là nguoiviet.nl.bch@gmail.com, ngoài ra không thấy ghi địa chỉ văn phòng của họ, không thấy tên người đại diện là ai.

Mục đích thành lập hội của họ được ghi là “*cùng nhau góp phần xây dựng quê hương, đất nước giàu mạnh*”. Lá cờ đỏ sao vàng của Việt Cộng được dùng trong logo của cái hội này.

Qua sự xuất hiện của họ, chúng ta nhận thấy âm mưu tìm cách nhuộm đỏ cộng đồng của cộng sản ngày càng rõ rệt.

Việc xuất hiện một cái hội không đại diện cho một tập thể người Việt đang sinh sống tại Hoà Lan mà hầu hết là những người ty nạn cộng sản là một hành động tiếm danh, bất hợp pháp và mang bản chất “*áp đặt*” mà Việt Cộng quen xử dụng trong nước, nay đem áp dụng tại một xứ sở văn minh như đất nước Hoà-Lan.

Khi nhìn vào logo với lá cờ máu của họ, nó khiến ta cảm thấy ghê tởm và gọi lại những nỗi kinh hoàng khi còn sống dưới “*thiên đường cộng sản*”. Vì không chịu đựng nổi áp bức của chế độ cộng sản, hàng triệu người đã phải liều chết vượt biên, vượt biển đi tìm Tự Do, hàng trăm ngàn người đã chết trên đường trốn chạy cộng sản.

Người Việt Nam Ty Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan là những thuyền nhân được tàu Hoà Lan vớt và được chính phủ Hoà Lan tiếp nhận định cư từ năm 1976, được coi là nguồn gốc xuất hiện người Việt tại Hoà Lan, vì trước đó hầu như có rất ít người Việt định cư trên đất nước này.

Từ năm 1980 Cộng Đồng Việt Nam Ty Nạn Cộng Sản được thành lập, đại diện cho tất cả người Việt ty nạn, được chính phủ Hoà Lan chính thức thừa nhận và tài trợ hoạt động trong khoảng 10 năm đầu, sau đó Cộng Đồng hoạt động với sự đóng góp của đồng hương cho đến nay. Cộng Đồng có một ban chấp hành do đồng hương lựa chọn với nhiệm kỳ 3 năm, có tờ báo Việt Nam Nguyệt San phát hành mỗi năm 8 số, và website của Cộng Đồng www.congsonghoalan.com dùng để thông tin đến đồng hương.

Cộng Đồng Người Việt Ty Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan cực lực phản đối những hành động nhằm âm mưu chia rẽ, lung đoạn hoặc tiếm danh bất hợp pháp của người Việt đang sinh sống ở Hoà Lan. Cái gọi là “*Hội Người Việt Nam tại Vương Quốc Hà-Lan*” nên được gọi là “*Hội Người Việt Cộng tại Vương Quốc Hà-Lan*” thì nghe có vẻ hợp lý hơn vì nó không đại diện cho toàn thể người Việt Nam đang sinh sống ở Hoà Lan.

Người Việt Ty Nạn Cộng Sản chúng ta cần đoàn kết và cảnh giác trước những âm mưu của cộng sản. Trước kia chúng gọi chúng ta là những thành phần nguy quân, nguy quyền, thành phần dĩ điểm cặn bã của xã hội, nay lại muốn lừa dối chúng ta một lần nữa qua chiêu bài “*đóng góp xây dựng quê hương*”. Chúng ta xác nhận luôn yêu quê hương và dân tộc Việt Nam, nhưng không chấp nhận cái chế độ độc tài cộng sản, đã và đang tiếp tục đàn áp người dân trong nước.

Xin thông báo cùng quý đồng hương tháng 7 và 8 sẽ không phát hành Việt Nam Nguyệt San trong thời gian nghỉ hè, quý vị muốn đóng góp bài vở cho Việt Nam Nguyệt San Số 339 tháng 9/2023 xin gửi về địa chỉ e-mail: dtnguyen@quicknet.nl, hạn chót nộp bài 10/9/2023.

Chúc quý đồng hương một mùa hè thật vui vẻ và hạnh phúc.

Nguyễn Đắc Trung

Chủ bút Việt Nam Nguyệt San

Lts. Trong thời gian qua ban chấp hành Cộng Đồng đã nhận được thông tin về việc tòa đại sứ CSVN tại Hòa Lan đã tổ chức thành lập một “cộng đồng” ở tại Hòa Lan với tên gọi là “**Hội Người Việt Nam tại Vương Quốc Hà Lan**”. Nhận được tin này ban chấp hành Cộng Đồng đã có những phản ứng thích đáng dựa theo tinh thần buổi họp khoáng đại cộng đồng vào ngày 21-05-2023 tại Nieuwegein. Dưới đây là lá thư chính thức của ban chấp hành Cộng Đồng cùng các đoàn thể và ban đại diện địa phương gửi trực tiếp đến địa chỉ email đại diện của họ. Ngoài ra, ban chấp hành Cộng Đồng khuyến khích đồng hương cùng tham gia gửi thư phản đối trực tiếp đến địa chỉ email của họ. Kính mời quý đồng hương theo dõi sau đây:

* * *

Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan
Associatie Van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland (AVVN)
Vietnamese Association of Political Refugees in the Netherlands
Kroeten 9 – 4871 JT Etten-Leur - Nederland, Tel: +31 (0)76-5038426

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN - KvK nummer.: 40479247

www.congdonghoalan.com

@: info@congdonghoalan.com

Hòa Lan, 21-05-2023

Đề mục: Phản đối việc thành lập “Hội Người Việt Nam tại Vương Quốc Hà Lan”.

Thư gửi Ban Chấp Hành của cái gọi là “Hội Người Việt Nam tại Vương Quốc Hà-Lan”,

Thay mặt Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan (Associatie van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland, viết tắt là AVVN), chúng tôi viết thư này đến quý vị để nêu lên một số quan điểm của chúng tôi đối với việc thành lập hội của quý vị.

Trong thư đề ngày 7 tháng 9 năm 2022 kêu gọi người Việt đang sinh sống ở Hoà-Lan gia nhập hội, quý vị có nêu lên lý do lập hội là hiện có 20.000 người Việt đang sinh sống ở Hoà Lan nhưng “*trong cộng đồng lớn của chúng ta chưa hình thành được một tổ chức mang tính đại diện cho toàn thể bà con...*” (trích đoạn nguyên văn trong thư của quý vị).

Khi viết thư này, quý vị đã cố tình quên đi hầu hết người Việt đang sinh sống ở Hoà-Lan có xuất xứ là những người tỵ nạn cộng sản, những người đã liều chết rời bỏ quê hương ra đi để tìm Tự Do, thoát khỏi cái thiên đường cộng sản của quý vị.

Sau khi cộng sản chiếm miền Nam Việt Nam vào ngày 30 tháng 4 năm 1975, họ đã áp dụng một chính sách trả thù tàn bạo đối với người dân miền Nam bằng cách dựng nên những trại tập trung cải tạo giam giữ vô thời hạn quân cán chính Việt Nam Cộng Hoà, thân nhân của họ thì bị đuổi ra khỏi thành phố và bị đày ải trong các khu “*kinh tế mới*”, người dân bị tước đoạt tài sản qua các chính sách “*đổi tiền*”, bị đầu tó là “*tư sản mại bản*”, bị phân biệt đối xử....

Vì không chịu đựng nổi sự áp bức này, hàng triệu người đã liều mình vượt biên, vượt biển rời khỏi quê hương để tìm Tự Do, trong số đó có hàng trăm ngàn người đã bỏ mình giữa đại dương hoặc trong chốn rừng sâu.

Những thuyền nhân Việt Nam đầu tiên được tàu Hoà Lan vớt và đến định cư tại Hoà Lan vào năm 1976, sau đó hàng ngàn người đã được tàu Hoà Lan vớt để đem về Hoà Lan định cư.

Năm 1980 Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan được thành lập và được sự công nhận của toàn thể đồng bào tỵ nạn cộng sản tại Hoà Lan và của chính phủ Hoà-Lan. Trong thập niên đầu, chính phủ Hoà Lan đã tài trợ hoàn toàn cho các hoạt động của Cộng Đồng, sau đó Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan đã tự túc về tài chánh và hoạt động cho đến ngày nay.

Trong nội quy do quý vị soạn thảo vào ngày 2 tháng 9 năm 2022, quý vị đã dùng biểu tượng lá cờ đỏ sao vàng trong logo của quý vị, lá cờ mà chúng tôi gọi là “*lá cờ máu*” do cộng sản tạo ra, đã gây bao tang thương chết chóc do dân tộc Việt Nam. Lá cờ này gọi lại những hành động man rợ của cộng sản, lá cờ tượng trưng cho độc tài, áp bức, mỗi khi nhìn thấy nó chúng tôi đều kinh tởm.

Những người tỵ nạn cộng sản đến được Hoà Lan đã cố gắng xây dựng một cuộc sống tốt đẹp và đóng góp cho đất nước Hoà-Lan, cũng như đóng góp cho tiến trình xây dựng một nước Việt Nam có Tự Do và Dân Chủ. Chúng tôi yêu quê hương đất nước, yêu dân tộc Việt Nam, nhưng chúng tôi không chấp nhận đảng độc tài cộng sản, một đảng biến người dân thành nô lệ, bóc lột mồ hôi xương máu của họ, thậm chí vô lương tâm đến độ khi dùng các thủ đoạn đê hèn qua các “*chuyến bay giải cứu*”, dùng các bộ xét nghiệm Covid giả hiệu để rút tiền của dân. Tình trạng tham nhũng tại Việt Nam ngày càng tràn lan, hết quan chức này vào tù rồi lại đến quan chức khác,...họ đều là những người cộng sản do đảng đào tạo.

Qua những trình bày trên, chúng tôi xác định rằng ngoại trừ một số ít du học sinh và những người qua theo diện lập gia đình sau này, hầu hết những người Việt Nam đang sinh sống tại Hoà Lan là những người tỵ nạn cộng sản và không chấp nhận chế độ cộng sản cũng như lá cờ đỏ sao vàng của cộng sản.

Việc quý vị lập hội để đại diện cho toàn thể 20.000 người Việt Nam đang định cư tại Hoà Lan là một việc làm tiếm danh bất hợp pháp không thể chấp nhận được. Cái gọi là “Hội Người Việt Nam tại Vương Quốc Hà-Lan” nên được gọi là “Hội Người Việt Cộng tại Vương Quốc Hà Lan” thì nghe có vẻ hợp lý hơn.

Chúng tôi cực lực phản đối và lên án hành động tiếm danh bất hợp pháp này của quý vị.

Trân trọng,

Nguyễn Hữu Phước (Chủ tịch Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan)

Đình Ngọc Hiền (cơ sở Việt Tân tại Hòa Lan)

Trần Văn Thắng (gia đình Quân Cán Chính Việt Nam Cộng Hòa)

Lưu Phát Tấn (Vinh Danh Cờ Vàng)

.... Cộng Đồng Người Việt Eindhoven

.... Cộng Đồng Người Việt Tự Do Purmerend

.... Cộng Đồng Người Việt vùng Lisse

'Thánh rặc hành' - Bùi Tuấn Lâm bị tuyên 5 năm 6 tháng tù, 4 năm quản chế

BBC 25/5/2023

NGUỒN HÌNH ẢNH, PETER LAM BUI

Chụp lại hình ảnh, Vợ Bùi Tuấn Lâm (ngoài cùng bên phải) cùng bạn bè kêu gọi thả tự do cho anh

Ngày 25/5, toà án thành phố Đà Nẵng tuyên ông Bùi Tuấn Lâm 5 năm 6 tháng tù giam và 4 năm quản chế vì vi phạm Điều 117 BLHS.

Ông Lê Đình Việt, một trong hai luật sư bào chữa cho ông Bùi Tuấn Lâm nói với BBC sau phiên tòa về bản án:

"Quan điểm của Bùi Tuấn Lâm là anh ấy thực hiện quyền tự do ngôn luận của mình. Trong suốt quá trình diễn ra phiên tòa thì Lâm rất bình tĩnh, có thể nói Lâm có tinh thần rất bình thản trước bản án được tuyên.

"Với vụ án của ông Bùi Tuấn Lâm, bản thân tôi cho rằng thứ nhất - không có đủ căn cứ để kết tội anh ấy. Về cáo trạng, chủ yếu dựa trên các kết luận giám định - được thực hiện một cách trái quy định của luật giám định tư pháp và các văn bản hướng dẫn.

"Vấn đề thứ hai, liên quan đến cấu thành tội phạm. Nội dung khách thể tội phạm ở đây là nhà nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Trong khi đó, có những vấn đề không liên quan đến nhà nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, ví như liên quan đến một số tổ chức, một số cá nhân khác - không phải là khách thể tội phạm được quy định tại điều 117.

"Ngoài ra, quá trình giải quyết vụ án, Viện kiểm sát cũng không chứng minh được mục đích thực hiện hành vi của Lâm là chống nhà nước Việt Nam, vì Lâm nói mình chỉ thực hiện tự do ngôn luận," LS Việt phân tích tính chất vụ án của ông Lâm.

Luật sư Việt cũng xác nhận với BBC rằng vợ ông Bùi Tuấn Lâm - bà Lê Thị Thanh Lâm không được tham dự phiên tòa:

"Việc này các luật sư cũng đã có ý kiến nhưng Hội đồng xét xử không cho phép, chỉ nói do hội trường dành cho những thành phần khác, những người làm nhiệm vụ và rồi chuyển sang phần khác."

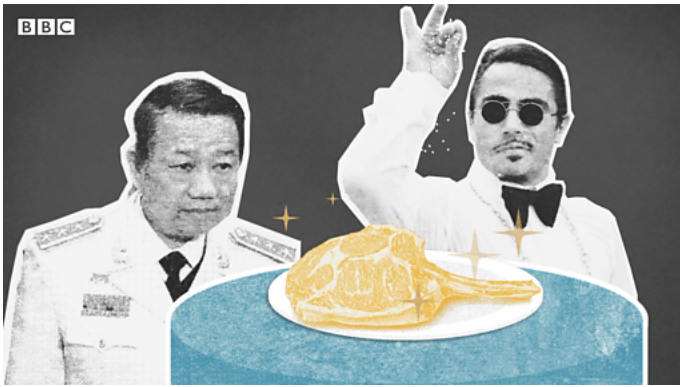
Cũng trong sáng 25/5, bà Lâm gửi thư cho các tổ chức quốc tế và đại diện phái đoàn EU, các Đại sứ quán Mỹ, Đức, Pháp, Thụy Điển, bà Lâm viết bà được thông báo không được vào phiên tòa:

“Là vợ cũng như các thành viên thân thiết nhất trong gia đình của anh ấy, tôi tin mình có quyền tham dự quá trình tố tụng để đảm bảo rằng các quyền của anh ấy được bảo vệ và công lý được thực thi.

“Do đó, tôi tìm kiếm hành động khẩn thiết của quý vị trong vấn đề này. Với tư cách là đại diện của các quốc gia tương ứng, tôi mong quý vị thúc giục chính phủ Việt Nam cho phép tôi tham dự phiên tòa xét xử chồng tôi.”

Trước phiên tòa của chồng mình, ngày 24/5, bà Lê Thị Thanh Lâm nói với BBC rằng dù bản án tòa tuyên bao nhiêu năm đi chăng nữa thì vẫn là "oan sai" và "vô nhân đạo", vì ông Bùi Tuấn Lâm không có tội.

Theo cáo trạng, Viện Kiểm sát thành phố Đà Nẵng cho rằng ông Bùi Tuấn Lâm đã có hành vi: “Làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm có nội dung xuyên tạc, phỉ báng chính quyền nhân dân và gây hoang mang trong nhân dân”.

Chụp lại video, Bộ trưởng Tô Lâm và tiệc steak dát vàng 'vang danh' thế giới

Ông Bùi Tuấn Lâm nổi tiếng với biệt danh "Thánh rắc hành" nhờ video đăng hồi 10/11/2021. Trong đó ông Lâm nhại lại động tác rắc muối của đầu bếp Thổ Nhĩ Kỳ có biệt danh Salt Bae, người phục vụ món bò dát vàng cho Bộ trưởng Công an Tô Lâm ở London, một sự việc trước đó gây ồn ào cho báo chí quốc tế vào thời điểm đó.

Trong các 19 bài viết và 25 video đăng trên Facebook lẫn YouTube có nội dung mà Viện kiểm sát cho là vi phạm vào Điều 117 BLHS, không có cái nào liên quan đến video nhại lại Salt Bae.

Tổ chức Theo dõi Nhân quyền (HRW) hôm 24/5

kêu gọi thả tự do cho ông Bùi Tuấn Lâm và bỏ hết mọi bản án nhắm vào ông Lâm.

'Ba hay mùa hè về trước'

Ông Bùi Tuấn Lâm cùng vợ là Lê Thị Thanh Lâm có ba người con gái: An Nhiên (7 tuổi), Bảo Nhiên (6 tuổi) và Tuệ Nhiên (3 tuổi). Quán bún bò của vợ chồng ông tên "Ba cô gái" là vì vậy.

Từ ngày ông Tuấn Lâm bị bắt vào 7/9/2022 tới nay đã hơn tám tháng, vợ cùng ba cô con gái chỉ được gặp ông Lâm duy nhất một lần vào ngày 13/5 vừa rồi. Cuộc đoàn tụ diễn ra vồn vện 10 phút.

"Việc đầu tiên là anh Lâm thông báo cho tôi phiên tòa sẽ diễn ra vào ngày 25/5, nếu không tôi cũng không biết. Về tinh thần thì anh rất ổn, rất mạnh mẽ nhưng có ốm đi nhiều.

"Mấy đứa nhỏ quá ngỡ ngàng khi gặp ba nên cũng không nói được gì nhiều, chỉ hỏi có nhớ ba không, hỏi thăm sức khỏe nhau và anh dặn tôi phải đòi quyền vào phiên tòa. Lúc gần chia tay thì bốn cha con hát với nhau một bài," bà Lâm kể lại.

Những đứa trẻ lớn lên trong gia đình có cha mẹ là nhà hoạt động ở Việt Nam có khi hiểu chuyện đến mức làm người lớn cũng phải chạnh lòng. Cả ba cô con gái nhà ông Lâm đều biết ba bị công an bắt đi và ngay cả Tuệ Nhiên - thời điểm đó chỉ mới hơn 2 tuổi.

NGUỒN HÌNH ẢNH, PETER LAM BUI

Chụp lại hình ảnh, Báo chí tiếng Anh quan tâm vụ ông Bùi Tuấn Lâm và video nhại lại Salt Bae của

"Các con tôi đều biết ba đi tù, dù ba vô tội. Vì còn nhỏ nên bé không đo lường được thời gian nên hay hỏi ngây ngô là mùa hè tới trước hay ba sẽ về trước. Tôi trả lời các con: "Đương nhiên là ba về lâu hơn rồi". Nhưng các bé đều rất ngoan và hiểu chuyện," bà Lâm bộc bạch.

Cuộc khám nhà ông Bùi Tuấn Lâm vào ngày 7/9/2022 được bà Lâm mô tả như một cuộc "khủng bố tinh thần" với khoảng 200 người thi hành công vụ được trang bị "súng đạn, dùi cui, đồ phòng hộ".

Theo lời bà Lâm, lúc đó đại gia đình bà có khoảng 20 người, gồm 8 trẻ em, đều bị nhốt trong một phòng kín do một cô an ninh canh gác. Vì phải làm việc với công an khi họ tịch thu máy móc, thiết bị nên dù bà Lâm có xin thì phía cơ quan chức năng cũng không cho bà vào với con.

"Các con tôi bị ảnh hưởng nhiều sau cuộc khám nhà và bắt anh Lâm đi đó, nhất là con bé út. Một cô an ninh nữ chạy xộc lên phòng chúng tôi, dùng mền trùm kín mít bé út lúc đó chỉ hơn 2 tuổi, rồi đưa nó vào phòng nhốt chung với 7 đứa con nít còn lại. Đứa lớn nhất trong đám chỉ có 8 tuổi, bọn trẻ trong nhà hoảng loạn vô cùng trong suốt hai tiếng trời.

"Lúc họ đưa anh Lâm đi xong, cửa mở, tôi nhìn thấy con mình mà rớt nước mắt vì bé khóc như một con chuột ướt. Ba bị bắt đi đột ngột, bé bị sốc như mất đi một người bảo vệ, một người trụ cột nên rơi vào hoảng loạn. Kể từ khi anh Lâm đi, đêm bé ngủ thường lo lắng bất an, hay gào thét gọi ba rồi khóc xong rồi ngủ thiếp đi," bà Lâm thuật lại.

Chồng vắng nhà, bà Lâm một mình chăm lo cho ba cô con gái và cáng đáng cả kinh tế gia đình. Quán bún bò của vợ chồng bà, nơi người dân đổ về ủng hộ như một cách "bỏ phiếu bằng chân" cho những việc ông Bùi Tuấn Lâm làm cũng phải đóng cửa sau đó vài tháng.

"Bán quán phải dậy sớm tầm 4 giờ sáng, con bé út vẫn còn hoảng loạn nên tôi dậy là nó cũng dậy theo. Tôi đẩy tử ra bán thì bé vật vờ ngồi trong nhà nên tôi phải đổi hướng, làm công việc khác để có thể chăm lo cho tụi nhỏ.

"Có những lúc cũng quá sức với tôi vì hồi xưa việc gì cũng hai người cùng làm. Chăm bọn trẻ thôi cũng hết thời gian, hướng chỉ giờ một mình chăm ba đứa, dạy tụi nhỏ học, đi làm nữa. Nhưng rồi cũng cố gắng vượt qua vì các con tôi và vì gia đình, bọn bé đều hỗ trợ về mặt tinh thần và vật chất," bà Lâm nói qua điện thoại với BBC.

Chụp lại video, Vụ bị triệu tập sau video 'rắc hành': Chủ nhân khẳng định sẽ không gỡ video

Lá thư "màu nhiệm"

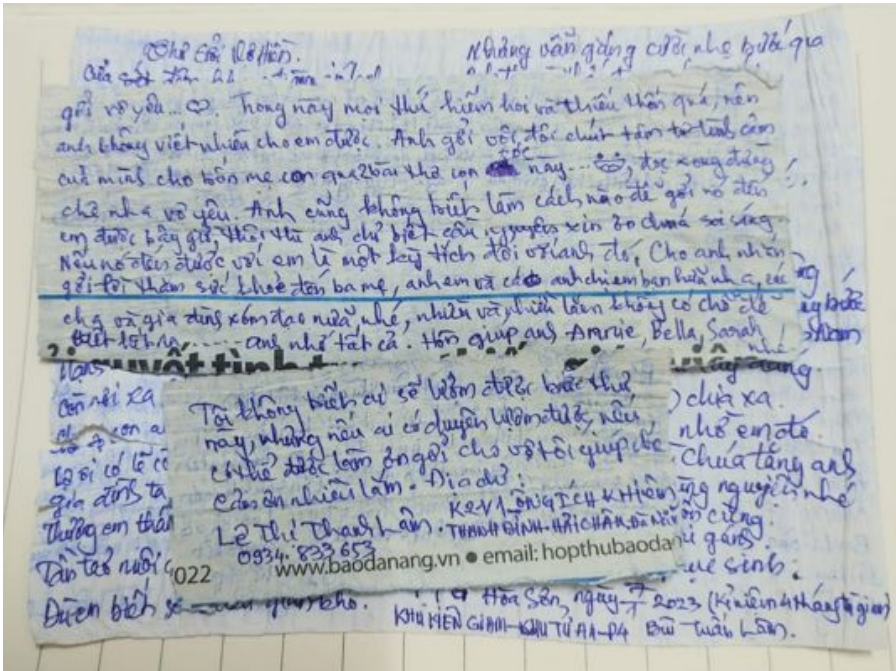
Chỉ vài ngày trước phiên tòa của chồng mình, bà Thanh Lâm nhận được cuộc gọi của một người lạ nói rằng nhặt được mẫu thư được ông Lâm viết từ trong trại giam.

Sau khi gặp và nhận lấy lá thư của chồng, thực chất chỉ là những mảnh giấy vụn được viết chi chít, to bằng nửa lòng bàn tay ghép lại, bà Lâm tâm sự đó lại là cả phép màu tươi tắn lên cuộc sống của bốn mẹ con:

"Tôi đọc thư chồng vào lúc 12 giờ đêm nên khóc quá trời, sáng hôm sau đọc cho các con rồi bốn mẹ con ôm nhau khóc. Cả gia đình ai đọc cũng thấy những mẫu thư đó là điều kỳ diệu. Trong thư anh viết sẽ không nhận tội và tặng cho bốn mẹ con hai bài thơ con cóc anh làm."

Chụp cho BBC những mảnh giấy của ông Lâm, bà Lâm nói để có thể đọc được, bà đã phải ép các mảnh giấy vào sách cho thẳng thớm. Nhưng bà vẫn nhận ra nét chữ và những tâm tình mà chồng gửi gắm:

"Trong này mọi thứ hiếm hoi và thiếu thốn quá, nên anh không viết nhiều cho em được. Anh gửi vợ đôi chút tâm tư tình cảm của mình cho bốn mẹ con qua 2 bài thơ con cóc này.

NGUỒN HÌNH ẢNH, LÊ THANH LÂM

Chụp lại hình ảnh, Những mẫu thư mà ông Bùi Tuấn Lâm viết tặng cho vợ con ngày 7/1/2023 và cầu nguyện sẽ có người nhặt được và gửi đến vợ ông

"Nếu nó đến được với em là một kỳ tích đối với anh đó...Anh không bao giờ nhận tội, vì có tội gì mà nhận đúng không em."

Về việc bày tỏ chính kiến của chồng mình, bà Lâm nói chưa bao giờ phản đối vì từ lúc chưa lấy nhau, cả hai đều xác định có thể một ngày nào đó, ông Lâm sẽ phải đi tù vì lý tưởng của mình.

"Việc hoạt động xã hội là lý tưởng của chồng tôi nên nếu biểu anh ấy từ bỏ thì anh sẽ không lấy vợ. Tôi và anh Lâm có lý tưởng như nhau nên tôi sẵn sàng chấp nhận cái giá phải trả và chuyện anh Lâm đi tù, tôi cũng đã biết chỉ là một sớm một chiều," bà Lâm diễn giải.

Vợ chồng keo sơn đã được 10 năm, khi chồng thực sự phải đi tù, bà Lâm liên tục cập nhật tình

ình, thông tin về vụ án của chồng mình trên Facebook cá nhân cũng như kêu gọi sự chú ý của dư luận về phiên tòa ngày 25/5 của ông Lâm.

Bà nói với BBC, bất kỳ một người vợ nào có chồng là tù nhân chính trị đều sẽ đấu tranh, lên tiếng cho chồng mình bằng tất cả cách có thể và cũng phải dũng cảm nhất có thể:

"Tôi không thấy cô đơn vì có gia đình, anh em bạn bè đồng hành. Và quan trọng nhất, tôi còn ba đứa con nhỏ, một mình tôi không thể cáng đáng và cần người đồng hành nuôi dạy con và tôi sẽ đấu tranh tới cùng khi chồng mình chịu một bản án oan sai."

Ông Bùi Tuấn Lâm bị cáo buộc vi phạm điểm a, b Khoản 1 Điều 117 BLHS, mức án cao nhất ông có thể phải đối mặt là 12 năm tù.

Theo Dõi Nhân Quyền: "Bộ trưởng Tô Lâm trả thù người làm video chế giễu mình!"

RFA 31/5/2023

Theo Dõi Nhân Quyền: "Bộ trưởng Tô Lâm trả thù người làm video chế giễu mình!"

Tổ chức Theo Dõi Nhân Quyền cho rằng, án tù dành cho ông Bùi Tuấn Lâm là kết quả của video chế giễu Bộ trưởng Công an Tô Lâm ăn bò dát vàng ở Luân Đôn, trong lúc người dân đang lao đao vì đại dịch COVID-19 và người dân sẽ chỉ nhớ đến hành động này.

Tổ chức Theo Dõi Nhân Quyền (Human Rights Watch) hôm 31/5 ra thông cáo có tiêu đề "Không được phép đưa giỡn ở Việt Nam" và cho rằng "Bộ Công an không có óc hài hước" hay "Bộ trưởng trả thù người làm video chế giễu".

Ông Bùi Tuấn Lâm bên xe bán Bún bò Huế ven đường FB Lê Thanh Lâm

Thông cáo được đưa ra sau sáu ngày "Thánh rắc hành" Bùi Tuấn Lâm bị tuyên án năm năm rưỡi tù giam với cáo buộc "Tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm nhằm chống Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam".

Ông Phil Robertson, Phó Giám đốc phân ban Châu Á của HRW cho rằng:

"Bùi Tuấn Lâm trở nên nổi tiếng vào tháng 11 năm 2021 khi làm một đoạn video chế ghi hình bản thân bắt chước đầu bếp nổi tiếng có nghệ danh là Thánh Rắc Muối, người mấy ngày trước đã nổi như cồn ở Việt Nam sau khi rắc muối lên miếng bít tết dát vàng giá 2.000 đô la và bón tận miệng cho Bộ trưởng công an Việt Nam, Tô Lâm.

Trong đoạn video của mình, Bùi Tuấn Lâm thay miếng bít tết dát vàng bằng tô mì thường nhật với vài lát thịt và hành. Đoạn video này cũng được lan truyền rộng rãi, mang lại cho Bùi Tuấn Lâm cái tên lóng "Thánh Rắc Hành" và tai tiếng cho ông bộ trưởng."

Bà Lê Thanh Lâm, vợ của ông Lâm ngày 31/5 nói với phóng viên Đài Á Châu Tự Do như sau:

"Theo suy nghĩ của tôi, căn cứ vào cáo trạng, không có dữ kiện nào cho biết chồng tôi bị bắt có liên quan đến video của ảnh cả. Nhưng thực tế cho thấy, ngay khi video này được công bố trên mạng xã hội chồng tôi bị triệu tập hai lần liên tục và cách nhau chỉ hai ngày.

Việc triệu tập sau cái video 'rắc hành' đó được úp lên làm cho chúng ta có cảm nhận rằng, cái án đó liên quan đến video rắc hành chế giễu Tô Lâm.

Thật ra trong video đó không có bất kỳ hành động nào liên quan đến việc chế giễu cả, đó là quyền tự do, chúng ta có thể làm bất cứ việc gì mà pháp luật không cấm.

Cái việc chúng ta làm một video hài hước bắt chước ai đó, cụ thể trong trường hợp này là Salt Bae, cái chuyện chồng tôi bắt chước một người ở nước ngoài là không có vi phạm pháp luật gì cả."

Trong thông cáo gửi cho RFA qua email, ông Phil Robertson khẳng định:

"Bộ trưởng Tô Lâm đã trả được thù riêng bằng cách bịt miệng một người lên tiếng chỉ trích mình, nhưng điều đó không cứu vãn được danh tiếng của ông. Người Việt ghi nhớ hình ảnh ông tận hưởng miếng bít tết hàng ngàn đô la trong lúc người dân thường đang cực nhọc giữa cơn suy thoái kinh tế vì dịch COVID-19 và lạm phát mất kiểm soát.

Án tù độc ác và vô lối áp đặt lên Bùi Tuấn Lâm cùng với sự ngược đãi nhằm vào vợ ông sẽ chỉ tô đậm thêm những hành động đàn áp bừa bãi của chính quyền Việt Nam."

Vợ của ông Lâm nhiều ngày sau khi diễn ra phiên tòa sơ thẩm xét xử chồng mình tại Tòa án nhân dân Đà Nẵng, vẫn cảm thấy bàng hoàng vì sự xúc phạm của nhân viên an ninh đối với tinh thần và chính cơ thể của bà. Bà bày tỏ:

"Tôi cảm thấy rất lo lắng vì chính họ là những người an ninh Việt Nam, họ ở ngay trong cơ quan công quyền của nhà nước, nhưng họ lại buông những lời đe dọa với một công dân không vi phạm pháp luật như tôi.

Thậm chí ngay cả khi tôi có vấn đề gì về mặt pháp lý, họ cũng không phải là những người có thể dùng những lời lẽ để xúc phạm tôi như vậy, tôi phản đối hành động đó và cảm thấy rất kinh tởm, tôi cảm thấy sự an nguy của các mẹ con tôi đang có vấn đề, vì họ nói trực diện với tôi rằng 'để xem mẹ con tôi sống có yên không?'"

Bà Lê Thanh Lâm cũng cho biết, sau khi phiên tòa diễn ra ông Lâm nói sẽ kháng cáo bản án sơ thẩm, tuy nhiên đến giờ vẫn chưa biết được chồng mình đã làm đơn kháng cáo hay chưa.

Bình luận

Một bóng ma đang ám ảnh Việt Nam

Câu “bóng ma chủ nghĩa cộng sản” mà Marx đã viết trong Tuyên ngôn đảng cộng sản để thách thức quyền lực của các nhà nước tư sản giữa thế kỷ 19, đã trở thành bóng ma của quá khứ. Một trăm năm chục năm sau ngày công bố Tuyên ngôn đảng cộng sản, nơi yên nghỉ của Marx tại nghĩa địa High Gates ở ngoại ô London đã nhiều lần được chọn để làm ngoại cảnh cho những cuốn phim ma. Thế nhưng, có một nơi, bóng ma Cộng Sản vẫn còn đang ám ảnh trong nhiều lãnh vực của đời sống xã hội. Nơi đó là Việt Nam.

Những sản phẩm của chủ nghĩa cộng sản tại Việt Nam còn đầy dẫy: cơ chế chính trị độc tài, nền kinh tế lạc hậu, xã hội sa đọa, đạo đức suy đồi, sùng bái cá nhân, suy tôn lãnh tụ, lừa dối nhân dân, bùng bít có chủ trương, đổ thừa có hệ thống.

Lấy trường hợp suy tôn Hồ Chí Minh làm ví dụ.

Rất đông người Việt trong nước vẫn còn tin rằng “Bác Hồ” của họ có một “tình yêu bao la” dành cho dân tộc Việt Nam, tương tự như Marx đã có một “tình yêu bao la” dành cho nhân loại.

Tin hay không tin là quyền của mỗi người, điều đó không có gì phải bàn, tuy nhiên điều thắc mắc là làm thế nào để biết ông Hồ có “tình yêu bao la” trong khi tất cả những gì đại đa số người Việt đang sùng bái ông Hồ biết về ông ta đều chỉ qua những dữ kiện, tài liệu do đảng bào chế, gạn lọc và giảng dạy?

Bộ máy tuyên truyền của đảng bắt 90 triệu người dân Việt, từ một em bé vừa tập nói cho đến cụ già đang mất dần trí nhớ, phải học thuộc, phải tin, phải lặp đi lặp lại những khẩu hiệu, những lời sùng bái, ca tụng ông Hồ cho đến khi chúng được ghi sâu vào ý thức của con người, trở thành một phần thiêng liêng trong đời sống đạo đức và tình cảm của con người.

Nếu một đề thi tuyển đại học hỏi về “Tình yêu bao la” của ông Hồ, tất cả bài trả lời của học sinh trung học tại Việt Nam đều sẽ viết giống hệt nhau.

Một sinh viên năm đầu cũng biết phương pháp căn bản của mọi nghiên cứu khoa học là hoài nghi, đặt vấn đề, phản đề, đối chiếu, phân tích và tổng hợp. Nếu đồng ý như thế thì bao nhiêu người Việt Nam hiện nay, có quyền hoài nghi một cách công khai về cuộc đời và sự nghiệp của ông Hồ, có quyền so sánh những gì họ học dưới mái trường xã hội chủ nghĩa với những công trình nghiên cứu độc lập khác, có quyền nói lên điều họ không đồng ý?

Rất nhiều bài viết về “cách mạng tư duy” của nhiều người trong nước, đặc biệt những người trẻ đang sinh hoạt trong guồng máy của đảng. Tuy nhiên cho đến nay, ngoại trừ các nhà phản kháng nằm ngoài hệ thống đảng, chưa ai dám thách thức vai trò chủ đạo của đảng Cộng sản trong tiến trình cách mạng tư duy đó.

Trong lúc người viết thông cảm với các tác giả, những người vừa mang khát vọng phục hưng đất nước lại vừa khó có thể từ bỏ ân huệ bổng lộc của chế độ ban cho, nhưng sự can đảm là đức tính cần phải có của một người trí thức.

Đặc tính của mọi cuộc cách mạng là triệt để và cách mạng tư duy cũng không thoát khỏi quy luật đó. Nếu không, đó chỉ là những cải cách nửa vời, vá vúi, sáo rỗng.

Chống tham nhũng không phải là một hình thức cách mạng vì tham nhũng sẽ không bao giờ bị tận diệt nếu các điều kiện tạo ra tham nhũng còn tồn tại.

Làm thế nào để trong sạch hóa chính quyền khi các cơ quan nhà nước (hành pháp, lập pháp và tư pháp) không có sự phân quyền, độc lập và kiểm soát lẫn nhau?

Làm thế nào để trong sạch hóa xã hội khi sinh mạng của hơn 90 triệu người tập trung trong tay của một nhóm vài chục người?

Trong lúc ở một phần lớn thế giới, chủ nghĩa cộng sản đã là bóng ma của quá khứ, học thuyết Marx chỉ còn trong thư viện nghiên cứu, hàng triệu học sinh, sinh viên Việt Nam vẫn phải tụng một cách từ chương mỗi ngày những khái niệm, những định nghĩa, những giá trị đã lỗi thời.

Con đường dân tộc đang đi, tuy không còn nghe tiếng bom rơi, đạn hú nhưng có nhiều tiếng xiềng xích khua vang, tiếng người rên siết.

Đất nước Việt Nam không còn những đại lộ kinh hoàng, những cánh đồng nhuộm máu, nhưng đã mọc lên thêm rất nhiều nhà tù và sân bắn, các thế hệ Việt Nam măng non của hai miền vẫn tiếp tục lớn lên trong hận thù và nghi kỵ lẫn nhau.

Cuộc chiến tranh bằng súng đạn gắn liền và phục vụ cho quyền lợi của các đế quốc đã chấm dứt hơn 40 năm, nhưng một cuộc chiến tranh mới, khó khăn, gian nan và làm tiêu mòn sinh lực dân tộc hơn nhiều cũng bắt đầu ngay từ hôm đó.

Cuộc chiến mới không phải riêng của nhân dân miền Nam hay nhân dân miền Bắc, không phải riêng của người Việt trong nước hay người Việt hải ngoại, không phải của những người từng bị chế độ cầm tù hay những người một thời chiến đấu trong hàng ngũ Việt Minh.

Cuộc chiến mới là của dân tộc Việt Nam chống lại ý thức hệ ngoại lai xâm lược.

Nhìn lại quá trình du nhập chủ nghĩa Marx vào Việt Nam, chúng ta sẽ thấy cuộc chiến đấu mới sẽ rất khó khăn, bởi vì kẻ thù của một người Việt Nam trong cuộc chiến mới không phải mắt xanh, mũi cao, da trắng, không phải ai xa lạ mà nhiều khi lại là quá khứ của chính người đó.

Từ bỏ thói quen cà-phê, thuốc lá đã là khó đừng nói chi từ bỏ cả một phần đời đầy kỷ niệm có tất cả những đau thương và hạnh phúc, có vui và buồn, có những phút vinh quang và có cả những vết thương còn hằn sâu trên thân thể, không phải là chuyện dễ dàng.

Người viết thường nói vui với bạn bè, quyết định ẵm cô gái đẹp xuống ghe thì dễ nhưng để cô ta lại trên bờ bên kia và ra đi trong an nhiên tự tại mới là chuyện khó. Bao nhiêu người trong số hàng trăm ngàn người Việt chiến đấu trong hàng ngũ Việt Minh để giải phóng dân tộc trước 1954 thấy được sự khác nhau giữa chiếc ghe cộng sản giúp cho họ qua sông và chiếc ách cộng sản đã và đang niêm trùng sâu xa trong cổ họng của dân tộc mình. Rất ít.

Nói như thế không có nghĩa là tôi không kính trọng các nhà phản kháng cao niên trong nước hiện nay. Tôi kính trọng họ. Các chú các bác đã dám nói lên những điều mà ít ai dám nói. Yêu nước không bao giờ sớm và cũng chẳng bao giờ trễ. Nói lên một tiếng nói yêu nước, dù trong lúc tàn hơi, trong tuổi về già vẫn còn hơn những người khác, trẻ hơn, có học hơn mà chỉ chỉ biết ngậm miệng ăn tiền, nhắm mắt làm ngơ trước nỗi bất hạnh của dân tộc mình.

Lịch sử Việt Nam như một dòng sông, bốn ngàn năm đã chảy qua bao nhiêu thăng trầm ghèngh thác nhưng phải tiếp tục chảy, chảy cho ngày mai, chảy cho các thế hệ Việt Nam mới, được lớn lên trong thương yêu đoàn kết, dù phải vượt qua nhiều thác ghèngh đang đợi chờ phía trước.

Trần Trung Đạo

Nguồn:

<https://www.facebook.com/ChinhLuanTranTrungDao/posts/pfbid032t34DVk2hACA4WiFuArBzkCWhAfNgVxNR3sAQA11qZ>

Tin sinh hoạt cộng Đồng

* Họp khoáng đại cộng đồng

Vào lúc 14g00 ngày 21/5/2023 Ban chấp hành Cộng Đồng đã tổ chức một buổi họp khoáng đại tại hội trường 't Veerhuis ở thành phố Nieuwegein để tường trình công tác trong thời gian qua cũng như thành lập Hội Đồng Bầu Cử để chuẩn bị nhân sự cho Ban Chấp Hành nhiệm kỳ 2023-2026. Một số đại diện tổ chức, hội đoàn và đồng hương đã đến tham dự buổi họp.

Sau nghi thức chào cờ và mặc niệm các chiến sĩ hy sinh vì tổ quốc và đồng hương tử nạn trên đường vượt biên, vượt biển tìm Tự Do, ông Nguyễn Hữu Phước, chủ tịch Cộng Đồng đã chào mừng các đồng hương đến tham dự và bắt đầu phiên họp.

Ông cho biết trong thời gian qua, toà đại sứ Việt Cộng tại Hoà Lan đã cố gắng tạo dựng một cộng đồng do họ điều khiển dưới tên "Hội người Việt Nam tại Vương Quốc Hà Lan" với mục đích chiêu dụ những người Việt đang sinh sống ở Hoà Lan phục vụ cho những ý đồ của họ. Trong thư kêu gọi tham gia hội, họ đã nêu lý do là có khoảng 20.000 người Việt đang sinh sống ở Hoà Lan, nhưng không có một Cộng Đồng chung, nên cần có một hội đại diện cho những người Việt Nam tại đây.

Trong buổi thảo luận, mọi người đề nghị ban chấp hành Cộng Đồng có tâm thư gửi đồng hương đăng trên các cơ quan ngôn luận Cộng Đồng và của các tôn giáo để cảnh giác điều này với đồng hương. Tiếp theo là thư phản đối đến hội này qua địa chỉ e-mail do họ cung

Việc thành lập hội này là một hành vi tiếm danh của những người Việt đang sinh sống ở Hoà Lan, vì hầu hết những người Việt đang sinh sống tại đây đều là những thuyền nhân tỵ nạn cộng sản được tàu Hoà Lan cứu vớt và đem về Hoà Lan định cư từ năm 1976, chỉ có một số rất ít là những người đến Hoà Lan sau này và làm việc cho cộng sản. Ngoài ra Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan (Associatie van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland, viết tắt AVVN) đã được thành lập từ năm 1980 đến nay, chính thức đại diện cho người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan và được chính phủ Hoà Lan thừa nhận. Trong khoảng 10 năm đầu kể từ khi thành lập, Cộng Đồng đã được chính phủ Hoà-Lan tài trợ để hoạt động, sau đó Cộng Đồng tự túc về tài chánh và hoạt động với sự đóng góp

của đồng hương.

Cộng Đồng đã có 1 tờ báo phát hành từ năm 1980 đến nay (trước đặt tên là Việt Nam Mến Yêu, sau đổi thành Việt Nam Nguyệt San, mỗi năm phát hành 8 số), ngoài ra Cộng Đồng có một website chính thức www.congdonghoalan.com, có một ban chấp hành hoạt động cho mỗi nhiệm kỳ là 3 năm và có những sinh hoạt đều đặn trên các lãnh vực văn hoá, xã hội và chính trị. Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan không chấp nhận lá cờ đỏ sao vàng như "Hội người Việt Nam tại Vương Quốc Hà Lan" đã in trên logo của họ. Vì lá cờ máu này mà hàng triệu người đã phải vượt biên, vượt biển rời khỏi quê hương tìm Tự Do, hàng trăm ngàn người đã bỏ mình trên biển cả hoặc trong chốn rừng sâu. Ông chủ tịch Cộng Đồng Nguyễn Hữu Phước kêu gọi mọi người cùng phản đối âm mưu của cộng sản trong việc thành lập hội này và cùng đoàn kết bảo vệ chính nghĩa của người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản. Tiếp theo đó, Ban Chấp Hành Cộng Đồng cũng báo cáo tài chánh và những công tác đã thực hiện trong 3 năm qua. Mặc dầu do tình trạng dịch bệnh Covid, Cộng Đồng vẫn hoạt động và sinh hoạt đều đặn. Báo chí vẫn được phát hành và gửi đến đồng hương, website Cộng Đồng vẫn cập nhật về các

sinh hoạt của Cộng Đồng, tổ chức tết nguyên đán, tham gia sinh hoạt của các hội đoàn, gây quỹ yểm trợ Ukraine vào tháng 3/2022 được 3.135 euro, tổ chức các buổi sinh hoạt như tưởng niệm quốc hận nhân để tranh đấu cho nhân quyền...

Với sự đóng góp tài chánh của đồng hương và qua các buổi sinh hoạt văn nghệ gây quỹ cho Cộng Đồng do các mạnh thường quân tổ chức, Cộng Đồng Người Việt Ty Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan vẫn duy trì được những sinh hoạt một cách tốt đẹp.

Hiện nay, Ban Chấp Hành đang chú tâm vào việc phát triển thanh niên tham gia vào các sinh hoạt của Cộng Đồng. Qua tiếp xúc với một số thanh niên, thiếu nữ, giới trẻ sẽ có kế hoạch sinh hoạt vào mùa thu năm nay.

Sau khi nghỉ giải lao, mọi người cùng thảo luận về việc thành lập một Hội Đồng Bầu Cử để chuẩn bị nhân sự cho ban chấp hành nhiệm kỳ 2023-2026, vì nhiệm kỳ của ban chấp hành đương nhiệm sẽ chấm dứt vào tháng 10 năm 2023.

Qua nhiều ý kiến đóng góp, mọi người cùng quyết định tín nhiệm ban chấp hành đương nhiệm thêm một nhiệm kỳ nữa. 3 vị trong ban chấp hành đồng ý sự tín nhiệm này để làm việc trong tương lai gồm ông Nguyễn Hữu Phước (Chủ tịch Cộng Đồng), Lưu Phát Tấn (Phó chủ tịch Nội vụ), Nguyễn Thị Tuyết Lê (Phó chủ tịch Ngoại Vụ). Do hoàn cảnh cá nhân, ông Nguyễn Đắc Trung (Thư Ký) cho biết không thể tiếp tục nhận nhiệm vụ trong tương lai. Ban chấp hành Cộng Đồng sẽ hỏi ý kiến ông Nguyễn Khai Trí (Thủ quỹ) sau, vì ông không hiện diện được trong phiên họp. Từ nay đến tháng 10, các vị trong ban chấp hành đương nhiệm sẽ tìm người bổ xung người cho ban chấp hành. Một số vị hiện diện trong buổi họp cho biết sẵn sàng đóng góp cùng Cộng Đồng khi có lời yêu cầu trợ giúp trong các công tác.

Buổi họp khoáng đại Cộng Đồng kết thúc vào lúc 17g00 cùng ngày.

Thế Truyền tường thuật

*** Nieuwsbrief van onvertelde verhalen in Mei 2023**

Waarde lezers,

Het is alweer een tijd geleden sinds onze laatste nieuwsbrief in januari 2023. Afgelopen half jaar heeft de redactie de interviews naar leesbare verhalen omgezet. Op dit moment zijn we bezig om de verhalen aan de geïnterviewden voor te leggen voor een goedkeuring. Het is de bedoeling dat de verhalen een breder publiek dan de Vietnamese gemeenschap kunnen bereiken. De beoogde uitgeverij stelt ongetwijfeld hierna nog strengere eisen aan de verhalen om de publicatie aan hun naamsbekendheid te voldoen. We hopen hiermee op uw begrip en uw medewerking.

DE WERELD VAN WIE

Op woensdag 24 mei 2023 stond ons project Onvertelde Verhaal centraal bij de Veenproef van de Veenfabriek in Leiden. Acteur en kok Phi Nguyen, een voormalige bootvluchteling uit Vietnam, heeft samen met zijn collega's van de Veenfabriek de WERELD VAN WIE, een culinaire, verdiepende en gezellige avond georganiseerd. Met muziek, fantasie, poëzie, rituelen, rijst, lezingen en vele andere verse ingrediënten heeft de Veenfabriek bijna honderd toeschouwers met succes vermaakt.

Voor elke Veenproef nodigt de Veenfabriek een interessante gastspreker uit: een kunstenaar, wetenschapper of anderszins deskundige, die context en verdieping biedt bij de thema's en onderwerpen van de avond. Deze avond heb ik de eer om de wonderlijke Vietnamese toontaal te

presenteren. Ook heb ik als initiatiefnemer van het interview project “Onvertelde Verhalen: Van Vietnam Naar Nederland” verteld over de Vietnamese bootvluchtelingen in Nederland en over hun persoonlijke ervaringen en verhalen. Voor meer informatie kunt u de onderstaande link bezoeken:

<https://www.veenfabriek.nl/voorstellingen/wereld-van-wie/>

Ook kunt u binnenkort de fotoreportage van onze huisfotograaf Gerlo Beernink over deze avond aanschouwen.

* * *

De Paracel-eilanden behoren tot Vietnam!

Laatst heeft Phi Yen Nguyen, een young professional van Vietnamese afkomst, mij gevraagd om de onderstaande petitie breed te verspreiden. Hieronder vindt u haar schrijven over de petitie. Phi Yen legt uit waarom zij dit onderwerp belangrijk vindt en hoe wij de rechtvaardigheid kunnen creëren voor het Vietnamese volk.

Doe mee aan de petitie: De Paracel-eilanden

Het is bijna 50 jaar geleden dat de Paracel-eilanden door China illegaal zijn overgenomen. Dit is nooit erkend door de internationale gemeenschap, noch geaccepteerd door het Vietnamese volk. Maak deel uit van de beweging voor rechtvaardigheid en stabiliteit door de petitie te ondertekenen. Samen kunnen we het verschil maken.

De Paracel-eilanden (Vietnamees: quần đảo Hoàng Sa), gelegen aan de oostkust van Vietnam, werden

regelmatig bezocht door vissers en officiële expedities tijdens de Nguyễn-dynastie, die deze eilanden opeisten. Op 19 januari 1974 viel China meedogenloos de Paracel-eilanden van Vietnam binnen, waarbij 74 Vietnamese soldaten en matrozen zich heldhaftig hebben opgeofferd om de soevereiniteit van het land te beschermen. Vietnam heeft officieel geprotesteerd bij de Verenigde Naties, maar de Volksrepubliek China heeft haar veto gebruikt in de V

Het is tijd om op te komen en te pleiten voor rechtvaardigheid, het belang van het handhaven van internationaal recht, het bevorderen van vrede en het waarborgen van de soevereiniteit van naties.

Je speelt een cruciale rol bij het aandringen op regeringen en internationale organisaties om dit probleem aan te pakken en te werken aan een vreedzame oplossing. Door deze petitie te ondertekenen, draag je bij aan de collectieve stem voor de teruggave van de Paracel-eilanden aan Vietnam.

Teken hier: <https://vietnameseparacels.org/en/>

Ik hoop dat we dit onderwerp naar boven kunnen brengen en meer mensen, zowel Vietnamezen als Nederlanders, hierover kunnen informeren.

Met vriendelijke groet,

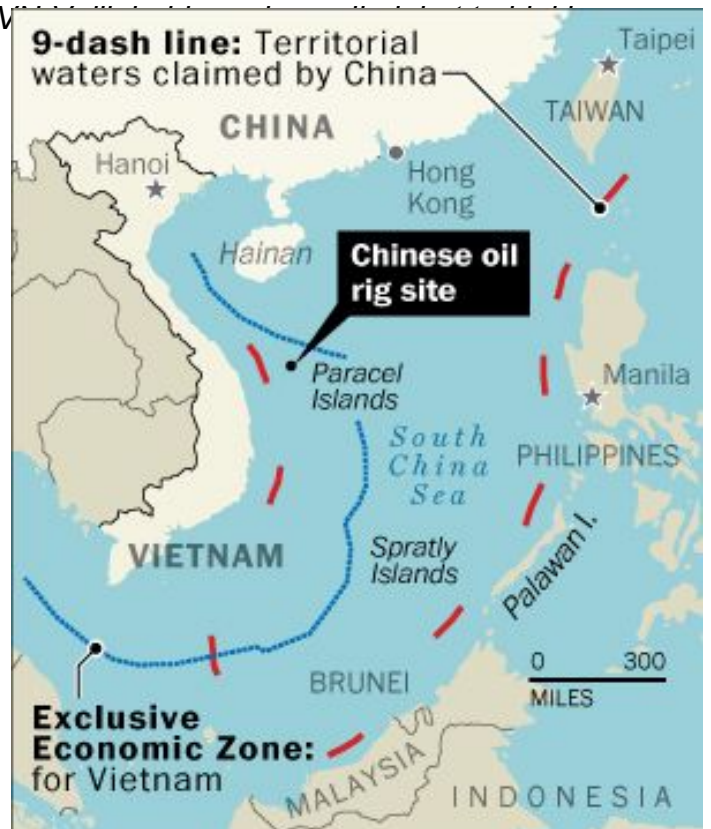
Phi Yen Nguyen

* * *

Met dank voor uw aandacht!

Hartelijke groet,

Lam Ngo

Tin Hòa Lan

Tin Thế Giới

Tin Việt Nam

Lts. Trong số này VNNS xin hân hạnh giới thiệu đến quý độc giả bài viết đang được lan truyền rộng rãi trên các diễn đàn xã hội dân sự của facebooker TNCG-ÔngKênh. Kính mời quý độc giả theo dõi sau đây:

* * *

VÌ SAO NGƯỜI VIỆT LUÔN TÌM CÁCH ĐỂ THOÁT KHỎI ÁCH CAI TRỊ CỘNG SẢN

Đưa bạn vừa chạy xong suất kết hôn giả để đi Mỹ với giá 50.000 đô, hoàn thành giấc mơ trở thành công dân của đất nước cờ hoa mà nó áp ủ bấy lâu nay.

Nó phân bua với tôi, với ngàn ấy tiền, ở Việt Nam tao được gọi là tỷ phú, có thể sống phè phỡn khi nhà cửa có sẵn, công việc ổn định nhưng tao vẫn phải đi. Mà biết vì sao không?

Đơn giản là qua Mỹ với giá đó, tao có thể chỉ là một thợ nail bình thường nhưng con cái tao sau này sẽ được thụ hưởng nền giáo dục Mỹ miễn phí, thứ mà mày phải mất gần 20 nghìn đô mỗi năm nếu như muốn con mày có nó ở Việt Nam.

Tao cũng sẽ chỉ mua một chiếc Lexus RX 350 có hơn 50 nghìn đô, thứ mà mày cũng phải mất gấp 3 để nó lăn bánh ở Việt Nam trong khi đường sá thì như shit, xăng, dầu, thuế, phí lại ở trên trời

Ngoài ra tao và gia đình tao sau này sẽ được hưởng một môi trường trong lành, một bãi biển sạch để tắm, một chế độ an sinh hợp lý, một nguồn thực phẩm sạch đã qua kiểm nghiệm kỹ càng, và quan trọng là tao có thể nói bất cứ gì tao muốn mà không sợ ngồi tù... Những thứ này thì dù mày có là đại gia ở Việt Nam, mày và gia đình cũng không bao giờ được thụ hưởng.

Bỏ ra 50.000 đô, hơn một tỷ ông cụ để làm được điều đó, tính ra tao lãi lớn chứ có lỗ đâu mày.

Cái đất nước này giờ đã tan hoang, biển thì chết, môi trường lại ô nhiễm nghiêm trọng, ăn uống thì toàn hoá chất độc hại, thuế, phí thì hơn cả thời Pháp thuộc, chất lượng cuộc sống thì ngày càng đi xuống... bấu gì nữa mà lưu luyến mày ơi.

Nghe nó nói xong tôi chỉ biết lặng im cúi đầu. Cái thằng, nói đúng thế thì lấy gì để bắt bẻ nó đây.

Trước khi đi nó còn bồi thêm câu, mày ở lại xây dựng xã hội chủ nghĩa cho tốt nhé, tao qua xứ giầy chết cho bọn nó bóc lột đây.

Kiểm ra ai đều hơn thằng này cũng khó.

Thôi mày đi vui vẻ, tao cũng đang gắng để được như mày đây!

TNCG-ÔngKênh

Cây Hoa Anh Đào Oshima Zakura

Từ ngày tôi phải rời xa thành phố Dalat thân yêu cho đến nay, thời gian tuy không dài, nhưng cũng vừa đủ bốn mươi sáu năm. Và, hôm nay tôi vui mừng khi được nhìn thấy lại Hoa Anh Đào Oshima Zakura mà từ lâu tôi đã không còn muốn nhớ đến loại hoa này. Nhớ đến Hoa Anh Đào Oshima Zakura là tôi sẽ nhớ lại những ngày vàng với những kỷ niệm tuyệt vời nơi thành phố mà gia đình tôi đã sống bên nhau, bên những người bạn thật đáng yêu.

Cành hoa được người bạn rất thân đem từ Nhật về tặng tôi nhân dịp bạn đi du lịch bên đó. Sở dĩ bạn đem đúng cành hoa này về tặng tôi, là vì có lần tôi đã kể cho bạn nghe về loại hoa này, mà gia đình tôi từng có được một cây trong khu vườn rộng. Kỷ niệm một thời vàng son dưới chế độ Việt Nam Cộng Hòa chợt trở về từ tận cùng tâm thức trong cái đầu của tôi, làm cho tôi, dù đã cố gắng giữ cho được bình tĩnh nhưng không thể ngăn dòng nước mắt đã chảy ra.

Cành hoa được người bạn rất thân đem từ Nhật về tặng tôi nhân dịp bạn đi du lịch bên đó. Sở dĩ bạn đem đúng cành hoa này về tặng tôi, là vì có lần tôi đã kể cho bạn nghe về loại hoa này, mà gia đình tôi từng có được một cây trong khu vườn rộng. Kỷ niệm một thời vàng son dưới chế độ Việt Nam Cộng Hòa chợt trở về từ tận cùng tâm thức trong cái đầu của tôi, làm cho tôi, dù đã cố gắng giữ cho được bình tĩnh nhưng không thể ngăn dòng nước mắt đã chảy ra.

* * *

Thành phố Dalat là thành phố một thời tôi yêu và một đời tôi nhớ thương. Tôi được sinh ra và lớn lên tại thành phố này. Tôi có được tình yêu thật đẹp và cũng thật lãng mạn ở thành phố này... Và, tôi mất người yêu vĩnh viễn cũng tại thành phố này.

Thành phố Dalat... Với cái đà xây dựng như phá hoại hiện nay, không bao lâu nữa thành phố Dalat chắc chắn sẽ không còn là thành phố của miền đất lạnh. Từ một thành phố sang trọng và lịch sự như các thành phố bên Âu Châu... bây giờ đã bị ngập lụt vào mùa mưa. Những người xa xưa lắm nếu hôm nay trở về và nhìn lại thành phố, tôi tin chắc tất cả sẽ ngậm ngùi và tiếc thương cho những đời thông tuyệt đẹp và thơ mộng đã bị tàn phá... Mà, một trong những phá bỏ được xem là ngu ngốc nhất, đó là dẹp bỏ đường ray xe lửa có rãnh cửa mà một thời được xem là kỳ công nhất và đẹp nhất toàn vùng Đông Nam Á.

Nhìn cành Hoa Anh Đào Oshima Zakura tôi bị xúc động mạnh. Từ lâu lắm rồi tôi không muốn nhớ đến một thành phố có nhiều loại hoa với nhiều màu sắc rực rỡ trong buổi sớm mai có nhiều sương mù và lạnh lẽo. Buổi trưa thường thì tương đối bớt lạnh hơn một chút vì có ánh mặt trời sưởi ấm; nếu như buổi trưa đó không bị mưa. Thành phố đó có rất nhiều đồi và nhiều cây thông, mà những cây thông thì cao vút thẳng tắp đứng sừng sững giữa trời xanh và ngã nghiêng theo từng cơn gió thổi, đồng thời phát ra tiếng vi

vu hòa cùng tiếng chim hót và tiếng suối chảy tạo nên một thứ âm thanh dễ rồi có đi đâu xa chúng ta cũng phải nhớ về thành phố đó. Thành phố đó rồi đây sẽ là thành phố gì?

Thành phố Dalat những năm mới thành lập đã có rất nhiều loại Hoa Anh Đào. Nhưng, Hoa Anh Đào Oshima Zakura, chỉ có một cây trong khu vườn của ông người Pháp mới được trồng.

Những năm xa xưa lắm vào thời Pháp thuộc, ông nội của tôi làm việc với người Pháp, nên khi gặp dịp ông quý tộc người Pháp trở về cố quốc, ông nội tôi đã mua lại cái “lâu đài nhỏ” của vị quý tộc với giá... vừa bán vừa cho. Ngày đó thành phố Dalat chỉ có một cây Hoa Anh Đào Oshima Zakura được ông quý tộc đem giống từ Nhật Bản qua trồng trong vườn của ông. Ông quý tộc nói với ông nội tôi. “Đây là cây Hoa Anh Đào Oshima Zakura mà hoa có mùi thơm rất quyến rũ và sang trọng”. Ông nội tôi cũng là người rất thích hoa, mà, Hoa Anh Đào trắng hồng Oshima zakura là hoa mà ông nhìn thấy lần đầu tiên nên ông rất nâng niu và chăm sóc rất kỹ đến nỗi ba mẹ tôi nghĩ, ông sẽ đau khổ lắm nếu như có ai đó lỡ làm cho cây hoa bị hư hại.

Ông nội tôi qua đời rất nhiều năm trước khi tôi ra chào đời. “Bà nội mất khi ông nội còn rất trẻ, nhưng ông đã không lấy vợ khác”. Ba tôi nói với vẻ mặt rất kiêu hãnh. Chính ba tôi là người đã nói về “lịch sử” của cây Hoa Anh Đào trắng hồng Oshima zakura cho tôi nghe. Và, tôi đã thích cây hoa từ năm tôi sáu tuổi. Mùi thơm và vẻ đẹp quý

phái của loại hoa năm cánh màu trắng hồng mọc từng chùm đã quyến rũ tôi đến nỗi, gần như lúc nào tôi cũng ở bên cạnh cây hoa, ngoại trừ khi màn đêm buông xuống. Có những lúc tim tôi đau nhói lên khi nhìn thấy những bông hoa bị khô héo và rơi rụng. Khi đó tôi cảm thấy những bông hoa như không còn muốn mỉm cười với tôi, làm cho tôi buồn lắm. Tôi chưa kịp hiểu vì sao những bông hoa lại bị héo úa, thì người quản gia thật thà và trung thành của gia đình tôi đã đến và giúp tôi. Ông nói cho tôi đừng buồn: “Cây hoa có lẽ bị chim làm tổ nên cây bị bệnh”. Suýt chút nữa tôi đã cười vì câu nói của ông. Nhưng, ông đã chỉ cho tôi thấy một cái tổ chim trên cao. “Tôi sẽ dời tổ chim đi mà không làm cho những con chim con bị thương”.

Ngày hôm sau ông đem về một cái hộp bằng cây nhìn giống cái nhà nhỏ, vì, phía trên cũng có cái mái nhà và cũng có cửa ra vô nhưng cửa là hình tròn. Ông dựng một cái cây ở góc sân rồi đặt cái nhà nhỏ lên trên đỉnh cái cây. Ông đưa những con chim con vô trong cái nhà nhỏ đó. Tôi đã đi khắp thành phố nhưng tôi chưa hề nhìn thấy cái nhà nhỏ đó ở đâu cả. Con chim mẹ có lẽ cũng vui mừng lắm khi được ở trong cái nhà mới đó. Con chim mẹ sáng sớm nào cũng hót thật lâu, hót thật hay như để cảm ơn người đã cho mẹ con nó có chỗ tránh mưa tránh nắng và, còn cho thức ăn mỗi ngày nữa. Lạ lùng làm sao, từ đó những bông hoa cũng tươi tỉnh lại và không còn héo úa nữa. Trước khi thành phố phải bỏ ngõ cho những con người từ trong rừng rậm ra cai quản, tôi đã nhìn thấy thành phố có nhiều cây Hoa Anh Đào và nhiều tổ chim giống cái tổ chim của nhà tôi rồi. Nhưng, Hoa Anh Đào Oshima Zakura thì tôi vẫn chưa thấy.

* * *

Những ngày xa xưa lắm. Những ngày tôi còn là đứa bé con là những ngày vàng, vì cuộc sống của mọi người dưới chế độ Cộng Hòa thật thản nhiên mặc dù đang bị cộng sản miền Bắc tạo ra một cuộc nội chiến thật hãi hùng, thật dã man. Khi tôi lên mười tuổi, tôi như con chim nhỏ đang chập chững những bước chân non bước đi về phía trước từ trong ngôi trường Bùi Thị Xuân nổi tiếng để một ngày không xa lắm, tôi sẽ đi vào đời. Tôi tin tưởng và nhìn về tương lai với vàng hào quang chói lọi vì được gia đình và người chung quanh thương yêu dịu dặt tôi bước từng bước, tuy chậm, nhưng lại là những bước vững chắc.

Một ngày kia tôi đi thăm vườn của ba mẹ tôi trên một cái đồi. Tôi dựng chiếc xe đạp dưới chân đồi rồi vừa đi lên đồi vừa ca vừa nhìn cảnh trời bao

la tuyệt đẹp của một ngày khô ráo và nóng ẩm. Bước chân của tôi cứ bước lên cái đồi cao và rộng nhưng không hề bị mệt. Trên cái đồi cao và rộng đó, ba mẹ tôi chỉ trồng có hai thứ, khoai tây và cà rốt. Trên cái đồi cao đó, có một điều rất lạ là tôi chưa từng nhìn thấy một cọng cỏ nào cả. Thì ra cỏ đã được những người làm vườn nhổ sạch sẽ khi vừa mới nhú lên. Sáng hôm nay nhìn cái đồi không có lấy một cọng cỏ, tôi đã nghĩ. Nếu như trên cái đồi đó không trồng hai thứ thực phẩm để nuôi sống con người thì chẳng khác nào cái đầu của của người nào đó đã bị cạo trọc lóc. Nhìn cái đồi cao và tròn giống như cái đầu người chỉ có khoai tây và cà rốt, lòng tôi dâng lên một cảm giác vui sướng đến khó tả. Tôi vui sướng vì mỗi khi khoai tây và cà rốt được đem về nhà, một số được ba mẹ tôi phân chia cho hai người làm vườn, và, sau đó số còn lại sẽ được biếu tặng các cơ sở tôn giáo và từ thiện. Phần dành cho gia đình cũng đủ dùng trong vài tháng.

Tôi bước gần đến đỉnh đồi, tôi nhìn thấy hai người đàn ông đang làm việc bên những luống khoai tây và cà rốt. Cả hai người cùng hướng mặt về phía trước mà tôi đi từ phía sau lưng họ đi tới nên cả hai người không nhìn thấy tôi. Bất chợt, một trong hai người quay mặt lại và nhìn thấy tôi. Người đó lên tiếng thật lớn gọi tôi với lời lẽ thật triu mến:

“Cô bé ơi, lại đây tôi nói cho cô bé biết tôi có thứ mà cô rất thích nè.”

Người kia ngừng tay và quay mặt lại nhìn về phía sau. Khi tôi đến thì người đã gọi tôi liền nói với tôi:

“Tôi có một cái lồng chim và một con chim nhỏ... để trong nhà để đồ làm vườn trên kia. Cô chờ tôi một chút tôi sẽ đem đến cho cô ngay.”

Nói rồi ông ta liền bước đi như chạy. Khoảng đôi ba phút sau ông trở lại với cái lồng chim bằng tre. Tôi nhìn thấy trong lồng có một con chim có thân hình nhỏ bé, có lẽ chỉ lớn bằng nắm tay của người đang cầm cái lồng chim. Con chim có màu vàng ở trên đầu, màu nâu và đen ở thân trên và màu trắng ở phần bụng.

Tôi vui mừng đón nhận cái lồng chim và nói lí nhí trong miệng lời cảm ơn. Tôi đưa cái lồng chim lên cao để nhìn ngắm con chim với vẻ thích thú. Con chim nhỏ chạy nhảy loạn xạ có lẽ vì nó sợ hãi. Người đã cho tôi con chim và cái lồng đã nói:

“Con chim đẹp này là chim Sơn Ca. Nó hót rất hay rất trong và, rất cao. Tôi nghĩ nó sẽ hót hay hơn nữa khi được cô bé chăm sóc. Con chim mẹ có lẽ bay đi tìm mồi nhưng không thấy quay về. Thế là tôi đem con chim vô trong nhà và cho nó ăn. Tôi mua cái lồng cho nó ở. Tôi chợt nhớ là cô

rất thích hoa và chim nên hôm nay tôi đem theo. Tôi nghĩ, nếu cô lên thăm vườn ngày hôm nay thì con chim sẽ có cô chủ bé nhỏ và rất dễ thương. Nếu cô không lên đây thì chiều nay tôi sẽ đem nó đến nhà cho cô”.

Tôi lại đưa cao cái lồng chim lên và thích thú nhìn ngắm. Tôi sẽ thay mẹ nó và nuôi nó cho đến khi nó đủ lông đủ cánh rồi, tôi sẽ cho nó được tự do trở về với trời rộng bao la và với rừng thông bát ngát. “Giám giữ hoặc hành hạ những con vật hiền lành, cũng như giám giữ hoặc hành hạ những con người... vô tội; chỉ những người không có niềm tin tôn giáo nên không có trái tim của con người, mới làm vậy.” Các Soeur trong trường tôi học đã dạy tôi như vậy đó.

Tôi quay lưng đi xuống đồi. Khi tôi bước đi được một quãng xa, tôi quay đầu nhìn lại phía sau thì thấy hai người đàn ông lực lưỡng lại tiếp tục làm việc bên những luống khoai tây và cà rốt.

Cuối tuần sau vào ngày chúa nhật, tôi được ba mẹ cho phép đến thăm người làm vườn đã cho tôi cái lồng và con chim. Nhà của ông ở trong “Áp Chiến Lược” có tên là Phát Chi, cách nhà tôi khoảng hai cây số. Con đường trải nhựa uốn quanh những ngọn đồi với rừng thông hai bên và rất ít xe cộ qua lại, một hình ảnh thật đẹp và thật lãng mạn mà tôi cũng không bao giờ quên được.

Đây là ‘khu trú mật’ đã được Tổng Thống Ngô Đình Diệm dựng lên để cho dân di cư lánh nạn cộng sản từ miền Bắc đến đây lập nghiệp. Những người ‘Bắc Kỳ’ ở đây rất hiền lành và lương thiện vô cùng. Đặc biệt là giọng nói. Giọng nói chính gốc người Hà Nội nghe thật sang và thật là dễ thương chứ không như... Người làm vườn cho gia đình tôi đã nói với tôi:

“Từ ngày thành lập Áp cho đến nay, đồng bào ở đây chưa bao giờ bị thiếu ăn thiếu uống. Về vấn đề an ninh thì chưa bao giờ xảy ra vụ lộn xộn nào, dù là rất nhỏ. Người trong Áp đều biết nhau nên không bao giờ có người lạ mặt nào dám vô đây để làm những chuyện khủng bố.”

Ông có một mảnh vườn nhỏ được trồng khoai tây, cà rốt và cả hành tây nữa. Căn nhà và mảnh vườn là gia tài của cả đời ông. Ông nói:

“Từ ngày đến sống nơi đây cho đến bây giờ, tôi chưa bao giờ muốn rời khỏi vùng này. Xem như suốt đời tôi sẽ gắn bó với căn nhà và mảnh đất đã cho tôi rất nhiều thứ trên cõi đời. Tất cả mọi người đều mang ơn vị Tổng Thống của nền Đệ Nhất Cộng Hòa. Tiếc rằng, một số tướng lãnh đã sát hại Ngài...”

Ông ngưng lại và không nói tiếp. Tôi không dám hỏi vì không hiểu ông muốn gì nhưng lại không nói.

Tôi được vợ chồng ông mời ăn bữa cơm trưa với món canh dưa chua nấu với sườn heo và cá lóc chiên. Tôi đã có một ngày thật êm đềm thật thân tiên với hai người thật hiền lành và tốt bụng.

Ngày tháng trôi qua. Bây giờ tôi đã trở thành thiếu nữ. Tôi và anh gặp nhau khi tôi đang được ‘thụ nhân’ năm thứ nhứt trong Viện Đại Học Dalat, còn anh là giáo sư mới được về dạy tại đây. Anh sinh trưởng trong gia đình thuộc giới trung lưu tại Huế. Anh thật trí thức và thật hiền. Anh trong nhóm giáo sư hoạt động chống Việt cộng, nên anh rất thường có mặt trong những buổi hội thảo tại Huế. Những dịp về Huế hội thảo đôi ba ngày, anh thường cho tôi theo. Những dịp này tôi được anh giới thiệu những người bạn từ thuở nhỏ của anh cũng đang dạy học tại Viện Đại Học Huế.

Viện Đại Học Huế hay Viện Đại Học Dalat, và những Viện Đại Học khắp miền Nam được những vị Viện Trưởng điều hành; là nơi đào tạo những sinh viên sẽ ra làm việc giúp người, giúp đời, và xây dựng xã hội. Tại sao nhà cầm quyền Bắc Việt lại gọi là Trường Đại Học với người đứng đầu là Hiệu trưởng... như các trường học chỉ để đào tạo học sinh? Đây cũng là một trong những khác biệt rất lớn về văn hóa và giáo dục giữa chính thể Cộng Hòa và chế độ cộng sản. Việt Nam Cộng Hòa luôn trân quý những người có học thức.

Chiến tranh đã xảy ra từ lâu, nhưng thành phố sương mù và với nhiều loại hoa của tôi, của mọi người; vẫn rất yên bình. Những ngày xuân Mậu Thân 1968, cả miền Nam, chỉ có Huế là bị tang thương bị thảm khốc nhứt. Sau thành phố hoa và sương mù, thành phố Huế là thành phố thứ hai tôi đến rất nhiều lần. Và, tôi đã yêu biết bao thành phố này bởi những con người thật hiền hậu thật trí thức và thật cần cù trong cuộc sống. Nhất là con trai Huế thì lãng mạn vô cùng. Cảnh vật thành phố Huế thật vô cùng thơ mộng với giòng Hương Giang lặng lẽ trôi êm đềm, nhất là vào những đêm có trăng thì vô cùng đẹp như những bức tranh đẹp. Và, một kỷ niệm không bao giờ tôi quên được. Một buổi chiều kia sau bữa cơm cùng gia đình anh với các món ăn cổ truyền của Huế, anh và tôi đã hứa hẹn về một cuộc sống bền vững bên nhau đến trọn đời. Sau đó anh đã nắm chặt lấy bàn tay của tôi và đưa tôi đi dạo một đoạn đường dài dọc theo bờ sông Hương dưới ánh trăng lung linh trên dòng nước lặng lẽ trôi... thật vô cùng lãng mạn và, vô cùng đẹp. Những ngày vui cùng anh ở Huế, tôi rất thích nhìn những cô gái Huế yếu điệu trong chiếc áo

dài trắng cùng cái nón bài thơ nhìn ‘dễ thương ơ là dễ thương’. Nhưng, tôi thật vô cùng sửng sờ khi biết thành phố này lại cũng có những con người “ăn cơm quốc gia nhưng lại thờ ma cộng sản.” Những con người này - những người bạn của anh từ thuở nhỏ - đã táng tận lương tâm, đã mất hết lương tri khi ‘đưa đường chỉ lối’ cho giặc Cộng về giết hại hơn năm ngàn đồng bào Huế vô tội... trong đó có cả gia đình anh. Thành phố Huế đã hứng chịu đau thương cả tháng trời rất ác liệt mà một phần cũng vì lệnh không được bắn phá các di tích. Việt Cộng thường hay ẩn núp tại các di tích nên các đơn vị tham chiến của quân lực Việt Nam Cộng Hòa thường phải đánh cận chiến. Trong nỗi đớn đau vì mất mát, anh đã nói với tôi: “Những cái tên như, Hoàng Phủ Ngọc Tường, Hoàng Phủ Ngọc Phan, Nguyễn Đắc Xuân... Và những cái tên khác nữa không còn tư cách gì để được đồng bào Huế tha thứ và gọi là đồng bào. Những cái tên đó sẽ ‘lưu danh thiên cổ, lưu xú vạn niên’. Đồng bào Huế chắc chắn đến ngàn đời sau vẫn sẽ không bao giờ quên tội ác của đám người này cùng đám giặc cướp. Anh xấu hổ, anh đau đớn vì đã làm bạn với những tên đồ tể man rợ đó.”

Thành phố ngàn thông và sương mù của tôi thật may mắn khi chỉ bị vài ba ngày hỗn loạn và sau đó mọi chuyện đã trở lại yên tĩnh như xưa. Một nhóm Việt cộng vài chục người làm loạn và khủng bố dân lành thì làm sao chịu nổi với những chiến binh thiện chiến của Biệt Động Quân.

Nhưng, tôi không ngờ chỉ bảy năm sau, bảy năm ngắn ngủi thôi, và...tất cả đã mất hết. Người làm vườn đã cho tôi cái lồng và con chim, chắc chắn ông đau khổ lắm trước khi bị giết khi Việt cộng với vũ khí giết người của Nga và Trung Cộng ban đêm kéo quân đến với quyết tâm san bằng cái “Áp Chiến Lược Phát Chi”. Ông làm Trưởng Áp Phát Chi chỉ mới hơn một năm. Ông đã cùng đồng bào từ chối sống với cộng sản nên đã chiến đấu giữ ấp chứ không chịu đầu hàng. Ông bị bắt và bị xử bắn ngay tại chỗ trước mặt vợ con và người trong ấp. Nghe tin ông bị giết, anh đã hối thúc tôi rời thành phố. Anh nói: “Một mình anh, anh sẽ dễ dàng xoay sở.” Tôi đã rút nước mắt khi từ giã thành phố mà tôi không nghĩ sẽ là vĩnh viễn... chỉ trước hai ngày thành phố bị bỏ ngỏ. Tôi bị mất nước, bị mất gia đình. Và, bị mất anh. Anh ‘chạm chân’ nên bị giết chỉ một ngày sau khi cộng quân làm chủ thành phố đã bị bỏ ngỏ.

Người Mỹ đã đổ quân vô giúp Việt Nam Cộng Hòa chống cộng sản, nhưng rồi họ đã nhấn tâm bỏ rơi Việt Nam Cộng Hòa cho kẻ ác. Ngày sắp mất miền Nam, câu nói của Ông Tổng Thống

Nguyễn Văn Thiệu bỗng xuất hiện trong cái đầu của tôi làm cho tôi vô cùng hoang mang và lo sợ. Ông đã nói:

“Đất nước còn của người Quốc Gia, còn tất cả. Đất nước mất vô tay cộng sản, mất tất cả.” Thành phố ngàn thông đã xảy ra những vụ thanh toán. Nhưng, không giống như ở Huế. Thành phố của tôi không bị như Huế vì không có hai anh em họ Hoàng Phủ và Nguyễn Đắc Xuân ... Số người bị thanh toán mà tôi được biết là chín người. Anh là một trong số chín người không may mắn đó.

Khi các vị Giáo sư bạn của anh thoát được đến Sài Gòn và nói cho tôi biết:

“Anh ấy chạy vô nguyện đường ‘Năng Tĩnh’ thì bị bắt và rồi bị bắn ngay trong nguyện đường. Máy người sinh viên nội trú đã chứng kiến sự việc và thuật lại.”

Nguyện đường ‘Năng Tĩnh’ tọa lạc trong khuôn viên Đại Học, nơi mà anh và tôi đã làm lễ thành hôn ngày nào. Tôi liền rời khỏi quê hương Việt Nam cũng chỉ trước có hai ngày Việt Nam Cộng Hòa bị cáo chung.

* * *

Tôi yêu nước Pháp. Mỗi năm vào những tháng nghỉ hè tôi đều đến nghỉ dưỡng ở miền Nam nước Pháp hai hoặc ba tuần. Ngoài ra mỗi lần đến Paris hay phải đi ngang qua nước Pháp, tôi thường lái xe trên những con đường quốc lộ, tuy có xa hơn đường xa lộ, nhưng, đi đường quốc lộ tôi như nhìn thấy lại thành phố xưa của tôi, thành phố đã thuộc về dĩ vãng.

Người Pháp đã khám phá rồi xây dựng lên thành phố tuyệt đẹp tuyệt thơ mộng và đài các giống như những thành phố bên Âu Châu... đã cho tôi những năm tháng vàng của tuổi hoa niên. Vừa qua tôi đọc trên mạng mục quảng cáo. Tôi thích thú lắm. Tôi ngạc nhiên lắm, khi biết được tại Thủ Đô ánh sáng của Paris có một nhà hàng Nhật mới mở và có bán món cơm cuộn với lá của cây Hoa Anh Đào Oshima Zakura. Tôi liền ghé đến để thưởng thức xem món cơm đó như thế nào.

Người chủ nhà hàng là người Nhật đã giới thiệu tôi món cơm đó mà trong thực đơn ghi: “Cơm Onigiri”. Ông chủ quán lộ nét mặt thật vui và nói ra điều mà trước đây gia đình tôi không hề biết:

“Vỏ để cuốn bên ngoài nắm cơm Onigiri, thay vì chúng tôi dùng ‘tảo biển’, chúng tôi đã dùng lá của cây Hoa Anh Đào có tên là Oshima zakura mà chúng tôi nhập từ Nhật. Lá phải được ướp với muối rồi sau đó sẽ cuốn bên ngoài nắm cơm cho có hình bầu dục. Và, chính giữa nắm cơm có miếng cá hồi tươi và có chút sốt Wasabi.”

Tôi thật sự không ngờ về sự hữu ích của cây hoa mà tôi từng yêu thích nên tôi cứ trở hai con mắt

lên nhìn ông. Ngày trước gia đình tôi không hề biết công dụng của lá mà chỉ biết thường thức mùi thơm của hoa thôi.

Tôi gấp nắm cơm và nhai thật chậm. Mùi thơm thoang thoang của hoa và mùi cá hồi tươi làm cho tôi cứ muốn ăn hoài. Món cơm lạ lần đầu tiên tôi ăn, tôi khen thật lòng khi ông chủ nhà hàng đến hỏi tôi:

“Cám ơn ông đã giới thiệu. Quả thật món cơm Onigiri... ngon ời là ngon.”

Nhìn đĩa cơm tôi chợt nhớ về thành phố nay đã quá xa rồi. Tôi nhớ về ba mẹ tôi cùng cái lâu đài nhỏ. Tôi nhớ về anh và nhớ về những người làm vườn thật thà và hiền hậu. Tất cả đã biến mất hết rồi. Trái tim tôi đập thật mạnh. Thành phố của tôi đã là của dĩ vãng. Có phải vì mùa thu của cuộc đời đã làm cho tôi nhìn lại dĩ vãng qua lăng kính với nhiều màu sắc? Rồi đây quê hương tôi cũng sẽ là dĩ vãng chăng? Rồi đây thủ đô cũ miền Nam quê hương tôi có bị lá cờ máu của ngoại bang phát phối tung bay thay cho lá cờ máu của hiện tại? Nếu chuyện xảy ra thật, thì, lá cờ máu nào tôi sẽ thấy tốt hơn? Không có lá cờ máu nào hiện diện trên quê hương tôi là tốt hơn cả.

Thời gian bốn mươi sáu năm đi qua... Mới ngày nào đây Thủ Đô của quốc gia Việt Nam Cộng Hòa đã bị lá cờ máu, lá cờ của cướp của cướp nhà cướp đất. Lá cờ của thù hận. Lá cờ của xảo trá. Lá cờ của độc ác và của kỳ thị Nam Bắc... được cắm lên nóc Dinh Độc Lập... đã làm cho tôi - làm cho biết bao triệu người miền Nam phải khóc hận.

Bất giác tôi đưa tay làm dấu thánh giá và cầu xin: “Xin hãy cho con chết trước khi quê hương con bị hai lá cờ máu cùng hiện diện. Một cái như hiện tại đã bị biết bao thống khổ rồi. Hai cái thì... xin cho con chết trước khi nó xảy đến.”

Sống dưới xã hội Xã Hội Chủ Nghĩa mọi con người bị đảng vắt cạn kiệt sức lao động. Một bài hát rất ‘rùng rợn’ của miền Bắc mà tôi không bao giờ quên được đó là bài: Cháu lên ba. “Cháu lên ba cháu vô mẫu giáo. Cô thương cháu thì cháu không khóc nè. Không khóc nè để mẹ lên nương rẫy. Cha vào nhà máy, ông bà vui cấy cày.” Khai thác sức lao động của cả người già thì... chỉ có đảng cộng sản Việt Nam làm. Già rồi nhưng vẫn không được hưởng nhàn mà vẫn phải vui vì được đi cấy cày thì tàn nhẫn quá.

Tôi nhìn hai nắm cơm Onigiri hình bầu dục còn trên đĩa mà nhớ lại những bữa ăn ngoài trời cùng ba mẹ bên cạnh cây Hoa Anh Đào Oshima Zakura. Tôi nhớ lại những bữa cơm tối êm đềm và hạnh phúc bên ba mẹ và bên anh khi thành phố của Quốc Gia Việt Nam Cộng Hòa còn

nguyên vẹn trên bản đồ thế giới; đã làm cho hai khước mắt của tôi bị ngấn lệ.

Người chủ nhà hàng tuy đang rất bận rộn với khách, nhưng, ông vẫn thỉnh thoảng nhìn về chỗ tôi ngồi. Và, khi ông thấy tôi cứ nhìn chằm chằm hai nắm cơm mà không ăn, ông đi đến tôi. Không để cho ông thắc mắc và cũng không muốn ông biết tôi đang bị xúc động, tôi vội vàng lau mắt và nói ngay khi ông vừa đến bên: “Món cơm Onigiri ngon quá ông ạ. Nhưng... tôi chưa quen với wasabi. Hơi bị nồng một chút nhưng tôi sẽ dần quen thôi. lát nữa ông cho tôi hai phần cơm Onigiri đem về nhé.” Người chủ nhà hàng cúi đầu và nói cảm ơn rồi quay người đi ra cửa đón chào những người khách mới. Từ bàn những người khách mới đó, ông thường nhìn đến tôi. Tôi nghĩ, ông không tin tôi chưa ăn quen sốt wasabi./.

Topa (Hòa Lan)

Truyện ngắn

STORY

(Duy Xuyên/Tacoma)

Bão Biển

Chiều hôm đó, chị tôi dặn dò tỉ mỉ trước khi Thanh Đào và tôi đi vượt biển. Chúng tôi vội vã đến ngã tư Quốc Lộ 1, gần Ty Thông Tin Nha Trang, đứng chờ xe “Lam” rước hành khách từ Nha Trang, đi Tháp Bà, Ba Làng. Nhớ lời chị tôi căn dặn: “Cậu nhớ cẩn thận nhé! Người tài xế xe Lam đội mũ lưỡi trai đen, miệng ngậm điếu thuốc lá.” Khi xe ngừng lại, anh ta sẽ hỏi cậu: “Chú Hai đi về đâu?”. Cậu phải đáp: “Cho chúng tôi về chợ chồm hôm Ba Làng.”

Chúng tôi từ giã chị ra đi, đầu tôi ngoảnh lại nhìn ngôi nhà mà ở đó, tôi đã sinh ra và lớn lên với tiếng khóc và lời ru vỗ về của mẹ. Tay xách túi dết đựng hành trang, mà lòng bịn rịn, không nỡ ra đi. Sau vài phút lưu luyến, chúng tôi vội vàng đi xích-lô đến chỗ hẹn. Hồi hộp đứng chờ chiếc xe Lam dẫn dắt chúng tôi vượt biển, lòng vừa lo sợ vừa nôn nao. Nếu chuyến vượt biển này bất thành, lỡ bị bọn công an phát giác, tôi chỉ còn có cách, vào trại tù thêm một lần nữa thôi.

* * *

Sáu năm bị cầm tù cũng đủ làm cho tôi hải hùng, khiếp sợ. Mất bình tĩnh vì đứng đợi mãi, không thấy chiếc xe Lam nào dừng lại ở góc đường, đúng chỗ hẹn, để đưa chúng tôi vượt biển, bỏ nước ra đi, như kẻ trốn chạy. Những giây phút đợi chờ dằng dặc rồi cũng trôi qua nhanh!

Bỗng chốc, một chiếc xe Lam chở đầy hành khách, dừng lại, tôi nhìn người tài xế, đang đội mũ lưỡi trai đen, nhưng trên môi không có điếu thuốc lá; do đó tôi còn chần chờ vì không biết, có phải chiếc xe Lam này, dẫn dắt tôi đến chỗ tập trung hay không. Đang phân vân, do dự, người tài xế đã giục tôi:

"Lên xe ngay đi kéo trể! Có phải ông Hai về chợ chồm hôm Ba Làng không?"

Tôi biết chắc chắn chiếc xe Lam này sẽ đưa chúng tôi đến chỗ tập trung, theo kế hoạch. Chúng tôi vội nhảy lên xe ngồi cạnh hai người đàn bà lạ mặt. Xe rồ ga chạy nhanh ra hướng Tháp Bà. Tôi nhìn trong xe, sáu người đàn bà và một em bé khoảng sáu tuổi, đang thiêm thiếp ngủ trong lòng mẹ.

Những người này không có vẻ gì là người vượt biển, vì ai ai cũng có mang theo thúng, mủng như phường phe phẩy! (Danh từ này được bọn công an cộng sản gán ép cho những ai hành nghề buôn bán vào thời điểm sau 30/4/1975 - 1985.)

Khi xe chạy gần đến ngã ba rẽ vào chợ chồm hôm Ba Làng, xe bị hỏng máy. Người tài xế vừa nhảy xuống xe vừa nói:

"Tất cả ngồi im trên xe, tôi giả bộ làm cho xe bị hỏng máy dọc đường, chờ trời tối sầm lại, mình sẽ đến chỗ tập trung. Nếu đến sớm quá, bọn công an biên phòng phát giác thì hỏng bét."

Nói xong, anh ta vội vàng mở máy xe, lau chùi lung tung. Có ai đi ngang qua, anh cũng giả vờ cần nhân, chửi thề inh ỏi: "Đồ chó chết. Làm ăn như thế thì chết tôi rồi! Mới sửa sáng nay, bây giờ lại hư nữa. Mẹ kiếp! Thành thợ máy của lão Ba Gà, làm ăn chẳng ra con mẹ gì hết."

Anh ta giả vờ loay hoay nắm mấy sợi giây điện, lung lay vài lần, rồi lại leo vào buồng lái, tra chìa khóa, nổ máy. Chiếc xe vẫn im lìm. "Mẹ kiếp!" Anh ta chửi thề, bực dọc đá vào thùng xe, mở nắp bình xăng, mặc dù anh ta đã biết xăng vẫn còn đủ, để có thể chạy thêm vài chuyến Nha Trang - Ba Làng.

Mọi người qua lại tưởng đâu chiếc xe hỏng máy, chết dí bên đường.

Chúng tôi ngồi trên xe, lòng nôn nao, chỉ muốn đến chỗ hẹn càng sớm càng tốt, vì nếu chúng tôi đến trễ, con tàu vượt biển đã ra khơi, lỡ một cơ hội bằng vàng.

Một chập lâu sau, trời tối sầm lại. Người tài xế lên xe, cho máy nổ, chạy về hướng Ba Làng.

Khi xe vừa ngừng, tôi được người đàn ông, áo quần lấm cùn, bảo tôi đi theo ông ta.

Còn Thanh Đào và sáu người đàn bà kia, được một cô gái khác dẫn đi.

Tôi thắc mắc hỏi người đàn ông hướng dẫn: "Tại sao chúng tôi không được đi chung với nhau."

Ông ta giải thích:

"Đàn ông đi một hướng. Đàn bà đi một hướng khác. Đó là kế hoạch. Không hỏi lời thôi."

Vừa nói ông vừa đẩy tôi vào một khúc quanh co. Đến một căn nhà, người đàn ông này đưa tôi lên gác thượng, chất đầy lưới đánh cá. Ông ta bảo tôi nằm chờ, khi nào xuống ghe, ông ấy sẽ gọi. Trước khi rời khỏi gác xếp, ông ta còn căn dặn tôi:

"Nếu công an khu vực xét hộ khẩu, phát giác có người lạ mặt, anh phải nói anh là người vá lưới."

Ngạc nhiên, tôi hỏi: "Nhưng tôi không biết vá lưới!"

Ông ấy gất gông: "Thì anh cứ nhận đại như vậy đi. Tụi công an có thằng nào biết vá lưới đâu mà anh sợ."

Tôi chưa kịp hỏi thêm một vài chi tiết, để đổi phỏ với công an khi bị xét hỏi, ông ta đã rời khỏi gác lửng.

Còn lại một mình với nỗi lo âu, tôi bung lưới đánh cá ra, tìm chỗ rách. Tôi soạn đồ tập tành, như kim, cước, giầy nhợ, các thứ linh tinh linh kinh bày ra trước mặt, để lỡ công an khu vực có khám xét, tôi cũng có cách trình bày.

Đang loay hoay quan sát những vết vá cũ và tập cách làm.

Tiếng người đàn ông vội vã gọi tôi: "Xuống ngay đi! Theo tôi nhanh lên!"

Tôi vội vàng tụt xuống đất nhưng không quên mang theo túi hành lý.

Tôi theo người đàn ông ra bãi biển, và ngồi trên một chiếc thúng câu, rất nhỏ, chỉ vừa đủ cho hai chỗ ngồi. Người đàn ông chèo chòng chành trong đêm tối. Tôi cố nhìn ra vùng biển nhưng chẳng thấy gì cả.

Tôi hỏi ông ấy về tình trạng của Thanh Đào. Ông ta gất gông:

"Người khác phụ trách, đưa đàn bà và trẻ con xuống tàu vượt biển bằng một ghe nhỏ. Yên trí đi, vợ chồng ông sẽ gặp nhau trên tàu, không sao đâu".

Một chập lâu sau, chúng tôi cập vào chiếc thuyền lớn. Ông ta giúp tôi leo lên ghe. Khi trèo lên được chiếc ghe lớn, tôi nghe lao xao có tiếng nhiều người đang gọi nhau ới ới. Tiếng đàn bà gọi chồng. Đàn ông gọi vợ, gọi con...

Tôi gọi Thanh Đào nhiều lần nhưng chẳng nghe thấy nàng trả lời. Tôi vịn thành ghe, chập choạng đi tìm Thanh Đào. Sau đó không lâu, hai thanh niên leo lên tàu, vừa thở hổn hển vừa nói: "Có một toán phụ nữ bị du kích chặn bắt".

Thất vọng, tôi tìm một góc ghe, ngồi xuống, tim đập mạnh phình phịch, lòng buồn rĩ rượi vì không rõ Thanh Đào hiện giờ ra sao!

Mọi người chỉ mong ghe sớm khởi hành. Một chập lâu sau, tôi thấy ánh đèn pin rọi sáng, quét qua quét lại trên mạn thuyền. Sau đó không bao lâu: Có tiếng người la to:

"Anh Ba, đủ người rồi. Năm mươi sáu (56) tất cả. Chỉ còn thiếu 7 người đàn bà và 2 trẻ em, do cô Tám phụ trách, đã bị du kích bắt rồi. Dọt lẹ đi! Chần chờ sẽ bị lộ đó".

Tôi nghe tiếng động cơ nổ bình bịch, thuyền chòng chành rồi vượt sóng. Mũi thuyền vươn

cao, lướt nhanh về hướng trước, để lại phía sau một đường cong vòng vèo màu trắng bạc, trên mặt nước biển đen kìn kịt.

Bầu trời tối đen. Màn đêm buông xuống đại dương.

Chiếc ghe có chiều dài khoảng mười lăm thước, chiều rộng độ chừng hai mét rưỡi. Ghe rất nhỏ, có hình dáng như thuyền đánh cá của các ngư phủ, chứ không có dáng dấp của một chiếc tàu to, để có thể vượt đại dương.

Cảm giác sợ sệt bỗng chốc tràn lên tim óc, khi tôi nghĩ đến, nếu trong chuyến hải trình chẳng may gặp một cơn bão nhỏ hoặc một ngày biển động, chiếc ghe sẽ vỡ tan ra từng mảnh vụn, làm tôi khiếp sợ!

Mọi người hình như đang lo lắng nhìn chiếc ghe nhỏ xíu, trong khi những vì sao khuya lấp lánh thấp sáng bầu trời. Thuyền chạy gần đến sáng, có tiếng người hét to, đồng dục như truyền lệnh:

"Bà con ơi! Yên trí rồi! Chúng ta đã ra đến Hải Phận Quốc Tế!"

Nhiều tiếng vỗ tay, reo hò, mừng rỡ. Lúc bấy giờ tôi mới hoàn hồn, nhìn quanh, ánh sáng lờ mờ của các vì sao biển, tôi nhận thấy trên thuyền phần đông là đàn bà, một số ít đàn ông và trẻ con. Mọi người đang nằm, ngồi la liệt trên mạn thuyền. Có người tựa vào lưng nhau, ngủ gà ngủ gật. Một vài bà ôm con trong lòng thiêm thiếp ngủ. Bên cạnh tôi, một thiếu nữ, ngồi im lặng, hai tay đang chấp lại, van vái nguyện cầu Phật Bà Quan Âm cứu khổ cứu nạn.

Thấy vậy, tôi cũng chấp hai tay lên ngực, van vái Phật Bà phù hộ. Tiếng gió thì thầm càng lúc càng mạnh. Trời se lạnh. Tôi vội mở gói hành trang, lấy cái áo ấm, choàng vào người. Cảm thấy khát nước. Tôi nhìn quanh, muốn tìm chỗ để uống nước, nhưng không biết nước để nơi nào.

Tôi hỏi người đàn ông bên cạnh:

- Mình uống nước ở đâu ông bạn?

Ông ta đáp:

- Tôi cũng không biết nữa! Ông thử hỏi chủ ghe!

Tôi phân trần:

- Tôi không biết ai là chủ ghe?

Thiếu nữ ngồi bên cạnh tôi, nói:

- Chủ ghe là ông Ba Gà, đang ngồi trên đài chỉ huy đó!

Người đàn ông, hỏi tôi:

- Anh không biết chủ ghe hả! Vậy anh đã giao vàng cho ai?

Tôi giải thích:

- Chị tôi thu xếp nên tôi không biết chủ ghe là ai!

Ông ta bật lửa lên hút thuốc, nhờ ánh sáng tỏa lên trên khuôn mặt, tôi thấy ông ta khoảng 45 - 47 tuổi. Tôi lo lắng, không biết ai là tài công, tôi hỏi:

- Anh có biết ai đang lái ghe này không?

- Đại Úy Bình, trước đây làm việc tại Hải Quân Công Xưởng.

Tôi nửa mừng nửa lo, vì nếu Hải Quân Đại Úy Bình, điều khiển chiếc ghe này, mình không sợ máy móc bị trục trặc, nhưng các anh em Hải Quân Công Xưởng, cũng có người không rành về hải trình lắm. Tuy nhiên theo tôi nghĩ, đã có được một Sĩ Quan Hải Quân đảm nhiệm tài công, cũng bảo đảm một phần lớn rồi.

Chúng tôi hàn huyên băng quơ về chuyến hải trình...vượt biển.

Bỗng chốc mặt trời nhô lên bên trái của chiếc ghe, mặt biển tỏa một vùng ánh sáng chan hòa.

Lúc này tôi bình tĩnh lại và biết chắc chắn Thanh Đào đã bị toán du kích bắt rồi. Vì khi xe Lam vừa ngừng, người đàn ông dẫn tôi đi, đã có gọi tên cô gái đã dẫn và sáu người đàn bà kia: "Ê! Tám. Mà phụ trách nhóm phụ nữ này!

Tôi ngồi nghĩ mà tiếc cho thân phận Thanh Đào sao mà long đong, lận đận quá?

Quang cảnh trên ghe thật ồn ào, náo nhiệt. Kể năm người ngồi.

Mặt mày hốc hác. Có tiếng khóc của trẻ thơ đòi mẹ cho bú, với lời người mẹ dỗ dành con dại. Nhiều tiếng la hét của người lớn gọi tên ông chủ ghe đòi nước uống: "*Ông Ba Gà ơi! Cho nước uống! Chúng tôi chết khát đến nơi rồi!*"

Nhiều người kêu gào nối tiếp:

"Chị Ba Gà ơi! Chị đã hứa với chúng tôi, chủ ghe sẽ cũng cấp nước uống và thức ăn, đến khi ghe cập đảo Phi-líp-pin mà!"

Chẳng nghe thấy tiếng trả lời của vợ chồng ông Ba Gà.

Có người hỏi: "*Có ai thấy vợ chồng ông Ba Gà ở đâu không?"*

Tiếng trả lời từ cuối mạn thuyền:

"Ông Bà Ba Gà đang ở trên đài chỉ huy đó! Mình ở dưới này, làm sao kêu cho ông bà ấy nghe được!"

Có người giải thích thêm:

"Ghe đang chạy ngược gió. Tiếng kêu của mình bị gió cuốn về phía sau ... làm sao ông bà ấy nghe được. Tôi đề nghị có anh nào khoẻ, leo lên đài chỉ huy, kêu ông bà chủ ghe cho nước uống, chứ anh chị em mình nhịn khát từ sáng sớm hôm qua, đến bây giờ làm sao chịu nổi."

Vào lúc đó, một thanh niên còn trẻ, dũng dạc, nói to: "Để tôi đi cho! Chờ tôi một tí!"

Tôi nhìn về hướng người thanh niên. Anh ta vừa mở gói hành lý vừa lấy ra một bộ quân phục rằn ri nhưng tôi không rõ thuộc binh chủng nào. Anh choàng chiếc áo lính vào người, lẩm bẩm: "Khốn nạn! Ba chục khâu(*1) chứ có ít ỏi gì đâu!"

Chính ông Ba Gà đã hứa với tôi, họ sẽ bao luôn thức ăn và nước uống trong suốt chuyến đi kia mà."

Nói xong, anh vịn vai người này, đến vai người khác rồi leo lên khỏi khoang thuyền. Một chập lâu sau, anh mang xuống một "can" nước 20 lít với cái ly nhựa.

Anh vừa hì hà hì hục khiêng can nước, vừa giải thích: "Ráng uống cầm hơi, ưu tiên cho trẻ em, đàn bà và người đau ốm. Một ngày chỉ được phát một "can" nước như thế này mà thôi. Hết thì ráng nhịn. Ông bà nói sao tôi lập lại với anh chị em như vậy."

Có tiếng chửi thề:

"Để tôi tính ... ông bà cho. Đồ đê tiện! Bốn năm chục mạng người mà chỉ được một can nước này hay sao?"

Có tiếng đồng tình của một người đàn bà, giọng the thé: "Đúng đó! Chủ ghe phải có trách nhiệm chứ"

Dưới ánh trăng mờ mờ, tôi thấy một người lính khác, hăm hở trèo lên mạn thuyền, trên tay cầm theo cây súng Colt 45.

Linh tính báo cho tôi chuyện không lành sẽ xảy ra, vì theo tôi nghĩ, ông Ba Gà nào đó, người đã tổ chức chuyến vượt biên này, không phải là tay tầm thường. Hơn thế nữa ông ta cũng phải có một vài đàn em du đảng, đi theo để yểm trợ chủ ghe khi cần.

Tôi đứng dậy chặn anh quân nhân này lại và góp ý:

"Mình nên tìm cách thương lượng với chủ ghe, để được việc, không nên ấu đả gây ra những việc không hay."

Vừa dứt lời, người lính nhìn thẳng vào mặt tôi, nói:

"Thiếu Tá, để tôi tính ông bà này cho Thiếu Tá xem. Không trị họ, mình sẽ chết khát, trước khi đến Phi hay Thái Lan đó! Đồ bunn xin tính toán từng giọt nước với thuyền nhân."

Tôi giải thích thêm:

"Tuy nhiên, mình sẽ hành động khi cần. Tình trạng cũng chưa đến nỗi nào. Hãy chờ xem ra sao!"

Cả mấy chục người đều đồng tình với tôi, khuyên anh quân nhân nên giữ bình tĩnh.

Sau khi nghe nhiều người giải thích với thái độ ôn hòa, người lính cũng dịu giọng và nói:

"Tùy bà con, chú bác, anh chị em thôi. Chứ tôi cũng liều lắm đó!"

Anh ta ngồi phịch xuống bên cạnh tôi:

"Thiếu tá Duy Xuyên, anh còn nhớ tôi không?"

Tôi đang lưỡng lự, chưa nhận ra được anh ấy là ai. Anh ta vừa nói vừa giới thiệu: "Trại 53 đây. Lán thợ mọt nè!"

Tôi mừng rỡ, vì dù sao cũng có một bạn tù trong chuyến hành trình nguy hiểm này. Tôi ôm choàng anh ta và hỏi: "Đi một mình hay đi với ai?"

"Một mình? Còn Thiếu Tá?"

Tôi đáp: "Đi hai người, nhưng bà xã tôi đã bị toán du kích chặn bắt với sáu người đàn bà khác rồi. Bây giờ cũng cô đơn, một mình."

Chúng tôi nhìn nhau trong ánh mắt thông cảm và thương yêu nhau. Chúng tôi ngồi ôn lại những mẫu chuyện vui buồn khi còn trong quân ngũ.

Ai nấy cũng chuyện trò cả đêm không ai ngủ được.

Thời gian chậm chạp trôi qua đến ngày thứ ba, lênh đênh trên mặt biển, mênh mông. Dưới mạn ghe mùi hôi thúi nồng nặc của phân và nước tiểu xông lên làm mọi người khó chịu. Một vài người say sóng. Một người đàn bà há to miệng muốn ói, nhưng ói không được. Bà ta lấy chai dầu xanh, le lưỡi liếm. Bất ngờ bà ọc một cái, ói khan ra nước vàng tanh tưởi, vung vãi lộn cợn một vài hột cơm nhầy nhựa chưa kịp tiêu hóa. Bà ói văng lên trên quần áo của người đàn ông đang tựa

lưng vào thành ghe, ngủ thiêm thiếp. Ông ta choàng dậy, chửi thề thô tục.

Bầu trời tĩnh mịch. Thuyền trôi trên sóng. Bỗng nhiên có tiếng hét to, từ trên phòng Chỉ Huy của ông bà Ba Gà vang vọng, nghe rõ từng tiếng một:

"Có tàu vớt rồi! Bà con ơi!"

Tôi vịn thành ghe, ngược mắt nhìn quanh. Một chấm đen nhỏ xíu xuất hiện trên mặt biển mênh mông về phía phải của con thuyền vượt biển.

Chấm đen càng lúc càng rõ dần.

Mọi người dường như đang đứng dậy, chồm người nhìn về phía chấm đen. Hy vọng đã vươn lên trong lòng người với nhịp tim đập phình phịch.

Tàu buôn đến gần, thuyền vượt biển chòng chành trong giây lát. Chiếc tàu dừng lại, quan sát rồi tiếp tục di chuyển. Tôi dùng hai cái mũ lưỡi trai màu trắng, đánh tín hiệu, cầu cứu: "SOS!"

Tàu bên kia cũng đáp lại bằng còi:

"Chúng tôi đang trên đường đến Bắc Hàn! Không thể giúp các bạn được. Cố gắng chờ tàu khác!"

Tàu buôn vội vã chạy nhanh, để lại bao nhiêu lời chửi thề inh ỏi. Tôi thấy trên thành tàu chữ France, nên biết đó là tàu buôn của người Pháp. Tôi giải thích với mọi người trên thuyền vượt biển.

Nhiều tiếng thở dài ngán ngấm chen lẫn tiếng chửi thề với nỗi buồn thất vọng! Trong tiếng tức tưởi bỗng vang lên âm thanh nhỏ nhỏ của thiếu nữ ngồi bên cạnh tôi, tiếng cầu kinh Phật Bà Quan Âm từ bi cứu khổ cứu nạn. Có người còn muốn chồm dậy, ngược nhìn về phía sau, chiếc tàu buôn của người Pháp. Họ hy vọng vì lòng nhân đạo, tàu buôn sẽ quay đầu lại, để cứu vớt thuyền vượt biển không!!! Nhưng thêm một tiếng thở dài, ánh đèn rực rỡ trên chiếc tàu buôn mờ dần trong sương đêm, phút chốc cũng tan biến vào màn đêm che phủ. Tàu buôn thật sự cúi mặt bỏ đi!

Vừa lúc ấy, có tiếng người đàn bà, giận dữ hét to, xé tan bầu không khí u buồn trên khoang thuyền chật hẹp, tanh tưởi, ngọt ngào mùi nước tiểu:

"Cái con đĩ lẳng lơàn trặc nét kia! Mà là cán bộ Việt Cộng! Dụ dỗ chồng tao, mang mày vượt biển, để qua Mỹ, chúng mày làm tình báo, lấy tin tức cho bọn cộng sản phải không?"

Tiếng người đàn bà, giọng Bắc, the thé đáp lại:

"Ê! Con mụ kia! Mà nói ai? Chính mày mới đích thật là con đĩ lẳng lơàn trặc nét!"

Chồng mày vừa mới đi tù chưa đầy một năm... mày ở nhà, đã đủ đả đứ đờn, dừng mỡ với thằng cán bộ địa phương! Ép buộc chồng mày phải ký giấy ly hôn, mày còn oan ức, ghen tức nổi gì! Ai giựt chồng mày! Đây nè! Mày muốn tao trình làng, trình xóm Giáy Thuận Tĩnh Ly Hôn mà mày đã mang vào trại tù, ép buộc chồng mày ký tên vào, để mày để đủ đờn. Mày có muốn tao trình cho bá quan thiên hạ, rõ bộ mặt đảng của mày không? Cái con đĩ chó!"

Vừa nói bà ta vừa kéo cái xách tay, để moi giấy tờ...

Người đàn bà nói giọng Huế cũng chẳng vừa, đốp chát lại ngay. Bà vừa nói vừa xắn tay áo, định xông tới nhưng hai chân bủn rủn không bước được.

Bà buông miệng ra là nói tục:

"Đồ ngựa rượt! Tao không để mày yên đâu! Tao sẽ tố cáo với Ủy Ban Thanh Lọc Liên Hiệp Quốc, mày là cán bộ quản giáo của trại tù Đá Bàn, đã dụ dỗ chồng tao đi vượt biển!"

Người đàn bà nói giọng Bắc, cũng chẳng phải là tay vừa. Giọng bà the thé, đánh đá cất cao, bà vỗ ngực đành đạch, át hẳn cả tiếng động cơ nổ bình bịch.

"Biết ai tố cáo ai? Cái thằng đĩ đực đang ngồi bên cạnh mày đó! Chính nó mới là cán bộ tình báo, dụ dỗ mày vượt biển. Qua Mỹ nó sẽ quậy phá Cộng Đồng tự nạn. Còn như tao, chẳng qua tao phải vào công an để có được tiêu chuẩn mà sống qua ngày, chứ tao có thương yêu, tin tưởng gì cái bọn cộng sản đó đâu. Chín năm kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, miền Bắc đói queo rầu. Bà không vào công an để bị chết đói hả? Bớ mẹ mày cũng chẳng dám tố cáo bà đâu! Mà mà còn lải nhải, bà sẽ đâm vào mồm mày bây giờ!"

Nghe qua câu chuyện hai người đàn bà đánh ghen...

Chúng tôi mới biết: Anh chàng sĩ quan nào đó, vừa đi tù, vợ ở nhà lấy chàng cán bộ Cộng Sản địa phương. Trong tù chị cán bộ quản giáo lại mê anh tù, mà đảng gán ghép anh ta là kẻ có nợ máu với nhân dân. Chị cán bộ quản giáo, hồ hởi phấn khởi, thất lưng buộc bụng, bí mật tranh thủ cung cấp lương khô Trung Quốc, đường đen cho anh tù. Khi được ra trại, anh dẫn chị cán bộ quản giáo vượt biển.

Chẳng may trong chuyến đi này, người vợ cũ của anh tù chính trị cũng lại dẫn ông chồng mới của bà là cán bộ địa phương cùng đi vượt biển với bà. Tội nghiệp cho hai ông chồng cúi mặt làm lì, thờ dài, cho thân phận. Một cảnh đời, nhưng hai oan nghiệt.

Cuối khoang thuyền, có tiếng người đàn ông nào đó, bực mình buông xuống một câu: "Im mồm đi! Đẹp mặt cái nỗi gì mà huênh hoang!"

Câu chuyện về hai người đàn bà đánh ghen giữa mạn thuyền, khơi dậy nhiều lời phê bình chỉ trích, rộn ràng giữa đêm khuya trên biển cả bao la, dưới những chòm sao khuya thấp sáng một vùng trời lồng lộng.

Mọi người trên thuyền đang bàng hoàng về câu chuyện vợ trước ghen tuông vợ sau. Thành linh có tiếng hét thất thanh:

"Hải Tặc!" Hải Tặc!"

Tiếng hét hốt hoảng từ trên phòng chỉ huy của con thuyền vang vọng, nghe rõ từng tiếng một. Tin hải tặc làm choáng váng mọi người. Quang cảnh nhốn nháo. Trong đêm đen và bóng tối, tiếng tim đập phình phịch tưởng chừng như con tim sắp vỡ tan, thoát ra khỏi lồng ngực. Tôi cũng không biết phải làm gì trong lúc này.

Mọi người dường như tự động xích lại gần nhau hơn, nên khoang thuyền rộng thêm ra. Nhiều tiếng khóc rít rít, run sợ. Các bà mẹ bế xốc trẻ thơ, ghì chặt vào lồng ngực. Chỉ có các em bé ngủ ngon lành trên tay các bà mẹ vì không biết chuyện gì đang xảy ra. Các thiếu nữ tháo vòng vàng, nữ trang, nhét vội vào thắt lưng, nịt ngực, quần áo lót, rồi vội vã trét lọ nghe, lọ nôi vào môi, miệng. Vài thiếu nữ còn bôi thêm vào ngực, vào tay chân những chất nhờn gì mà tôi cũng không được rõ.

Tôi nghe một tràng súng nổ. Mọi người hải hùng nhìn nhau lo sợ, không biết chuyện gì sẽ xảy đến cho bản thân mình. Nhưng không ai nói với ai điều gì.

Thiếu nữ ngồi bên cạnh tôi, đang ngủ gà ngủ gật, nàng thức choàng dậy, mở mắt nhón nhác nhìn quanh. Nàng ôm chặt vai tôi, rồi sau đó cả thân người ngã vào lòng tôi, mặt tái xanh, khiếp sợ, dường như muốn nhờ tôi che chở. Nàng vừa khóc vừa năn nỉ tôi: "*Nói với bọn chúng, em là vợ của anh và em đang mang thai.*"

Nàng sợ bủn rủn cả chân tay! Tôi cũng không biết phải hành động như thế nào để nàng bớt hoảng hốt. Tôi chỉ an ủi: "*Đừng sợ!*"

Lại thêm một tràng đạn bắn xối xả trước mũi thuyền. Mặc cho sóng biển gào thét, con thuyền vượt biển phóng nhanh về hướng trước mặt, tăng tốc dần dần.

Tiếng khóc, tiếng la, tiếng gào thét, tiếng súng nổ mạnh vào mạn thuyền, chen lẫn với tiếng súng bắn đe dọa. Mặc kệ! Con thuyền cứ vươn mũi lên cao, lướt sóng bỏ chạy.

Bên kia, tàu hải tặc hung hãn bao quanh. Một loạt đạn bắn chỉ thiên uy hiếp! Tàu vượt biển phóng nhanh bỏ chạy không sợ mất mạng!

Một tràng súng liên thanh bắn xối xả vào phòng lái. Người tài công chết lặng thình trong phòng chỉ huy nhưng hai tay ông vẫn còn ôm chặt cần lái. Thuyền vượt biển thờ dài, nghẹn ngào dừng lại, trôi bồng bềnh trên mặt biển. Tàu hải tặc Thái Lan đụ cặp kè một bên ghe vượt biển. Sáu tên Hải tặc Thái Lan nhảy qua ghe chúng tôi. Hai tên tóc hung, mặt mày hung hãn, tay cầm súng.

Tám tên kia cầm dao phay, cán dài. Loại dao này tôi đã thấy nhiều lần khi còn phục vụ tại Sư Đoàn 5, Bộ Binh.

Anh em quân nhân Nùng thường dùng dao này để phát hoang, dọn rừng, khi phải vượt qua những bụi rậm, trong các chiến dịch hành quân, tảo thanh phiến cộng ở "*Chiến Khu Đ*", vùng Túc Trung, Long Khánh.

Bọn hải tặc khệnh khạng, khắp kha khắp khểnh, kéo lê đàn bà và bé gái về một phía. Đàn ông và bé trai cũng bị lừa về một góc.

Thiếu nữ đang khép nép, nằm trong lòng tôi, giả bộ bệnh, cũng bị chúng lôi xềnh xệch ra khỏi tầm tay níu lại của tôi. Tên hải tặc đứng bên cạnh, thấy tôi cố dùng sức níu thiếu nữ này lại, hấn dùng chân, đạp mạnh vào cánh tay, bị đau quá, tôi buông thiếu nữ này ra, sau đó hấn dùng chân đá vào bụng tôi như trời giáng. Tôi ngã chúi xuống, giả vờ bất tỉnh nhưng mắt vẫn hé mở, để quan sát tình hình.

Bất thành linh, người bạn tù ngồi bên cạnh tôi gần bốn ngày qua, thấy tôi bị tên hải tặc đá và một tên khác đang lôi xềnh xệch người thiếu nữ trên mạn thuyền, với tiếng thét cầu cứu của nhiều người đàn bà khác. Anh Hải rút súng bắn thẳng vào hai tên cướp biển đang lơ là vì tranh nhau lôi kéo người thiếu nữ. Hai phát đạn hai thằng hải tặc ngã chúi xuống máu tung tóe rồi cả hai thân hình ngã nhào, nằm bên cạnh người thiếu nữ. Xông tới cướp súng, nhưng không kịp nữa rồi. Nhanh như chớp anh quay người lại nhắm vào

hai tên khác nhả đạn. Một tên bị thương ở vai, hấn ngồi xồm, mặt mày cú rụ, lưng tựa vào thành ghe, miệng kêu la choang choác và tên kia trúng ngực, máu tuông xối xả, ngã quy trên sàn ghe.

Còn lại một viên đạn cuối cùng, Anh nhắm bắn một tên giặc biển nữa, nhưng viên đạn không trúng đích, Anh ném khẩu súng thẳng vào mặt hấn. tên cướp biển né sang một bên, Hải bị hải tặc dương súng thẳng vào anh nhả đạn. Anh ngã quy trên boong ghe. Tên cướp biển nhắm thẳng vào anh, bắn bồi thêm một phát đạn nữa, tôi thấy cả thân người anh như vù lên rồi sau đó nằm im bất động.

Tôi nhắm mắt thả hồn cầu nguyện cho thân phận một người bạn thật can đảm trước những tên vô nhân đạo, mặt người lòng thú.

Quần áo bị lột bỏ. Bọn cướp biển Thái Lan tìm kiếm từng túi áo, túi quần. Chúng nắn tìm từng gấu quần, viền áo. Chúng lục tung toé các ví da, xách tay, không còn sót một chỗ nào.

Trước tiên chúng lục soát, tịch thu vàng, tiền bạc, đồng hồ, ngay cả những chiếc nhẫn cưới dính chặt trong các ngón tay, cũng bị chúng kéo ra, khỏi những ngón tay ruộm máu. Bọn hải tặc nhét vòng vàng vào túi quần.

Đàn bà, kể cả những cháu bé gái 12, 13 tuổi, cũng bị chúng dùng dao đe dọa, lôi kéo, từ những bàn tay yếu đuối của các bà mẹ, với tiếng la khóc, vũng vầy của các cháu bé, rồi sau đó cũng bị lừa vào một góc dưới mạn thuyền. Nhiều tiếng khóc nhều nháo, tức tưởi trước cái nhìn bằng đôi mắt dửng dưng của bọn cướp biển.

Khoảng hai chục đàn bà và bé gái bị trói ké hai tay trước bụng, nằm trần truồng, trên sàn ghe để chờ đến lượt bị hãm hiếp. Làm sao tôi có thể diễn tả được nỗi kinh hoàng, khiếp đảm của các ông chồng bị trói ké, mắt mờ trừng trừng nhìn vợ con mình, bị những tên cướp biển thay phiên nhau hãm hiếp.

Có một gia đình mà người mẹ khoảng 52 - 53 tuổi, mang theo một cô con gái có 2 con là cháu ngoại của bà. Cả nhà 4 người, mẹ, con gái, hai đứa cháu ngoại, đều bị bọn hải tặc cưỡng dâm. Không còn cảnh oan trái nào mà tôi có thể tưởng tượng được. Sau khi bọn hải tặc như chó quạp đuôi tháo chạy; gia đình này chỉ còn biết xoắn xuýt ôm nhau, khóc tức tưởi, ghen ngào...

Chúng chờ chục, đứa này vừa xong, đứa khác lại tranh giành, đến nỗi những người đàn bà bị một quá ngất xỉu, nằm im quần quai như chết, để

cho chúng tự do giày vò thân xác họ, trước mặt những ông chồng, chỉ biết nhìn vợ tuyệt vọng. vì hai tay bị trói ké, chùng vào nhau, từng toán một, nên không thể nào nhúc nhích được.

Nếu có ai trong các ông chồng này, vầy vũng, chửi bới thì bị chúng dùng báng súng đánh vào đầu ngất xỉu, rồi sau đó bị quăng thây xuống biển.

Làm sao tôi có thể diễn tả được tâm trạng của một ông chồng, có người vợ đang mang thai. Người chồng bị trói chặt, nằm co ro, nhìn vợ đang cố gắng vầy vũng; trong khi một tên hải tặc, dòn hết sức lực, cưỡng hiếp bà ta không được, nên hấn phải xí xỏ xí xào, nhờ đến hai tên hải tặc khác, mỗi đứa giữ chặt một chân, để tên cướp biển Thái Lan khôn nạn, ti tiện kia, ngất nga ngất ngưỡng, hãm hiếp người phụ nữ Việt Nam yếu đuối này.

Làm sao tôi có thể thu lại được âm thanh gào thét của một bé gái, khoảng 14 - 15 tuổi, la khóc, kêu gào thê thảm, khi em bị chúng cưỡng hiếp. Tên hải tặc quát tháo inh ỏi làm em khiếp sợ, chết lịm, dưới thân thể vạm vỡ của hấn. Bé gái này vì đau đớn quá, nên cắn vào vai tên hải tặc. Sau khi bị cưỡng dâm xong, hấn quăng em xuống biển, dưới những cặp mắt kinh hoàng của thuyền nhân.

Ai vầy vũng, giãy giụa hoặc chửi bới bị chúng đâm vào cổ, hoặc bị đâm vào bụng, máu chảy ròng rã và sau đó cũng bị chúng ném xuống biển.

Bây giờ ngồi đây, tôi không thể nào kể lại cảnh hãi hùng, mà bọn "Cướp Biển Thái Lan", đã gieo rắc tang thương cho chuyến tàu vượt biển đó!

Cảnh tượng thật khủng khiếp. Đàn bà và trẻ em đều bị chúng hãm hiếp, tiếng khóc van xin, cầu cứu, vang dội cả một góc trời. Chúng hãm hiếp đàn bà và bé gái không chừa bất cứ một ai. Dã man và bất hạnh nhất là chúng cưỡng hiếp, ngay trước mắt các ông chồng, cha, mẹ của nạn nhân. Sao những người này làm ngơ cho được, mà không phản ứng; do đó phần đông thân nhân của người bị hãm hiếp đều bị quăng thây xuống biển.

Nhiều phụ nữ đẹp, ngoại hình xinh xinh, duyên dáng, đầy đà, đã bị chúng hiếp dâm tập thể, hoặc bị hãm hiếp đến hai ba lần. Hết đứa này đến đứa khác, thay phiên làm trò dã man như loài cầm thú, trước mắt thân nhân của người bị cưỡng bức...

Bỗng nhiên tôi thấy thật may mắn cho Thanh Đào, tuy nàng bị bắt, sẽ bị tù tội song Thanh Đào

đã thoát qua được cảnh bọn cướp biển Thái Lan hãm hiếp. Nếu có nàng cùng đi với tôi trong hoàn cảnh khốn nạn như thế này, tôi cũng không biết phải đối phó ra sao đây.

Bầu trời đang quang đãng, bỗng nhiên tối sầm lại. Mây đen ùn ùn kéo tới. Gió thổi mạnh từng cơn. Sấm sét vang rền một góc trời.

Bọn hải tặc đứng nhìn mây đen bao phủ. Sau một hồi bàn cãi với nhau inh ỏi, bọn giặc biển hấp ha hấp tấp, xáo xác nhảy vọt qua tàu của chúng, nhổ neo, vội vàng cong đuôi tháo chạy, với sự kinh hoàng của thuyền nhân vượt biển.

Tàu cướp biển Thái Lan lạnh lùng bỏ đi, để lại thuyền vượt biển một mình bấp bênh trôi trên mặt nước bí hiểm của biển Đông. Tình thế rất hiểm nghèo, nhưng chủ ghe không có một biện pháp kiên quyết nào để may ra còn cứu vãn được hiểm họa.

Trước đó không lâu, đài khí tượng của Việt Nam, đã dự báo thời tiết tốt, không mây, gió nhẹ; do đó việc phòng bão, đã xảy ra không đúng với dự kiến. Sự kiện này làm tôi nhớ lại, sau 1975, Đài Khí Tượng của Nhà Nước Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam ta, đôi khi cũng thông báo có bão, từ cấp 6 tăng dần lên cấp 7, cấp 8 nhưng sau đó trời lại quang đãng, không mưa, không bão.

Do đó dân chúng mỗi khi nghe đài khí tượng ta, báo bão, ngư dân ta ngồi tréo chân chửi nguyền, uống rượu khè khà, cười chế giễu, chê bai: "Khi nào Đài Khí Tượng của Nhà Nước ta dự báo có bão, đồng bào ta, nhân dân ta, đảng ta, nhà nước ta, chị em ta, cứ yên tâm không có bão, nhưng nếu Đài ta báo trời im, biển lặng, thì đồng bào ta phải cẩn thận đề phòng, tranh thủ chống bão!"

Đó là ngày thứ năm, thuyền vượt biển hãm hờ lợi nước, khát khao đi tìm bến bờ tự do. Sáng sớm hôm đó, sau khi bọn cướp biển Thái Lan tháo chạy, thuyền hồng má, lênh đênh trên mặt biển. Bầu trời vẫn vũ những cụm mây đen.

Trời sắp bão! Mây tím vây kín khung trời! Mưa bắt đầu rơi nước mắt, khóc thương giọt buồn! Trên trời sấm sét ngoằn ngoèo! Dưới biển, sóng nước dâng cao! Phủ chụp con thuyền! Biển rộng nhuộm màu đen kịt. Gió rít mạnh từng cơn.

Bầu trời lạnh lạnh, báo hiệu cho một con "bão biển" kéo về đây với gió bắc từng cơn thổi lạnh buốt thấu xương. Mây đen vẫn vũ, giăng tỏa bầu

trời, mà niềm thương nỗi nhớ trĩu nặng, chen lẫn hãi hùng, kinh sợ ngập tràn thân xác.

Những đám mây đen bỗng nhiên từ đâu ào ào kéo đến. Chiếc ghe nghiêng nghiêng, oằn mình trong mưa gió. Mưa càng lúc càng nặng hạt. Mưa tầm tã, dai dẳng không dứt. Loài quạ biển, lông đen xuất hiện, bay thật thấp, réo gọi đàn ơ ơ, cho ta cảm giác chết chóc lan tràn khắp xương tủy. Minh thấy mình nhỏ bé giữa đại dương vô tận, rồi chột lo toan với cảnh đắm tàu sắp xảy ra trong giây phút.

Khi quyết định ra khơi, tôi đã từng nghe nói đến cảnh vượt biển với những tai nạn đắm tàu thật hãi hùng và chuyện hải tặc cướp bóc, hãm hiếp đàn bà, bé gái thật dã man, rùng rợn, khủng khiếp, đến nỗi ai nghe cũng dựng cả tóc gáy. Tuy nhiên tôi cũng không thể nào lường tượng được sự kinh hoàng đến mức độ như thế nào đâu!

Mãi cho đến khi ngồi trên mạn ghe mỏng manh, tôi nhìn những đợt sóng cao vọt vọt, hình thù như con quái vật, to như kinh ngư, kỳ dị như kỳ lân, đầu tóc bạc phơ, miệng há rộng toét loét, nhô răng hàm nhọn quắt, từ xa phóng nhanh, lướt sóng phẳng phẳng đến chiếc ghe nhỏ xíu, mỏng manh được đóng bằng những tấm ván mỏng mè là miếng mè ngon, dễ dàng cho những đợt sóng dữ tợn, muốn nuốt trửng lòng ghe vào đại dương sâu thăm thẳm.

Chiếc ghe lênh đênh, bênh bồng trên mặt biển như chiếc lá khô trôi trên bờ đại dương. Biển đổi thành màu đen sẫm. Những con sóng to, thẳng đứng như dốc đá, phủ cao, đổ ập vào, đưa con thuyền lên đỉnh của ngọn sóng, rồi đột nhiên tuột nhanh xuống vực sâu thăm thẳm.

Chiếc ghe trôi bênh bồng trên biển cả, như chiếc lá vàng, chưa đúng tuổi rơi rụng, đang cuộn cuộn trên dòng nước lũ, mà hồi còn nhỏ, mỗi khi lụt lội đổ ập về thôn làng, bọn trẻ, đứng dọc theo hai bên bờ của dòng nước. Chúng tôi ngắt lá xoài, lá bưởi, hình thù trông giống như chiếc ghe, để thả trôi theo dòng nước đang chảy xiết. Bọn trẻ vỗ tay reo hò, khi có một chiếc lá bị lật úp, xoay tròn, trôi cuộn cuộn, quay tít theo dòng nước lũ.

Mọi người đang cầu nguyện, càng lúc càng to như đàn ong vỡ tổ. Nhưng đến lúc này sự hãi hùng đã lên đến cực điểm, lời cầu nguyện cũng ngưng hẳn, chỉ còn thấy những vành môi khô, khép kín, tái xanh. Không ai nói được một lời nào vì ai cũng mệt nhoài, nghĩ đến cảnh mình sắp chết đuối trong giây phút. Mọi người trên ghe chỉ còn âm thầm chờ chết. Một vài cặp tình nhân

xoắn xuýt, ôm chặt bên nhau, miệng đang cầu nguyện.

Những ngọn sóng lớn, cao nghều nghệu, tiếp nối nhau, đánh vào thành ghe, đưa chiếc ghe trôi lên, tụt xuống liên tục, tưởng chừng như lần nào ghe cũng sẽ bị vùi trong lòng đại dương. Mưa càng lúc càng to. Mưa dai dẳng không dứt, kéo theo những luồng gió lạnh buốt, rét tê tay. Mưa từ giờ này qua giờ khác. Khung trời ảm đạm, sóng vỗ ngập tràn mặt biển.

Tôi ghì chặt hai tay vào thành ghe, ngồi hàng giờ, nhìn những ngọn sóng dữ.

Những giây phút mong chờ, gió im, biển lặng; bao giờ cũng có bóng dáng của tử thần! Hy vọng mong manh. Chết chóc chực chờ! Sống hay Chết! Tồn tại hay hủy diệt!

Đột nhiên một luồng sóng lớn nổi lên, làm cho ghe bị tròng trành rồi lật úp. Bị sóng đánh ra khỏi ghe từ hồi nào tôi cũng không biết. Cố bơi đi trên mặt biển mênh mông, chừng mười phút, tôi vớ được một can dầu đang nổi bênh bồng trên mặt biển đen kịt. Tôi ép can dầu vào giữa lòng ngực. Hai tay kẹp chặt để khỏi bị sóng đánh văng ra khỏi can dầu.

Lênh đênh trên mặt nước, tôi nhìn thấy một người đàn bà cũng đang bám vào can dầu như tôi. Tôi cố nhồi lên, một hồi lâu mới ngóc đầu lên được. Tôi chồm người để ngực mình nằm trọn trên can dầu, dùng tay phải đỡ cao lên, tay trái tôi vẫn bám chặt can dầu, tôi hét to, vẫy gọi:

"Cố gắng lên, may ra còn sống, để thuyền bè qua lại cứu vớt mình!"

Người đàn bà nghe tiếng tôi gọi, ngược mặt lên và hét lớn: *"Anh Hải, cứu em với!"*

Tôi nhìn kỹ, thiếu nữ còn rất trẻ, đã ngồi bên cạnh tôi suốt ba bốn ngày đêm, dưới mạn thuyền, trong chuyến vượt biển hải hùng này.

Tôi vội hỏi: *"Cố gắng lên! Sao biết tên tôi?"*

Nàng đáp: *"Em nghe các bạn trên ghe, gọi tên anh, nên em biết."*

Tôi hỏi tiếp: *"Tên cô là gì?"*

"Oanh! Tên em là Thùy Oanh!"

Nàng hỏi tôi: *"Mình nằm dưới nước khá lâu rồi. Em lạnh quá chắc không thể nào còn sức để ôm chặt cái can dầu được nữa, anh Hải ơi!"*

Tôi nói: *"Nếu Oanh buông tay khỏi can dầu thì sẽ chết ngay thôi! Hãy bám chặt can dầu thì còn có hy vọng sống sót. Hãy cố dùng hai tay và hai chân đạp mạnh dưới nước như mình đang bơi để chống lạnh. Nào làm thử như anh đây nè."*

Tôi vừa nói vừa đạp mạnh đôi chân và dùng tay bơi trên mặt nước. Oanh cũng bắt chước làm theo tôi. Một lúc sau tôi hỏi Oanh: *"Có thấy bớt lạnh không?"*

Nàng thở mệt nhọc và đáp: *"Bớt lạnh hơn nhưng em thấy mệt quá. Em sắp đuối sức rồi!"*

Tôi giải thích: *"Đừng làm như thế liên tục sẽ bị thấm mệt, nhưng khi thấy lạnh phải cử động mạnh, để chống lạnh!"*

Chúng tôi lênh đênh trên mặt nước khoảng một giờ. Bỗng nhiên tôi nhìn thấy một rừng cây, tôi biết đó là một hải đảo, nên chúng tôi cố hết sức mình dùng tay và chân để cố bơi vào bờ. Oanh gần như đuối sức, muốn buông tay ra khỏi can dầu.

Cuối cùng cả hai chúng tôi thấy chân mình chạm cát. Tôi hét lên và hỏi Oanh: *"Đã vào được bờ rồi, có thấy chân Oanh chạm cát chưa?"*

"Có."

Tôi đứng dậy và kéo can dầu vào bờ, trong khi đó Oanh vẫn còn nằm bẹp trên can dầu, cô ta thờ phỉ phèo như muốn đuối sức. Tôi trở ra dìu nàng đứng dậy và cũng không quên kéo can dầu của nàng vào bờ.

Tôi dìu cô ta nằm trên bãi cát. Chừng mười lăm phút sau, nàng tỉnh lại và hỏi tôi:

"Đây là đâu?"

Tôi đáp: *"Tôi cũng không rõ, nhưng biết chắc đây là một hải đảo gần một quốc gia nào đó ... thuộc Thái Lan, Phi Luật Tân hay Mã Lai!"*

Nàng gục mặt vào đầu gối, òa khóc nức nở, trong khi tôi mới hoàn hồn vì đã được Trời Phật ban ơn cho mình trôi dạt vào đây, dù là một hải đảo hoang vắng song vẫn còn có cơ may sống sót và hy vọng được tàu thuyền qua lại cứu vớt.

Tôi an ủi nàng: *"Can đảm lên Thùy Oanh! Chúng ta còn nhiều hy vọng được tàu thuyền qua lại cứu vớt!"*

Hải đảo cách bờ không bao xa. Tôi chạy vội vào mé rừng, dùng hai tay che lại để làm loa và hét lớn:

"Có ai trên đảo không?"

Tôi kêu nhiều lần nhưng chẳng có tiếng đáp. Chỉ có tiếng dội lại của rừng cây ngút ngàn, bao la: "Có ... có ... không... không ... không."

Sực nhớ ra mình đang kêu gào bằng tiếng Việt, lỡ may ra trên đảo là người Thái, Phi hay Mã Lai thì làm sao họ hiểu mình nói gì. Do đó, tôi hét to:

"Anybody here? Anybody here?"

Tôi chờ một chập lâu sau, vẫn không nghe tiếng đáp. Tôi vội quay lại chỗ Oanh đang ngồi.

Khi còn ở trong quân đội tôi đã được học cách thoát hiểm và mưu sinh, nên tôi đề nghị với Oanh:

"Chúng mình không biết còn phải ở trên đảo này bao lâu nữa, nên ngay bây giờ chúng ta phải tìm mọi cách để mưu sinh. Vậy Oanh ngồi lại đây. Tôi sẽ đi dọc theo bờ biển này, để xem có vật gì trôi dạt vào, tôi sẽ mang về đây."

Nàng không đáp, cũng không tỏ một cử chỉ nào gọi là đồng tình. Tôi kéo nàng đứng dậy, tránh xa bờ biển để khỏi bị sóng lớn kéo ra đại dương. Đi dọc theo bờ biển, cứ độ vài chục bước, tôi nhìn lại, để biết chắc Thùy Oanh vẫn còn ngồi yên tại chỗ. Vừa đi vừa suy nghĩ lung tung, bỗng nhiên tôi thấy một bao ny-lông to, màu đen, đang nằm chênh vênh phía trước mặt. Bao ny-lông này không bị nước thấm ướt, vì đã được cột chặt.

Tôi vội mở ra xem thử coi gồm có những thứ gì. Vật đầu tiên, tôi thấy là một cái bật lửa hiệu Trung Quốc. Tôi lấy ra bật thử, thấy có ánh lửa. Mừng quá, tôi lôi cái bao về lại chỗ cũ, nơi Oanh đang ngồi chờ...

Về đến nơi, tôi mở bao ra xem. Tôi không thể nào tưởng tượng được, trong bao ny-lông này có những thứ linh tinh như nhọ, lưỡi câu, cước dùng để câu cá.

Trong bao cũng có một con dao nhỏ, bẫy lưỡi, loại đi rừng mà các anh em trong binh chủng Nhảy Dù, Thủy Quân Lục Chiến và Lục Lượm Đặc Biệt vẫn thường dùng, mỗi khi đi hành quân.

Thùy Oanh hỏi lại tôi:

"Minh nhặt những vật này để làm gì?" Nàng vừa hỏi vừa run rẩy.

Tôi đáp: "Chúng mình rất cần những vật ấy để mưu sinh. Chẳng hạn như cái bật lửa sẽ giúp mình nhen lửa để sưởi ấm và nấu thức ăn khi cần."

Trong sương mù, bãi biển mịt mù, Oanh ngồi trầm lặng, mình trần truồng như nhộng. Da mặt

nàng trắng trợt vì ngâm dưới nước quá lâu. Tuy nhiên đôi chân nàng lộ lên một vùng da dẻ trắng trẻo, nõn nà. Tôi chợt nghĩ mình không nên nhìn như thế, nên an ủi nàng:

"Can đảm lên Oanh!"

Tôi đưa bao ny-lông cho nàng che thân và kéo Oanh vào mé rừng. Tôi nhen nhanh một cụm lửa để sưởi ấm cho cả hai đứa. Chúng tôi đi sâu vào hải đảo độ một trăm thước, tôi thấy một con "ba-ba" đang đào cát để trứng. Tôi đứng lại để cho con "ba-ba" đẻ xong và lấp trứng lại, tôi đến bên cạnh nó và dùng cả sức mạnh của mình, lật ngửa con ba-ba đưa bốn chân lên trời. Chàng ba-ba vùng vẫy một hồi lâu rồi cũng nằm im, mắt liêng liếc nhìn quanh.

Tôi hỏi Oanh có ăn được thịt ba-ba không?

Nàng đáp: "Thỉnh thoảng em có ăn trứng, chứ chưa bao giờ ăn thịt ba-ba."

Đi một khoảng nữa, tôi lại thấy một chú ba-ba đang đào cát để trứng. Tôi cũng lật ngược chú ba-ba thứ hai như tôi đã làm lần trước. Thịt của hai con ba-ba và vài trăm trứng của chúng, Thùy Oanh và tôi có thể sống được vài tuần lễ, nếu tìm được mạch nước ngọt.

Một chập lâu sau, tôi tìm được một hang đá trống rỗng, rộng như một cái lều tranh vừa đủ kê hai cái giường. Tuy nhiên hang đá trống rỗng, lại sợ ác thú và rắn rùng, nên tôi đi lùi về một số củi khô, nhen lửa lên để tránh ác thú. Sau khi đốt được hai đồng lửa cháy hừng hực, tôi trở lại nơi con ba-ba để lấy vài chục trứng về nướng lên ăn. Nướng trứng ba-ba bằng cách:

Tôi đào cát làm thành một cái lỗ, bỏ trứng ba-ba xuống, rồi lấp cát lại. Tôi sắp củi khô bên trên và đốt lửa để sức nóng của lửa sẽ làm chín trứng đang để ở phía dưới. Đây là kinh nghiệm của anh em tù nhân chính trị khi nướng mì, khoai lang hay bắp, chúng tôi đều làm như vậy để khỏi bị bọn quản giáo phát giác.

Độ chừng nửa giờ sau, tôi đào trứng lên và chia cho Oanh ăn đỡ đói. Chúng tôi nhai ngấu nghiến, ăn rất ngon lành vì gần cả ngày chưa ăn uống gì nên bụng trống rỗng, cồn cào. Tôi bảo Oanh ngồi lại tại hang để châm củi vào hai đồng lửa, còn tôi đi chung quanh hải đảo để quan sát và tìm cách mưu sinh.

Tôi hết sức ngạc nhiên vì thấy những lon đồ hộp của quân đội đã mở ra dùng rồi, bỏ rã rác trên một sân bãi linh tinh. Do đó tôi biết nơi đây là

một bãi tập quân sự nhưng tôi không rõ bãi tập này của quốc gia nào.

Tôi nhặt một vài cái lon, một thùng đạn đại liên 30, mang về chỗ Oanh đang ngồi chờ. Đêm hôm đó, tôi đốt lửa lên cho ấm, và cũng để tránh thú rừng. Tuy đang ở trên một hoang đảo, song tôi cũng cố kéo gỗ rừng, mang về hang, để làm hai cái sạp nhỏ như hai cái giường ngủ, không nằm trực tiếp dưới cát, để tránh rắn rết, bò cạp rừng rất nguy hiểm.

Đêm đầu tiên trên hải đảo, không thể nào ngủ được, tôi nằm lắng tai nghe những âm thanh dị kỳ của núi rừng về đêm, tiếng gió reo, thổi động vào cành cây nghe xào xạc, tiếng côn trùng rì rả, tiếng chim cú rúc, tiếng sóng vỗ rì rào và thỉnh thoảng tiếng vạc đi ăn đêm gọi nhau rờn rợn.

Tôi lằm bằm đưa mắt nhìn ra biển khơi. Vài giọt mưa gõ xuống từ vách đá. Gió vẫn ì ầm như tiếng lòng tôi rạo rục. Tôi ngủ thiếp đi lúc nào cũng chẳng biết. Rồi cũng qua một đêm ngủ im vắng với nhiều mộng đẹp.

Tôi choàng thức dậy, bên cạnh tôi Oanh đang trở mình tìm giấc ngủ. Da thịt nàng trắng ngần dưới ánh sao. Tâm tư bớt trống vắng, tôi biết sáng chiều mình còn có Oanh.

Ngoài hang động, núi rừng bao la làm tôi khiếp sợ...

Ngày hôm sau, hải đảo mưa nhiều. Những hàng cây chết lạng. Lá bắt đầu đổi màu. Trời vào Thu. Mưa giăng bốn hướng. Mưa cứ mưa. Tôi cố lòi những khúc gỗ tròn, về rào hai bên trống rỗng của cái hang để tránh dã thú.

Ban ngày lẫn ban đêm, tôi đốt một cụm lửa to, cháy sáng rực. Tôi đốt thêm lá tươi tỏa khói bay cao, để cho tàu bè ngoài khơi dễ trông thấy.

Ngoài những công việc thường xuyên, tôi cũng luôn luôn sẵn sóc hai chú ba-ba bằng cách lấy nước biển cho chúng uống. Khi còn ở trong trại tù, tôi được nghe anh em tù nhân chính trị kể những kinh nghiệm sống, thực tiễn về loại rùa và baba.

Loài này sống rất lâu nếu chúng được uống nước, nhất là uống sương, chúng có thể sống cả tháng. Hàng ngày tôi theo dõi và sẵn sóc hai chú ba-ba, khi chúng sắp chết, tôi xẻ thịt và nhúng nước biển phơi khô, để đề phòng khi thiếu lương thực.

Chừng một tháng sau, tôi phát hiện ra, ở hải đảo này thường xuyên có ba-ba vào đây đẻ trứng, do đó tôi đặt tên hải đảo này là : “Đảo Ba-Ba.”

Về nước ngọt để uống, tôi lấy nước biển, rồi cất lên như ở thôn quê người ta cất rượu. Tôi dùng cách cất rượu theo kiểu này, trong một ngày cũng có được hai lon nước. Tôi bớt hoảng hốt vì tìm ra được thức ăn và nước uống.

Tuy nhiên vì không rành về loài ba-ba sinh đẻ vào tháng nào, mùa nào. Nên tôi đã phải tìm cách lật thêm một con ba-ba nữa để làm lương thực dự phòng. Mỗi khi lật được chú ba-ba thứ ba, tôi lại giải phóng chú ba-ba đã bị lật lần thứ nhất.

Tôi làm như vậy nên lúc nào cũng có 3 chàng ba-ba để làm lương thực dự phòng.

Chúng tôi sống ở đây thấm thoát đã sắp ba tuần lễ rồi, nhưng không thấy thuyền bè nào qua lại. Thỉnh thoảng cũng có một vài phản lực cơ bay quanh vùng này, trên bầu trời thật xa. Chúng tôi chỉ thấy một làn khói trắng thoát ra, từ đuôi phản lực cơ, để lại phía sau đường bay, một vệt dài thẳng tắp và mờ dần trong ánh mắt Thùy Oanh, vương vấn sợi buồn.

Chúng tôi cũng không thấy một chiếc trực thăng nào bay quanh vùng biển này.

Tôi nhặt những khúc gỗ, sắp thành chữ S.O.S (Save Our Soul) hy vọng phi cơ bay qua vùng này nhận được tín hiệu, may ra mình được cứu thoát.

Ngày tháng cũng dần dần trôi qua!

Hơn một tháng sau, ngoài khơi nơi chúng tôi đang sinh sống, có một chiếc tàu bị hỏa hoạn, khói đen bay cao ngút trời.

Sau đó tôi thấy nhiều máy bay trực thăng và 2, 3 chiếc L.19 loại quan sát bay trên biển cả. Tôi và Oanh vừa đốt lửa, vừa nhen khói, vừa đánh tín hiệu SOS suốt cả nửa giờ. Một chiếc L.19 bay xà ngang qua trên đầu của chúng tôi, lượn qua lượn lại nhiều vòng.

Đột nhiên, một chiếc ca-nô từ ngoài khơi chạy thẳng vào bờ... Thùy Oanh và tôi được cứu thoát khỏi hoang đảo.

Trước khi leo lên chiếc ca-nô, tôi cũng không quên, giải phóng 3 chú ba-ba đang nằm đưa bốn chân lên trời.

Rủi ro thay! Chúng tôi được đưa lên một chiếc tàu chở dầu của Liên Xô.

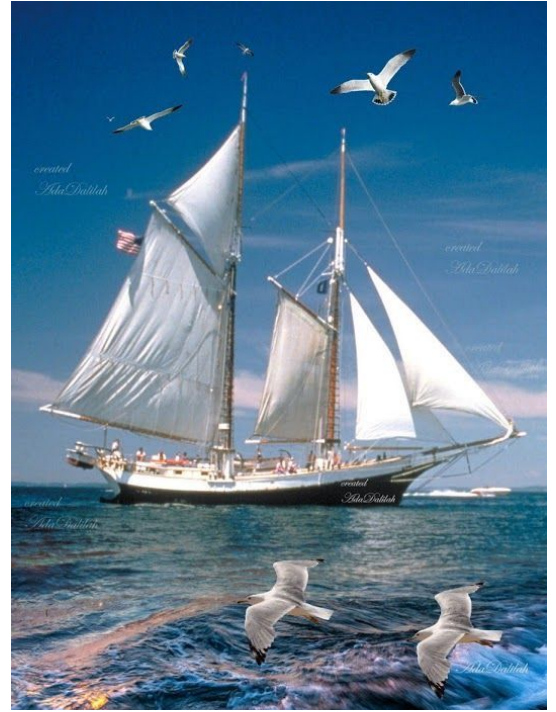
Một ngày sau đó, chúng tôi bị chuyển sang một chiếc giang thuyền của công an biên phòng tỉnh Khánh

Hòa và bị giải giao về trại giam Trần Phú Nha Trang, để chờ ngày xét xử.

Tại đây tôi gặp lại Thanh Đào. Sau đó, Thanh Đào được tha bổng vì chỉ can tội toan vượt biển. Còn tôi bị kêu án tù 2 năm, nhưng tôi chỉ bị lao động hơn 1 năm và được thả về cũng trong một dịp Lễ Độc Lập của chúng.

Duy Xuyên/Tacoma

Nguồn Việt Báo

Truyện dài

Nguyễn Lê Hồng Hưng

Góc Biển Xanh

(Chương 4)

Vài Chuyện Nhỏ Đầu Tuần

Trước đây tôi thấy những thủy thủ lớn tuổi trên tàu thường có vẻ mệt mỏi, khó chịu bực bội và hay gây gổ với người khác, cho nên bị đám trẻ chọc ghẹo hoài, chắc cũng vì vậy mà tôi ngày được nghỉ hưu thì họ về nghỉ liền. Hiện giờ trong công ty những thủy thủ già cỡ tuổi với tôi không còn ai hết.

Đúng ra tuổi của tôi được về hưu năm ngoài nhưng tôi thấy sức khoẻ còn tạm được nên nán lại. Định đi tới khi nào mệt mỏi và làm không nổi nữa thì nghỉ. Cũng vì thấy những người lớn tuổi hay khó chịu mà bị đám nhỏ coi thường, nên tôi tập tành ôn hoà và không nổi nóng bắt tay với ai, nhờ vậy mà cho tới nay tôi chưa gây gỗ với người nào và cũng chưa từng bị ai chọc ghẹo hết. Được may mắn cái là khi xuống tàu phân động thủy thủ đoàn chào đón vui vẻ, nói chuyện cũng đang hoà. Như là thủy thủ trẻ người In Đô, có đứa mới gặp lần đầu cũng mừng rỡ chạy xuống cầu thang bắt tay, ôm: “Chào uncle Tân.”. Rồi tự giới thiệu là con hoặc cháu của một bạn đồng nghiệp nào đó đã nghỉ hưu và chúng nó phụ tôi rình hành lý lên tàu. Chuyến này có thợ máy người Nga, nhỏ hơn tôi vài tuổi, mặt mày lúc nào cũng găm găm khó chịu, hôm xuống tàu tới nay ông không bắt tay và cũng không nói chuyện với tôi, ngoại trừ những khi ông vô bếp hỏi thêm đồ ăn.

* * *

Sáng hôm nay, trong lúc tôi đứng gọt khoai tây, ông tới đứng ngoài cửa phòng ló đầu vô bếp kêu:

- Bếp!

Day lại thấy ông, tôi vui vẻ và lịch sự như người bán hàng, hỏi:

- Tôi có thể giúp gì cho ông?

Thấy ông nhếch đôi môi méo mó, hồng biết cười hay mếu và nói:

- Tui không ăn thịt nữa.

Đã lâu lắm rồi không nghe thấy ai vô bếp phàn nàn chuyện ăn uống và lâu lắm rồi tôi mới thấy lại cái gương mặt cũ kỹ của người Nga hồi cái thời nước Nga còn là Liên Bang Xô Viết. Theo quy định ăn, uống trên tàu của Hoà Lan thì ngày ăn ba bữa; bữa sáng ăn bánh mì thịt nguội pho mát và trứng chiên hoặc trứng luộc, bữa trưa là bữa ăn chánh có đầy đủ thịt, súp, khoai tây, rau cải và đồ ăn tráng miệng, bữa chiều cũng bánh mì thịt nguội, pho mát; sữa, trái cây và nước trái cây ăn, uống uống thoải mái. Buổi chiều, nếu đầu bếp siêng thì cuốn và chiên cho mỗi người một vài cuốn chả giò hoặc cơm chiên, mì xào. Nếu làm biếng thì lấy trong phòng đông ra kroket hoặc frikandel hay hamburger để tan đá rồi chiên cho mỗi người một cái, những món này không có cũng không sao. Nhưng từ khi người Nga và Đông Âu qua làm việc, hồng biết hợp đồng về ăn uống của họ như thế nào, mà đầu bếp không còn nhận những thứ thịt bò mềm làm bit tết, cá hồi, tôm thẻ, nói chung những món mắc tiền bị loại ra khỏi đơn đặt hàng. Đã vậy mà khi nhận hàng, kiểm đồ khô hết hạn, rau cải bị úng còn thấy được, chớ đồ đông đá thì khi nào tan đá mới biết nó như thế nào. Đầu nấu cũng mảnh mung lắm, họ trộn cá ươn, thịt ôi chung với những thùng thịt đông đá, còn khoai tây thì không rửa sạch để đất bám vào cho nó nặng ký. Thịt bò thì dai nhách, đầu bếp phải ướp soda để cách đêm cho mềm rồi mới đem chế biến, còn thịt ươn thì phải ướp gia vị nhiều vô rồi mới đem chiên, xào, nấu. Nhiều người Hoà Lan thà ăn bánh mì thịt nguội, pho mát chớ không ăn những thực phẩm bị kém

chất lượng như vậy đâu. Thiệt tình mà nói, chính tôi nấu ra mà tôi cũng hồng dám ăn luôn! Nhưng những người Nga và Đông Âu thì họ đớp sạch và còn khen ngon, nói chung những người Nga và người Đông Âu họ ăn nhiều thịt, những người này họ qua Hoà Lan làm việc lâu năm, đã quen cách ăn uống trên tàu Hoà Lan rồi nhưng bữa ăn chiều nào không thấy thịt thì họ vó vẻ không vui. Thật ra thì đầu bếp dọn đồ ăn ra bàn ai ăn được thì ăn, không thì thôi, nhưng nếu nấu đúng theo tiêu chuẩn trước kia, nhiều món họ ăn không được, thức ăn bị đổ bỏ nhiều quá, thấy xót ruột nên tôi đành phải phá lệ. Buổi trưa tôi nấu thêm một phần thịt, chiều tôi đem phần thịt dư ra cho mỗi người một miếng, làm như vậy mới an tâm, vì không đổ bỏ thức ăn nữa. Trở lại chuyện ông thợ may, có hôm buổi chiều tôi dọn món thịt gà chiên bột, ông hỏi:

- Bếp có thịt không?

Tôi chỉ đĩa thịt gà chiên bột cười, dí dỏm nói:

- Thịt đó, món này ông vô nhà hàng Việt mới có.

Thuyền trưởng và mấy người trẻ khác ra điều sành ăn, bới miếng cơm vô đĩa, gắp cục gà chiên bột để lên và chan sốt chua ngọt vừa giải thích cách ăn. Nhưng ông thợ may găm mặt xuống miễn cưỡng ghim miếng gà chiên bột, moi miếng thịt ra ăn, còn phần bột ông bỏ lại, sau này tôi mới biết, cái món chả giò của Việt Nam mà nhiều người ưa thích ông cũng không ăn. Nói chung ngày nào cũng phải có miếng thịt cho ông, không thì ông hỏi, nhưng hôm nay không biết mắc gì mà trở chứng hồng ăn thịt nữa. Tôi ngoài ra nói:

- Ô kê.

Ông hỏi:

- Tui ăn cá được không?

- Dĩ nhiên là được.

- Cám ơn.

Nói đoạn ông day lưng đi ra ngoài. Buổi ăn trưa hôm đó, tôi dọn ra món gà đúc lò, khoai tây chiên giòn, cải thảo trộn mayonnaise và súp gia vị cá, đây là thực đơn đặc biệt của riêng tôi chọn mà người Âu, người Á và người đạo Hồi đều ưa

thích. Dọn bàn xong tôi trở vô bếp, đương lui cui dọn dẹp đồ đạc thì thợ máy đứng ngoài cửa lò mặt vô gọi:

- Bếp!

Mặt mày ông nhăn nhó, bèo nhèo như miếng nùi giẻ lau sàn. Thấy bộ mặt thê thảm của ông, biết có chuyện không vui, nhưng tôi vẫn bình thản hỏi:

- Ông cần gì?

- Cá của tui đâu?

- Hôm nay hồng có cá.

Giọng ông hẳn học:

- Hồi sáng ông có hứa làm cá cho tui mà.

Tôi cười thâm trong bụng và vẫn giọng ôn tồn nói:

- Oh, tui nhớ hồi sáng ông có hỏi tui, ông ăn cá được không? Tui nói là được, chớ đâu có hứa là sẽ làm cá cho ông ăn.

- Vậy tui ăn gì?

Tôi có hơi khó chịu nhưng vẫn giữ giọng bình tĩnh hỏi:

- Đồ ăn đầy bàn, bộ ông hồng ăn được món nào sao?

Nghe tôi hỏi ông ta liền chửi thề một cái rồi mang cái bộ mặt thiểu não day lưng đi trở ra bàn ăn. Lâu rồi tôi không còn bận tâm, thắc mắc hay bực tức về thái độ ăn uống của con người ta nữa, khen cũng được, chê cũng hồng sao, có chửi cũng kệ luôn và cũng không cần giải thích. Sau bữa ăn thuyền trưởng bưng đĩa dư vô bếp để lên bàn rồi day qua bắt chuyện hỏi:

- Chùng nào ông nghỉ hưu?

Tôi day lại nói:

- Tùy sức khoẻ và tùy thủy thủ đoàn, nếu mọi người thấy tôi không còn xài được nữa thì tui về nghỉ liền.

Thuyền trưởng cười nói:

- Vậy chắc còn lâu lắm.

- Biết đâu được?

- Bếp vui vẻ và nấu ăn mọi người ai cũng thích.

Tôi cười khô hài và nói:

- Có một người chê và thường hay phàn nàn chuyện ăn uống. Thuyền trưởng ồ lên một cái rồi bắt qua nói chuyện thợ máy:

- Tánh thợ máy tuy có hơi khó chịu, nhưng không chê bếp đâu. Bởi vì ông ta theo đạo chính thống Nga. Tôi chặn. - Bộ theo đạo rồi mặt mày lúc nào cũng chằm dằm như giẻ rách vậy hả?

Thuyền trưởng cười, phớt qua câu tôi hỏi và nói tiếp:

- Đạo đó có giới luật, trong tháng cuối năm, tín đồ không được ăn thịt, ăn cá cho tới ngày Giáng Sinh.

- Oh, tui biết rồi, chúa Jêsu của đạo này ra đời vào ngày bảy tháng Giêng tây lịch.

- Đúng rồi.

- Vậy sao ông ta đòi ăn cá?

Thuyền trưởng ồm ồm, đưa tay chỉ lên đầu lắc lắc tìm câu trả lời. Trên tàu có mười hai người nhưng có năm quốc tịch khác nhau; Hoà Lan, Bun-ga-ri, Nga, In Đô và tôi là đầu bếp người Hoà Lan gốc Việt. Tôn giáo cũng khác nhau, người đạo Hồi có giới luật không ăn thịt heo, không rượu bia và ngày Ramadan họ ăn, uống ban đêm, ban ngày thì nhịn. Thiết tình thì tôi không ưa những tôn giáo đem thiên đường ra dụ dỗ hoặc địa ngục ra hù dọa người khác, tệ hơn nữa là nhân danh đạo rồi xách vali đầy chất nổ tấn công đám đông. Tôi cho rằng chỉ có những con người cuồng chánh trị và cuồng tôn giáo mới nghĩ và sáng tạo ra những cảnh giết người dã man, chiến tranh tàn khốc, lớn thì khủng bố, làm cho nhiều nơi xáo trộn cả lên, còn nhỏ thì gây phiền phức cho những người sống chung với họ. Điển hình như những người đạo Hồi, mới xuống tàu thì giữ giới kỷ lưỡng và tưởng cái đạo của mình là ngon nhất thế giới, ai đụng tới thì có chuyện, nhưng làm việc trong thế giới tự do được một thời gian, phần đông bỏ phong tục ăn ban đêm vào tháng Ramadan, người nào không ăn thịt heo thì cũng ăn da heo chiên giòn và uống bia, rượu. Có nhiều người ăn uống cho đã miệng rồi biện minh: "Rượu bia uống cũng tốt, đạo cấm là đạo sai.". Còn mấy người đạo Chúa, chỉ có một quyển Thánh Kinh mà sanh nhiều ý tưởng, nhiều sáng tạo, mạnh ai nấy sáng tạo mới có chuyện đi tới đâu gây rắc rối tới đó. Duy có phụ máy người Bun Ga Ri, dễ thân thiện, lúc nào cũng vui vẻ, lễ phép, thỉnh thoảng nó vô bếp nói chuyện và kể tôi nghe, bánh mì là thức ăn chánh của gia đình nó, nhưng từ sau chiến tranh giữa Nga và Ukraina, bánh mì xứt nó mắc lắm nên mới ăn cơm và lúa mạch. Thấy ông thợ máy vô bàn ăn luôn lúc nào cũng khó chịu, hay phàn nàn. Nó nói:

- Có ăn là may mắn hơn nhiều người đang sống trong chiến tranh. Vậy mà lúc nào vô bàn ăn thợ máy cũng cắn nhẩn này nọ.

Tôi hỏi nó:

- Mày theo đạo nào?

- Không theo đạo nào hết.

Thằng nhỏ hồng có đạo, vậy mà còn có lương tâm và biết nghĩ tới những người khổ khó. Ngày trước tôi hay tìm hiểu về tôn giáo và tôi cũng biết qua cái đạo Chính thống giáo Đông phương là nhánh Kitô giáo lớn thứ nhì trên thế giới, sau Giáo hội Công giáo Rôma. Là một trong những

định chế lâu đời và có một vai trò quan trọng trong lịch sử, văn hóa Đông Âu, Hy Lạp, Nga, Kavkaz và vài nước khác. Có lẽ cũng vì trong đầu chứa chấp nhiều đạo quá nên tưởng mình đã là thánh nhân, hễ nghe ai nói tới chuyện đạo khác với ý mình thì rống hống lên bàn cãi om sòm. Rồi một ngày phát hiện ra, toàn là chuyện vô bổ, chỉ nói thôi mà sống thì chẳng ra gì hết! Từ đó tôi tập chú tâm làm việc đúng theo chức năng của mình và tập hoà nhã, sống thiệt lòng, chớ hổng lấy lòng người khác theo cái kiểu “đắc nhân tâm” và cũng không còn nhìn đời qua những cái tiêu cực, chương tai gay mắt nữa. Sống trong tập thể thì phải tuân theo qui tắc tập thể, người nào sống không hoà đồng được với tập thể rồi sẽ tự mình loại ra thôi. Cũng giống như những người đạo Hồi tự cho mình chân chính, sống đúng theo giới luật đạo Hồi thì không người nào sống được với đời thủy thủ. Viên thợ máy chắc cũng dựa theo cái đạo Chánh thống Nga và tự sáng tạo ra cái ngày chay cho mình, ăn cá không ăn thịt vào tháng chay của đạo chánh thống Nga. Thấy thuyền trưởng ồm ồm, không có câu trả lời, tôi day qua ngó thuyền trưởng cười và hỏi:

- Vậy ngày nào tui cũng phải nấu cá cho thợ máy ăn hả?

Thuyền trưởng cười và đưa tay khoát khoát nói:

- Không không, tui chỉ kể về tôn giáo Chánh thống Nga cho ông biết thôi.

- Đạo thì chánh thống mà làm toàn là chuyện tà. Thuyền trưởng cười hì hì. Chợt trong đầu tôi hiện ra một ý tưởng. Tôi nói tiếp:

- Ông biết đó, thế kỷ trước, nước Nga ra đời cái “đạo” gọi là Cộng Sản, đã làm chết biết bao nhiêu người Nga và gây tang thương khắp thế giới....

Thuyền trưởng chận:

- Nhưng bây giờ nước Nga đâu còn cộng sản nữa.

- Còn chớ, đạo Cộng Sản nó biến dạng giống như con vi rút corona vậy đó, độc địa hơn nữa là nó còn chui vào các tôn giáo, lan ra tới đâu gieo rắc đau thương, chết chóc tới đó, cho tới ngày nay nó vẫn tiếp tục hoành hành. Tui đọc báo thấy tổng thống Putin thường đi lễ nhà thờ Chánh Thống giáo ở Moscow. Nghe nói trước trước khi ra lĩnh xua quân qua xâm lăng nước Ukraina ông cũng có đi nhà thờ cầu nguyện, báo chí và truyền hình nước Nga cũng đưa tin và ca ngợi ông quá trời luôn.

- Oh, ông biết nhiều quá.

Mặt dù tôi cũng thường nghe những người Nga đã chạy ra nước ngoài lánh nạn chiến tranh hoặc nhiều người trong tuổi nghĩa vụ quân sự hối lộ để trốn quân dịch, những người này mở miệng ra thì

nói xấu chế độ cộng sản trước kia và chống đối chánh quyền của tổng thống Putin hiện giờ. Nhưng dù sao thuyền trưởng cũng là người Nga, tôi không thể nói quá đà, sợ chạm tự ái dân tộc, nên tôi chỉ nói ngắn gọn để chấm dứt câu chuyện cho rồi.

- Có lẽ cũng vì biết nhiều quá nên tôi bị dị ứng, như đạo Hồi có giới luật hổng ăn thịt heo, đạo Phật thì ăn chay nên đi tới đâu gây phiền phức cho người ta tới đó. Bây giờ có thêm cái đạo Chánh Thống Nga nữa. Chắc, chỉ có ba cái chuyện ăn uống thôi mà phải đem tôn giáo ra làm bảo kê để người khác phục vụ cho mình.

Thuyền trưởng cười ha hả rồi nói sang chuyện khác:

- Lát nữa tui và thủy thủ đoàn đi xem bảo tàng viện xe Volvo. Bếp có đi với chúng tôi không ?

- Không, ông đi trước đi, buổi trưa tôi muốn nghỉ ngơi một chút.

Thuyền trưởng nói:

- Vậy hả, tui lên gọi cho xe hội quán xuống rước. Ông muốn mấy giờ đi, tui hẹn giờ cho ông luôn.

- Không cần, tui có gọi hẹn với họ rồi.

-Vậy tui xem bảo tàng xong rồi về hội quán, lát bếp lên đó mình gặp.

- Ô kê.

Thuyền trưởng nói xong, chào tôi rồi đi lên phòng. Hình như nãy giờ Dika ngồi bên phòng ăn chờ. Khi thấy thuyền trưởng đi khuất nó bước qua hỏi tôi:

- Chú hổng đi sao?

- Đi, nhưng không đi chung.

Tôi hỏi:

- Bộ con hổng đi xem bảo tàng viện với mấy người sao?

- Con coi trên mạng thấy bảo tàng triển lãm chỉ có xe Volvo không à chú?

- Bảo tàng xe Volvo thì triển lãm xe Volvo chớ hổng lẽ triển lãm xe BMW hay Mercedes.

Dika cười hì hì và hỏi:

- Chú có lên đó chưa?

- Mười mấy năm trước chú có tới xem một lần, thấy người ta chụp hình, chú cũng bắt chước chụp, nhưng về xem lại thấy hình mình chụp xấu hơn những hình quảng cáo xe, nên chú xoá bỏ, với lại xe Vovol là loại xe “deluxe”, mắc tiền quá chú hồng dám nghĩ tới, cho nên trong đầu chú cũng xoá luôn, bây giờ chú hồng còn ấn tượng nào về nó hết.

- Vậy lát nữa chú định đi đâu?

- Chú định vô phố Gothenburg. Nhưng con có đi theo mấy người kia thì lên thay đồ đi đi, đứng đây nói tới nói lui một hồi trễ xe đó.

- Không con đi với chú.

- Chú có hẹn một giờ rưỡi xe hội quán xuống rước.

- Không sao, con chờ chú.

Tôi nhìn lên đồng hồ trên tường gần một giờ rồi. Tôi day qua nói:

- Nãy giờ nói chuyện làm mất thời gian nghỉ trưa rồi, để chú dọn dẹp xong, thay đồ chắc cũng vừa đúng giờ xe xuống rước.

- Để con phụ chú.

Tôi chỉ tay qua đồng đĩa dơ trên bàn, nói.

- Ở cũng được, vậy con sắp cái đấm này vô máy rửa dùm chú đi.

- Được rồi chú tắm và thay đồ đi.

Nó chỉ tay qua phòng ăn nói:

- Xong rồi con ngồi đó chờ chú nhé.

- Cảm ơn nhé.

Tắm rửa thay đồ xong tôi trở ra thấy Dika bận áo lạnh mỏng quá, thường thì áo lạnh mùa đông bên In Đô không có độn lớp bông, chỉ có hai lớp vải mỏng cỡ áo lạnh mùa thu và mùa xuân bên Âu Châu. Tôi chỉ tay ra bên ngoài cửa kính nói:

- Coi kìa, bên ngoài tuyết rơi và trời lạnh trừ một hai độ, con bận áo mỏng và không khăn choàng cổ đi ngoài trời chịu sao thấu.

Nó ngó mặt ra cửa sổ, ngẫm nghĩ một chút rồi nói:

- Hồng lẽ lấy áo làm việc bận.

- Đi phố mà bận áo làm việc coi sao được.

- Chắc hồng sao đâu chú.

Tôi trở vô phòng lấy chiếc áo lạnh và khăn choàng cổ dành bận trên tàu mỗi khi ra ngoài boong đưa cho nó:

- Con bận áo và choàng khăn này đi, mùa đông Thụy Điển, chớ hồng phải bên In Đô.

Tay nó nhận áo mặt lộ vẻ vui mừng, nói:

- Oh, tốt quá, cảm ơn chú.

Chờ nó bận áo và choàng khăn xong rồi chúng tôi vô ngồi trong phòng ăn chờ xe xuống rước. Dika hỏi tôi:

- Con nghe Gothenburg là thành phố lớn thứ hai của Thụy Điển phải không chú.

- Phải rồi, Gothenburg đứng sau thủ đô Stockholm.

- Con cũng biết Gothenburg là do người Hoà Lan xây dựng.

- Theo chú được biết là thành phố Gothenburg được thành lập trước đây năm sáu thế kỷ do vua Thụy Điển và dân chúng Thụy Điển đã sống ở vùng này hàng ngàn năm, đời sống rất thoải mái và phong phú hơn nhiều so với những thành phố khác.

- Dạ, nhưng thành phố thiết kế do những chuyên gia người Hoà Lan, đặc biệt là dựa theo mô hình Batavia, tức thủ đô Jakarta ngày nay.

- Con nói đúng một phần, thật ra phần lớn dựa theo kinh nghiệm đề điều của người Hoà Lan cách xây dựng trên đầm lầy và những con kênh đào trong thành phố lấy theo mô hình của Amsterdam.

Nói tới đây thì nghe tiếng còi xe trên bến, biết là xe hội quán xuống rước, tuy tiếng còi không có vẻ thúc hối, nhưng tôi và Dika cũng vội vàng đứng dậy bước ra ngoài và đi nhanh xuống cầu thang chỗ xe đậu. Xe mở sẵn cửa bên hông, chúng tôi vừa bước lên thì đã nghe tiếng chào của cô tài xế và chúng tôi cùng chào lại. Trước khi cho xe chạy, cô day mặt ngó ra sau, thấy chúng tôi chưa cài dây an toàn, cô nhắc chúng tôi cài dây an toàn và nói cho chúng tôi biết, cô còn ghé những chiếc tàu khác đón thêm người. Dika hô:

- Yes Madam!

Xe có mười hai ghế, ghé rước mới hai tàu mà đã hết chỗ ngồi. Mấy người cứ leo lên xe ngồi ém và lấn tôi với Dika sát vô thành xe. Cô tài xế thấy vậy liền hô:

- Oh ho!

Cô liền mở cửa xe leo xuống và đi ra phía cửa hông, cô từ tốn nhỏ nhẹ kêu mấy người chen lên ngồi ngoài bìa xuống và nhắc mấy người còn lại

cài dây an toàn. Nhìn thấy nhóm người đứng lóng ngóng với vẻ mặt không vui, biết là người Á Đông. Có lẽ những người này ít đi lại Âu Châu nên không biết đây là Thụy Điển, một xứ sở văn minh, người dân ai cũng nghiêm túc tuân thủ luật đi đường, chớ không phai ở các nước còn lạc hậu, kém văn minh, hễ lên xe là cứ chèn ép tới khi nào chật nức mới thôi. Cô tài xế lấy điện thoại gọi về hội quán, rồi day qua ôn tồn nói với mấy người đứng lóng ngóng bên dưới, nói:

– Không là vấn đề, khoảng mười phút có xe tới rước các bạn.

Tôi nhìn xuyên qua khung cửa kính, tuyết rơi lai rai từ hồi sáng tới giờ mà đã lấp đầy mặt đất, khắp bên cảng trắng xoá và phủ lên những lố containers trông giống như những ngọn đồi tuyết. Cô tài xế cho xe dừng lại bên xe bus gần hội quán. Tôi xuống xe và bước tới hỏi cô tài xế mấy giờ hội quán đóng cửa. Cô nói:

– Sáu giờ.

Tôi và Dika cảm ơn cô rồi bước tới bằng chỉ dẫn trong trạm xe xem giờ. Hôm nay ngày chủ Nhật xe vô phố chỉ có một giờ một chuyến. Tôi nhìn đồng hồ, đã quá ba giờ rồi. Tôi day qua nói với Dika:

– Định đi vô phố chơi rồi trở về hội quán giang xe bus xuống tàu, nhưng hội quán sáu giờ đóng cửa mà xe vô phố bận đi bận về mất hết hai tiếng thì còn đâu giờ để đi chơi.

– Vậy chú tính sao?

Tôi nói với Dika:

– Thuyền trưởng và nhóm thủy thủ đang coi đá banh ở trong hội quán, con thích vừa coi đá banh vừa nhậu thì vô với họ. Cái thời trai trẻ, khỏe mạnh, thức thâu đêm, đụng đầu nhậu đó của chú đã qua rồi.

– Vô ngồi chơi thôi chú.

Tôi chỉ tay qua hướng hàng cây thông, nói:

– Chú đi dạo qua trung tâm của cái xóm nhỏ nằm bên kia, rồi trở vô hội quán sau.

– Vậy con đi với chú.

Tôi với Dika đi trên con đường nhỏ dưới hàng cây thông. Tuyết vẫn là rơi rơi nhẹ, lên những cành cây trúi lá và góp phần trải thảm lên bãi cỏ giờ đã trắng tươi, làm tôi nhớ tới cái thời mùa bông gòn chín ở quê tôi. Thiên nhiên trầm lắng, tuyết trắng tinh khôi, sáng ngời. Vào mùa đông ở Grothenburg của Thụy Điển mở rộng và có vẻ đẹp tự nhiên, giống như xứ sở thần tiên trong truyện cổ tích.

Hul, Anh quốc 18-3-2023

Khoa Học & Đời Sống
trách

Kỹ Sư **Trần Tấn Hồng Đức** phụ

Trang sức khỏe

Đức

Bác Sĩ Nguyễn Ý

BÉO PHÌ

Mập phì là tình trạng tích tụ chất béo quá nhu cầu duy trì các chức năng của cơ thể. Mập có thể xảy ra ở tuổi đang lớn, trong đó tế bào mỡ vừa tăng trưởng vừa phân sinh hoặc trẻ hơn từ tuổi trưởng thành bằng sự phình lớn tế bào mỡ. Đây là một bệnh kinh niên mà muốn không mắc phải, ta cần lưu tâm tới việc ăn uống, vận động cơ thể và giữ gìn đời sống lành mạnh.

* * *

Định nghĩa

Béo phì là một bệnh liên can tới sự rối loạn về dinh dưỡng. Một người được coi là béo phì khi cân nặng hơn trọng lượng lý tưởng khoảng 20%. Cơ quan Y Tế Thế Giới đã đặt ra một Chỉ Số Trọng Lượng Cơ Thể (Body Mass Index- BMI), để xác định bệnh trạng này. BMI là số chia của kí lô trọng lượng cơ thể cho bình phương chiều cao tính theo mét và áp dụng cho mọi người, ngoại trừ khi có chiều cao và sức nặng quá cỡ.

Thí dụ: ta nặng 69 kí, cao 1,8 thước. Bình phương 1,8 là 3,24. BMI sẽ là: $69:3.24= 21.29$.

Theo International Obesity Task Force, nếu có BMI từ 18.5 tới 24.9 là Bình Thường; 25 tới 29.9 là Quá Kí; trên 30 là Mập Phì, mà trên 40 thì Rất Béo Phì. Nên nhớ là BMI không đo lường các thành phần cấu tạo cơ thể như xương, thịt, chất béo vì người cùng BMI có thể có các thành phần này khác nhau.

Một số khoa học gia đề nghị cách tính sức nặng nên có như sau:

Đàn bà : cứ 5 feet chiều cao là 100 lbs; mỗi inc cao hơn thêm 6 lbs. Một người cao 5f 11 thì cân nặng tốt là 166 lbs.

Đàn ông: 5 f cao là 105 lbs; mỗi inc cao thêm 6 lbs. Nếu cao 5f11 thì sức nặng tốt sẽ là 171 lbs.

Hoặc ta có thể đo tỷ lệ vòng bụng/vòng hông: lấy thước dây đo vòng bụng ở chỗ ngang rốn (thí dụ

28 inc) và vòng hông ở chỗ lớn nhất (thí dụ 38 inc), ta có tỷ lệ là 0.68. Nếu tỷ lệ trên 0.95 ở đàn ông, trên 0.8 ở đàn bà là các vị này có nhiều nguy cơ mắc vài bệnh hiểm nghèo như cao huyết áp, tiểu đường, tai biến mạch máu não.

Tản mạn về béo.

1-Theo thống kê, béo phì thường thấy ở nữ giới nhiều hơn nam giới. Mà nữ giới dường như lại rất hay quan tâm tới chuyện quá kí, nặng cân. Ý kiến chung vẫn nói là quý bà quý cô sẽ đẹp, hấp dẫn, hạnh phúc hơn nếu có một thân hình mảnh mai, liễu thúy.

Điều đáng để ý là người nữ nghèo lại hay mập hơn người nữ sung túc mà người nam khá giả lại dễ mập hơn người nam nghèo. Riêng về trẻ em bị bỏ rơi, nghèo túng ăn uống thất thường thiếu chất dinh dưỡng nhiều calories lại béo phệ ra.

Đàn bà trung bình có 20% mỡ béo với 10% là chất béo cần thiết (essential fat) trong khi đó người nam chỉ có từ 12 tới 15% mỡ béo với từ 4-7% chất béo cần thiết.

Cơ thể người nam mập phì có hình dạng một quả táo với 20% mỡ tụ ở phần bụng. Người nữ mập mang hình dáng một quả lê với 8% tế bào mỡ tụ ở vòng mông và cặp đùi. Sự phân phối này cũng có một số ảnh hưởng tới sức khỏe.

Với người nữ, Thượng Đế trao cho trách nhiệm mang thai, nuôi con, thì mỡ là nguồn cung cấp

năng lượng cho nhu cầu dinh dưỡng thai nhi và con thơ. Còn ở người nam, chất béo nơi bụng lại được chuyển thành acid béo, đi vào máu khá mau lẹ và nâng cao nguy cơ bệnh tim mạch, tiểu đường, cao huyết áp.

2-Trong cơ thể, có loại mỡ rất cần và loại cần vừa phải.

Rất cần là mỡ bao bọc che trở trái tim, phổi, cấu tạo tủy xương, màng bọc giầy thần kinh, chuyên chở cholesterol trong máu. Mỡ cần vừa phải thường nằm dưới da, giữa các thớ thịt và các cơ quan nội tạng.

Béo phì có thể là do tế bào mỡ vừa phình to vừa sinh sản nhanh ở tuổi trẻ hoặc chỉ tăng trưởng quá cỡ các tế bào béo đã có sẵn vào tuổi lớn hơn.

3- Khi ta vận động cơ thể, tiết giảm ăn uống hoặc khi đau ốm đói khát thì tế bào mỡ nhỏ đi nhưng số lượng không giảm. Các tế bào mỡ nhỏ đi này luôn luôn chờ cơ hội để to trở lại khi ta ăn nhiều chất béo. Vì thế để tránh béo, không phải chỉ giảm mỡ rồi muốn ăn gì thì ăn mà phải coi chừng số lượng calories từ các thực phẩm khác nữa. Vì thực phẩm dư khác đều chuyển sang dạng mỡ.

4-Bình thường con người không béo quá hoặc gầy quá, vì trong cơ thể có một cơ chế để điều hòa sức nặng. Cơ chế này hành động qua trung gian của hệ thần kinh với các hóa chất như dopamine, norepinephrine. Cơ chế tạo ra cảm giác đói và ăn ngon miệng sau khi thực phẩm đã được hấp thụ và kho dự trữ đã vơi, đồng thời cũng đưa ra sự chán ngấy (satiety) sau mỗi bữa ăn thịnh soạn và khi dự trữ đã đầy. Nhưng con người tinh nhanh hơn, đôi khi đã lách khỏi cơ chế này để tự do ăn uống.

5- Mập cũng mang nhiều vẻ đẹp riêng biệt.

Cách đây vài thế kỷ, người có thân hình tròn trịa đầy đặn, bụ bẫm, lại được coi là hết sức gợi tình. Những bức vẽ người đẹp nổi tiếng của Michelangelo, Leonard de Vinci đều có cái mông tròn đầy, cặp đùi phốp phốp. Hơn nữa, béo da béo thịt còn được coi như biểu tượng của một giai tầng khá giả, quyền quý, phúc hậu, của một người có sức khỏe tốt không bệnh tật.

6- Béo và kỳ thị. Nhưng xã hội đôi khi cũng có cái nhìn khác với mập béo. Có lúc họ bị kỳ thị và là đề tài cho người ta riếu cợt. Bên Mỹ, có một bài hát "Too fat Polks" I don't want her, you can have her, she's too fat for me".

Nhiều chủ nhân không muốn mượn nhân viên quá mập, nghĩ là họ không siêng năng hoặc mập

béo có ảnh hưởng xấu tới hiệu năng làm việc. Năm 1993, ở bên Mỹ, Ủy ban Bình Đẳng Việc Làm đã nhận ra sự kỳ thị này và đề nghị biện pháp hóa giải. Đồng thời những người quá kí cũng ngồi lại với nhau, tổ chức thành nhóm hội để tự vệ, đòi hỏi công bằng và quyền lợi dân sự. Họ yêu cầu giới chức y tế có những phương tiện thích hợp cho người mập, như có áo choàng rộng để mặc khi khám bệnh, có máy đo huyết áp lớn, có chò ngồi bàn cầu xê trước để người bệnh lấy được nước tiểu vào ống thử nghiệm, cân người mập ở phòng riêng, có ghế ngồi đợi rộng rãi.

Trong khi đó thì nhiều người quá kí cũng bị tự ti mặc cảm, cho là mình kém hấp dẫn, kém khéo gợi, không mặc được quần áo số nhỏ, rồi lại còn vì mập mà không có bạn có bồ.

Những nguy cơ đưa đến béo phì.

Đã có nhiều giả thuyết giải thích tại sao người này béo mà người kia lại không mặc dù ăn uống gần như nhau cũng như tại sao có nhiều khó khăn trong việc giảm ký rồi lại mập.

1-Di truyền: Theo thống kê, từ 25% tới 40% người có BMI cao là do di truyền và 30% tới 60% là do môi trường. Một chuyên gia giảm kí, George Bray góp ý " di truyền nạp đạn và môi trường bóp cò" trong bệnh béo phì.

Di truyền có ảnh hưởng tới a) sự ăn uống, ăn chán ngấy qua trung gian kích thích tố và hệ thần kinh; b) kích thước lớn nhỏ và sự phân phối của tế bào mỡ trong cơ thể.

Ảnh hưởng của di truyền tăng khi trong gia đình có cha, mẹ béo mập. Khi chỉ có hoặc cha hoặc mẹ mập thì con có 50% nguy cơ mập. Mà nếu cả bố mẹ đều mập thì nguy cơ con mập tăng lên tới 80%.

2-Cách đây ít năm, các nghiên cứu gia đã nói đến một chất đạm do tế bào mỡ tiết ra có thể làm tiêu mỡ. Đó là chất leptin hoặc obgene, tìm ra năm 1994. Khi đó tuần báo TIME đã gọi leptin là một thần dược có thể làm tiêu mỡ trong vài tuần lễ. Ở loài chuột, khi tiêm chất này thì mỡ béo được tiêu đi rất mau. Nhưng ở người thì cho tới nay chưa có chứng minh công hiệu nào.

Một hóa chất khác, Propiomelanocortin (POMC) cũng phát tín hiệu cho chuột để không ăn chất béo khi cần, nhưng nghiên cứu không tìm ra tác dụng tương tự với loài người.

Các khoa học gia cũng phân biệt hai loại tế bào mỡ: Tế bào mỡ trắng và mỡ nâu. Tế bào mỡ nâu chuyển chất béo ra nhiệt năng thay vì chất béo dự trữ, còn tế bào mỡ trắng thì làm ngược lại, chuyển chất béo thành mỡ trong cơ thể. Họ đang

ngiên cứu dùng tế bào mỡ béo nâu để loại bỏ mỡ ở người mập.

3. Một số dược phẩm làm tăng kí là: thuốc trị bệnh tâm thần lithium, thuốc trị kinh phong Depakene, Tegretol, kích thích tố corticosteroids, estrogen, progesteron, testosterone; thuốc insulin trị tiểu đường.

4. Mập phì là hậu quả của sự mất thăng bằng giữa cung và cầu năng lượng: Ăn uống nhiều mà không vận động tiêu dùng. Người cao tuổi giảm vận động, người coi phim bộ, truyền hình suốt ngày, công tư chức ngồi liên tục ở văn phòng ...đều có khuynh hướng lên cân.

5. Ảnh hưởng tâm lý xã hội: khi còn bé, các con thường được bố mẹ khuyên là không nên bỏ sót thức ăn, phí của trời vì có nhiều đứa trẻ khác không có gì để ăn. Lớn lên họ có thói quen, ăn cho hết dù không cần.

6- Cơ thể có một cơ chế về sự “cảm thấy muốn ăn”. Cơ chế này chỉ hoạt động hoặc được kích thích khi cơ thể ta cần thực phẩm. Nhưng con người thì lại mưu mẹo, nhiều khi vượt qua cái cơ chế đó để ăn cho sướng miệng. Cũng có người ăn không phải vì nhu cầu cơ thể, mà ăn cho khoái khẩu lấy ăn làm vui.

7- Lại còn thói quen “cơm trưa bàn chuyện làm ăn”, uống vài ly rượu khai vị, rồi miếng thịt bò, củ khoai hấp. thế là lên cân.

8- Địa dư cư trú cũng có đôi chút ảnh hưởng. Quan sát cho thấy người sống ở miền lạnh thường ít vận động và ăn nhiều thực phẩm nóng béo hơn dân miền có khí hậu nhiệt đới. Do đó, dễ lên cân.

9- Phụ nữ có thai thường lên cân nhưng khi cho con bú thì lại giảm, nom son sẽ hơn. Gái một con trông mòn con mắt, kinh nghiệm cổ nhân ta cũng nói vậy. Béo mập là nguồn dinh dưỡng cho thai nhi và sữa mẹ. Nhưng nếu sau dăm ba lần sanh đẻ thì cơ thể thường giữ lại một ít mỡ khiến lên cân, phát triển, sồ sề luôn.

Hậu quả của Béo Phì

JoAnn Manson, một chuyên gia Dịch Tễ học tại Đại học Harvard có ý kiến là “Dù chỉ béo mập vừa phải cũng đưa tới nguy cơ sớm tử vong”. Người mập phì thường hay mau mệt, hụt hơi thở, thiếu sức sống, đau nhức xương thịt. Họ cũng hay bị bệnh tiêu hóa, bệnh tim, bệnh tiểu đường, xơ gan, sưng phổi, viêm túi mật, giãn tĩnh mạch, cao huyết áp, lâu lành vết thương, kém chống cự với các tác nhân gây bệnh, thông phong hiểm muộn và hay gặp nhiều tai nạn bất thường

Mập phì cũng tăng nguy cơ ung thư vú, tử cung, niếp tuyến, ruột già, thực quản. Nguy cơ ung thư vú tăng rất cao ở phụ nữ lên kí vào tuổi đôi mươi và vào thời kỳ mãn kinh.

Chữa Mập Phì.

Các chuyên gia đều đồng ý rằng béo mập là một bệnh với nhiều khía cạnh khác nhau nên cần được chữa toàn diện và lâu dài. Xin nhớ rằng không có môn thần dược, một phương thức nhậm lệ nào cho giảm kí tức khắc như nhiều quảng cáo.

Nhiều người muốn xuống kí trở lại như thuở còn học sinh, sinh viên. Đây có lẽ là một ảo tưởng chẳng bao giờ thực hiện được. Chỉ cần nhớ rằng mỗi tuần giảm được 1 kí hoặc 2 đơn vị BMI cũng đã mang lại nhiều ích lợi rồi. Hơn nữa, giảm kí cần thời gian để thực hiện.

Việc trước tiên không phải là định giảm bao nhiêu kí, mà lập ra một chương trình quy mô với ăn uống lành mạnh, vận động cơ thể lâu dài, thay đổi thói quen xấu và lưu tâm tới các nguy cơ do mập béo gây ra. Nếu cho là mình mập, thì trước khi quyết định giảm kí, hãy đi khám bác sĩ để phát hiện các bệnh gây mập. Mỗi người có một cơ thể khác nhau, cách mập khác nhau, nên muốn giảm kí cũng phải có một chương trình, kế hoạch riêng.

Để giảm ký, ta có thể theo các phương thức sau đây:

1- Giới hạn năng lượng mang vào cơ thể-

a- Để giảm cân, việc đầu tiên là phải giảm số năng lượng từ thực phẩm nhưng vẫn có đầy đủ chất dinh dưỡng. Một trong nhiều mục đích là để cơ thể phải lấy năng lượng từ kho dự trữ mỡ béo ở vùng mỡ, vùng bụng cho nhu cầu sinh hoạt hàng ngày.

Trung bình mỗi ngày ta chỉ nên tiêu thụ từ 2000-2300 Calories, tùy theo mức độ sinh hoạt. Một cách đại cương, ta có thể tính số lượng calories cần mỗi ngày bằng cách nhân sức nặng theo cân anh (lb) với số 13, nếu hoạt động ít, hoặc với số 15 nếu làm việc nhiều. Nếu BMI từ 27 tới 35 thì nên giảm năng lượng ăn vào từ 300 tới 500 Calories; BMI trên 35 thì giảm từ 500 tới 1000 Kcalories mỗi ngày. Với cắt giảm như vậy ta có thể mất bớt từ 1 tới 2 lb mỗi tuần.

b- Các chuyên gia dinh dưỡng gợi ý là ta nên ăn nhiều loại hạt ngũ cốc, trái cây, rau là những thứ không có hoặc có rất ít chất béo mà cũng lại có ít calories. Nhiều người khuyên nên ăn vừa phải cơm mì (Carbohydrate), khá đủ đạm, thêm một ít chất xơ để bụng mau no và thức ăn chậm ra khỏi

bao tử. Xin nhớ là carbohydrate được insulin chuyển hóa thành chất béo dự trữ ở gan.

c- Về chất béo, thì cố gắng không quá 30% tổng số calories một ngày, nếu từ 20 đến 25% thì tốt nhất. Chẳng hạn như về sữa: thay vì dùng một ly 240 phân khối sữa nguyên chất với 47% calories từ chất béo, ta có thể dùng một ly skim milk không chất béo hoặc 2% béo mà chỉ có 35% calories.

d- Thay vì ăn một miếng thịt bò ribs, hamburger ta có thể ăn beef round steak, sirloin hoặc flank steak. Cũng như là nếu quết bơ hoặc bơ đậu phộng khi ăn bánh mì, có tới 120 calories trong một muỗng ăn canh, trong khi đó mút trái cây chỉ có 50 calories mà lại không có chất béo.

e- Ăn từng phần nhỏ. Chia đều calories của một ngày ra làm ba bữa sáng trưa chiều để mỗi bữa có ít nhất 25% tổng số năng lượng mỗi ngày. Làm như vậy sẽ giúp ta có khẩu vị ngon trước mỗi bữa chứ không phải là ăn bữa cơm chiều thịnh soạn vì ban trưa không ăn. Nhiều người còn chủ trương chia số calories thành năm sáu lần ăn trong ngày.

g- Ta cũng chẳng cần phải hoàn toàn bỏ món tráng miệng nếu ta ăn một ly trái cây, một miếng bánh ngọt nhỏ.

h- Hãy gắn bó với một chế độ dinh dưỡng đã được bác sĩ của mình góp ý. Ăn nhiều loại thực phẩm khác nhau, cân bằng chúng và ăn vừa phải với nhu cầu.

i- Ghi ra những thức ăn nên tránh như rượu, dầu salad, món ăn tráng miệng nhiều đường, béo

k- Khi đi ăn tiệm, đừng đọc thực đơn quá lâu trước khi kêu món ăn, vì dễ bị quyến rũ kêu nhiều món. Cần biết trước mình muốn ăn món nào chứ đừng bắt chước người khác khi kêu món.

Lựa súp lỏng hơn là súp sệt nhiều kem. Nhắc nhở nhà hàng về ý muốn của mình như bỏ da, ít bơ. Tránh món ăn chiên, món nhồi vì có nhiều bơ; gọi món khoai bỏ lò, rau không bơ không kem.

Sau khi ăn xong, yêu cầu dọn đĩa để khỏi nhâm nhi ăn thêm.

l- Ăn chậm chạp, tận hưởng hương vị của thực phẩm. Vừa ăn vừa nói chuyện.

m- Không nên vừa ăn vừa coi TV hoặc làm việc gì khác vì vui miệng ăn nhiều.

2- Các chế độ thực phẩm với mục đích giảm béo :

Có nhiều chế độ ăn uống được quảng cáo, giới thiệu để giúp giảm mập như chương trình ít

calories (Weight Watchers, Jenny Craig, Medifast), chương trình ăn nhiều chất đạm, ít carbohydrates (Atkins, South Beach Diet); ít chất béo (Ornish), nhiều carbohydrate ít đạm; nhiều chất xơ; chương trình của Herbalife, Divas, Pritikin, Sugar Busters, Protein Power... Tác giả của chương trình nào cũng nêu ra những ưu điểm của mình và thuyết phục người mập áp dụng bằng cách mua tài liệu, thực phẩm của họ. Thành ra, vấn đề này cần được suy nghĩ kỹ. Chỉ xin nhắc nhở là ta cần một chế độ ăn uống cân bằng có đủ cả thịt, mỡ, tinh bột, sinh tố khoáng chất chứ không phải chỉ một loại chất dinh dưỡng.

Hơn nữa mục đích giảm kí của ta là học cách để sống với thực phẩm chứ không phải loại bỏ thứ này thứ kia. Kinh nghiệm nhiều người cho thấy mất ký theo cách ăn uống hạn chế thì mập trở lại cũng mau. Họ ám ảnh với chế độ đang theo, đếm từng calories và tự an ủi rằng: “sau khi hoàn thành kiêng khem, ta tha hồ ăn món ta thích”.

3- Tăng tiêu dùng năng lượng bằng vận động cơ thể.

Steven Blair, một chuyên gia về dịch tễ học, cho hay người mập thường chết sớm hơn người gầy, nhưng nếu người mập mà vận động cơ thể thì cũng sống lâu. Còn người gầy mà lại yếu sức vì không vận động lại mau chết hơn người mập tới ba lần.

Trong chương trình giảm kí, vận động cơ thể đưa đến những ích lợi về sinh học cũng như tâm học. Vận động làm tăng tiêu dùng năng lượng, giúp duy trì tế bào ít mỡ, tăng độ dày đặc của xương, nhất là các xương chịu sức nặng của cơ thể, giảm chất béo trong máu và giảm tế bào mỡ.

Về phương diện tâm lý, vận động làm tăng niềm vui sống, giảm triệu chứng của trầm buồn, tăng niềm tự tin, tự trọng, tạo ra một cảm giác hy vọng, nhiệt tình.

Sự vận động thường có thể là theo một chương trình ở các câu lạc bộ hay lớp dạy, tại phòng tập thể dục. Nhưng sự tham gia này nhiều khi bị bỏ ngang vì thời gian eo hẹp, bận rộn với công việc làm ăn hoặc ngại phải đi xa, thời tiết cản trở.

Theo nhiều chuyên viên, chỉ cần 30 phút hoặc ba lần mười phút mỗi ngày là đủ. Đôi khi, tăng các công việc hàng ngày cũng tốt. Chẳng hạn đậu xe cách xa một chút để đi bộ vào văn phòng; lên xuống lầu bằng cầu thang thay vì thang máy; đứng khi nói chuyện điện thoại lâu để bước tới bước lui hơn là ngồi lâu trên ghế.

Chẳng cần vận động đến đổ mồ hôi, mà chỉ tới khi thấy nhịp thở hơi khó khăn, tim đập nhanh

hơn một chút là đủ. Điều cần thiết là vận động mỗi ngày. Đồng thời, đặt ra một mục tiêu thực tế, có thể hoàn thành được. Bắt đầu chậm rãi rồi tăng dần cường độ. Giữ vài ghi chép về kết quả vận động để theo dõi. Cũng theo kinh nghiệm nhiều người, đi bộ là môn tập thích hợp hơn cả vì thực hành lúc nào, ở đâu cũng được, không tốn kém và ta có thể tăng giảm tùy theo tình trạng sức khỏe.

4- Dược phẩm.

Thuốc được quảng cáo để giảm kí thường thường có tác dụng làm bớt sự ăn ngon miệng.

Hiện nay, trên thị trường có những thuốc sau đây: amphetamines, Phentermine (Ionamine, Fastin, Oby-Trim, Adiped-P); Sibutramine (Meridia), Orlistat (Xenical), Phenylpropanolamine (Dextramin); Phendimetrazine (Bontril, Plegine, Prelux-2); Mezindol (Sanorex, Mazanon). Thuốc Fenfluramine (Pondimin) và Dexfenfluramine (Pedux) đã bị cấm bán vì gây ra nhiều rủi ro cho sức khỏe.

Thuốc có thể dùng riêng rẽ hoặc phối hợp với nhau như Xenical/Sibutramine; Fluoxetine/Phentermine hoặc các hỗn hợp dược thảo.

Ngoài ra còn các loại kem thoa (Dream cream, Smooth Contours) cũng được quảng cáo là làm giảm mỡ béo sau mấy tuần bôi thoa

Có những điều sau đây mà ta cần biết khi quyết định dùng thuốc do bác sĩ cho toa.

a- Thuốc chỉ có thể giúp một số người mập xuống cân, với điều kiện là khi phối hợp với giới hạn ăn uống và tăng tiêu dùng năng lượng qua sự vận động cơ thể.

b- Thuốc được dành cho người mập quá 20% sức nặng lý tưởng chứ không phải cho người muốn giảm dăm ba kí hoặc muốn thân hình đã đẹp thành thon đẹp hơn. Người mập vừa phải mà có thêm vài vấn đề sức khỏe như bệnh tim, tiểu đường chỉ nên dùng thuốc trong một thời gian ngắn và dưới sự chăm sóc của thầy thuốc.

c- Thuốc dùng từ dăm tuần đến dăm tháng có thể là an toàn. Trong thời gian ngắn này, thuốc có thể làm hạ huyết áp, cholesterol và triglycerides trong máu.

d- Thuốc không thay thế cho vận động cơ thể và giữ gìn ăn uống

e- Khi ngưng thuốc, có thể lên kí trở lại.

g- Khi quyết định dùng thuốc, cần cho bác sĩ hay là mình đang có thai hoặc cho con bú sữa mẹ; có rối loạn về ăn uống; đang dùng thuốc chữa bệnh thần kinh tâm trí; đang có bệnh tiểu đường, bệnh tim, cao huyết áp, tăng nhãn áp, ghiền thuốc hoặc sắp có giải phẫu.

h- Hầu hết các thuốc có nhiều tác dụng ngoại ý như gây ra nhức đầu, ói mửa, táo bón, khô miệng, nóng nẩy, chóng mặt, đau bụng, tiêu chảy, cao huyết áp, tăng nhịp tim.

i- Với vài loại thuốc, khi dùng lâu, trên sáu tháng, có thể trở thành ghiền, lạm dụng hoặc quen lờn với thuốc

k- Một điều rất quan trọng là cần được sự khám nghiệm cũng như hướng dẫn kỹ càng của bác sĩ trước khi dùng các thuốc này.

l- Dùng dùng nhiều thuốc lợi tiểu, vì thuốc chỉ lấy bớt nước đi chứ không lấy mỡ.

m- Một điều nữa xin nhắc nhở là có nhiều loại thuốc giảm ăn như Slim 10, Quick Slim, Diet B, Minica, trà Mirapront đã bị cấm bán vì tác dụng phụ nguy hiểm.

5-Giải phẫu :

Giải phẫu có mục đích làm giảm dung lượng bao tử, thu hẹp cằm nhai, hút bớt mỡ béo. Các phương pháp này hiện nay rất phổ thông và khá công hiệu để giảm kí nhưng cần được các bác sĩ chuyên khoa thực hiện.

Trong thập niên vừa qua, giải phẫu thu hẹp bao tử được được nhiều người áp dụng. Bao tử được cột bớt một phần để chỉ còn khoảng nhỏ chứa thức ăn. Những người cân nặng quá mức trung bình từ 80- 100 cân anh được coi như có thể dùng phương pháp này. Biến chứng của giải phẫu là xuất huyết, nhiễm trùng, máu đông cục, suy hô hấp. Phương pháp khá tốn kém, khoảng từ 20,000 tới 30,000 mỹ kim mà công dụng dường như cũng giới hạn.

Phòng ngừa mập phì.

Thấy rằng việc giảm kí cũng khó khăn, tốn kém nên các chuyên gia đã nghĩ đến việc phòng ngừa, tập trung vào giúp mọi người duy trì sức nặng vừa phải hiện có, nhất là ở thanh thiếu niên. Họ khuyên ta kiểm tra hàng năm, nhất là với người có BMI trên 30. Nếu có ngoại lệ, bắt thường thì tìm và áp dụng các phương thức để phòng mập phì.

Kết luận

Mập phì là một bệnh đang có chiều hướng gia tăng ở mọi quốc gia trên thế giới. Bệnh đưa tới nhiều hậu quả nghiêm trọng cho sức khỏe con người. Tại Mỹ, cuối năm 2003, quốc hội đã phải thảo luận một đạo luật để ngăn chặn dịch béo phì của dân chúng. Cho nên, làm sao để giảm kí đã và đang là công việc cho nhiều nghiên cứu để đáp ứng nhu cầu của công chúng.

Làm giảm kí có thể là công việc nhưng không đến nỗi gây ra bất vọng. Có người mất cả tháng, mặp, thì bớt mặp cũng cần thời hơn là thời gian để mặp. Vậy thì nghĩ rằng chỉ cần vài tuần điều trị là đã giảm kí. Với một phương pháp có khoa học, với lòng kiên nhẫn, nếu ta cũng có một phương châm, triết lý về cách ăn uống, ta sẽ thành công. Ngoài ra cũng chẳng cần mua sắm dụng cụ, máy móc làm giảm kí mà chỉ cần có một ý chí muốn gọn gàng nhỏ con, một sự hiểu biết về dinh dưỡng kèm theo một cái cân chính xác và một tấm gương để theo dõi hình hài gầy béo là đủ.

Cười chút chơi

Tai nạn

Vừa đến chỗ làm, Danh ngoắc Bạch lại thì thảm:

- Chiều hôm qua xe tao bị bể lốp!
- Sao vậy?
- Tao cán phải một chai rượu.
- Sao mà không né đi. Chai rượu dễ thấy mà?
- Làm sao thấy được. Nó nằm trong túi quần thằng cha đó mà!

Thông minh

Hai vợ chồng đi chơi hội chợ. Cô vợ đòi đi ngồi vòng quay. Anh chồng ngần ngại:

- Thôi em. Váy em ngắn quá, thấy đồ lót luôn đấy!
- Dạ.

Anh chồng đi mua kem. Lúc quay lại đã thấy vợ ngồi trên đu quay, la tướng lên:

- Anh nói rồi mà. Sẽ thấy quần lót cả đấy!
- Anh đừng lo. Em cởi ra rồi!

Y lờì

Một bệnh nhân cà nhắc đến gặp bác sĩ, than phiền:

- Tại bác sĩ mà tôi bị gãy giò!
- Nhưng bữa bác khám đau bụng mà?

- Thì đó, bác sĩ đưa tôi cái toa, biểu cứ theo y chang nó mà làm. Đang xem thì gió bay ra cửa sổ. Nhớ bác sĩ dặn, tôi dzọt theo nó liền, mà tui ở trên lầu 3 chứ ít đâu!

Có chuyện

Thấy chồng loạng quạng bước vào nhà, vợ lo lắng hỏi:

- Anh sao vậy? Có chuyện gì không ổn ở hăng phải không?

- Hôm nay anh họp với Giám đốc. Không hiểu sao, cuối cuộc họp, ông nhìn anh trân trân, ánh mắt lạ lắm.

Anh đoán có chuyện chẳng lành, tự nhiên mặt mày anh xây xẩm...

Đột nhiên điện thoại reo. Cô vợ chộp lấy:

- Dạ, xin chào ông Giám đốc... Dạ, vâng... vâng....

Rồi chị quay sang chồng:

- Anh ơi, ông Giám đốc tìm anh. Ông hỏi anh có lấy lộn cặp kính của ông không?

Ngược

Gặp bạn có vẻ rầu rĩ khi ở tòa về sau vụ kiện ly dị, bạn hỏi:

- Kết quả sao mậy?

- Chẳng ra sao cả. Cái nhà và chiếc xe hơi trả hết bằng tiền của tao, tòa lại giao cho cô ấy. Còn lũ

nhóc, tao đĩnh ninh của người khác, toà lại giao hết cho tao.

Tùy

Ông khách hậm hực bước vào tiệm đồng hồ:

- Cái đồng hồ tôi mua ở đây mới đeo có một tuần đã hỏng. Thế mà ông dám bảo là tôi có thể dùng đến hết đời.

- Xin lỗi, để tôi đổi lại. Tại bữa đó, tôi thấy sắc diện của bác kém lắm.

Hiệu quả

Một nhóm lão ông đang tụ tập chơi cờ tướng ở công viên. Bỗng có một kẻ lạ xuất hiện. Ông nọ ngừng lên, quan sát người mới đến và nói:

- Ông không cần đeo kiếng, không mang trợ thính, không đeo răng giả, trông còn phong độ lắm...

- Khi tôi còn bé, có lần tôi theo bố mẹ tôi đến bác sĩ, ông bảo khi trưởng thành, nếu sinh hoạt chăn gối 4 lần ngày thì sẽ giữ được sức khỏe lâu dài...

- Vậy à. Năm nay ông nhiêu?

- Hai mươi bốn.

Ai muốn?

Ông nọ đi khám sức khỏe định kỳ. Bác sĩ nói:

- Sức khỏe ông tốt lắm. Ba ông thọ bao nhiêu?

- Năm nay 90, ông còn khỏe như voi!

- À, xin lỗi. Thế ông nội anh thọ bao nhiêu?

- Ông năm nay 114 tuổi, tụi tôi mới cưới cho ông cô vợ 20 tuổi!

- Ồ. Xin chúc mừng. Nhưng sao ông ấy lại muốn cưới một người trẻ như vậy?

- Đâu phải ông muốn.

Một cách hiểu

Cô gái nọ mời một bạn trai đến nhà ăn tối. Trong ánh nến mờ mờ, cô nhìn chàng trai tình tứ:

- Đến nay vẫn chưa có ai cho em biết em có giá trị như một người đàn bà...

Chàng trai đứng dậy, cởi phăng chiếc áo sơ mi, đưa cho cô gái:

- Đây. Em giặt giùm anh đi

Luật chơi: Có tất cả 5 lần (9 hàng, 9 cột và 9 khung). Số từ 1 đến 9 chỉ được xuất hiện một lần ở mỗi hàng, mỗi cột và mỗi khung.

Giải thưởng: giải đáp đúng sẽ được tặng nửa năm báo VNNS (4 số). Giải trúng quý độc giả cũng có thể gửi tặng người thân. Đáp số xin gửi về địa chỉ tòa soạn trước ngày 04-01-2021.

Độc giả trúng giải thưởng:

		8		7		1														
		4	9			1	2					4	5		3					
1	9										7	4						5	4	
	7										8							6		
3																			2	
	4										3							7		
6	5									4	9				1	3			8	9
		3	6		9	7				3				9	8		1	5		
		7		4		6			9	4				7	9	4				
						8							5							
						9								7						
						1							9							
		8		7		9			3	8			1		5		7			
		7	2		9	1				6			3	8		9	1			
9	1						3	7				6	9					2	5	
	8						1						2					1		
5												1							9	
	9							4					7						6	
2	5							6	8				5	1					8	4
		4	5		6	7								4	5		7	9		
		9		8		5								2		8		5		

Mẫu giới thiệu VNNS đến gia đình bè bạn

- tên người giới thiệu:
- số độc giả:
- địa chỉ:
- giới thiệu độc giả mới tên:
- địa chỉ:

Rep
koel
vent
verw
opw
vee

Giá biểu quảng cáo trên báo Việt Nam Nguyệt San 2020

khổ quảng cáo	màu/ trắng đen	giá mỗi số	giá 1 năm (8 số)
trang ngoài bìa sau	hình màu	€150.-	€800.-
trang trong bìa sau	hình màu	€100.-	€600.-
A4 trang trong	trắng đen	€ 80.-	€500.-
1/2 trang trong	trắng đen	€ 50	€300.-
1/4 trang trong	trắng đen	€ 25.-	€150.-
1/8 trang trong	trắng đen	€ 15.-	€100.-

Danh sách độc giả đóng tiền báo tính từ ngày 12-02-2023 đến ngày ...

stt	ngày trả tiền	tên độc giả	vùng	số độc giả	số tiền	ghi chú
01	14-02-2023	K.L. Nguyen	Drunen	266	€ 30.-	
02	21-02-2023	Q.D. Dang	Hoorn	62	€ 30.-	
03	22-02-2023	L.T. Huynh	Driebergen Rijzen	428	€ 30.-	

04						
05						
06					€ 30.-	
07						
08						
09					€ 30.-	
10					€ 30.-	
11						
12						

Ghi chú:

